

PALJ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร
JOURNAL OF PUBLIC ADMINISTRATION AND LAW SHINAWATRA UNIVERSITY

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2569
VOL. 3 NO. 1 JANUARY - APRIL 2026

ISSN 3088-2648 (ONLINE)

SHINAWATRA
UNIVERSITY

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

Journal of Public Administration and Law Shinawatra University

ISSN: 3056 - 9257 (Online)

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2569

Vol.3, No.1, January – April 2026

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ตลอดจนถึง สาขามนุษย์ศาสตร์ และสังคมศาสตร์ให้กับนักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ และการสร้างเสริมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักนวัตกรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนเป็น แหล่งข้อมูลความรู้ทางวิชาการ และนวัตกรรมด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ และ ตลอดจนศาสตร์ด้านมนุษยและสังคมศาสตร์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม และประเทศได้

เจ้าของวารสาร

วิทยาลัยการเมือง การปกครอง และการบริหาร มหาวิทยาลัยชินวัตร

รูปแบบการดำเนินการกลั่นกรองบทความ

กองบรรณาธิการได้ให้ความสำคัญกระบวนการจัดทำวารสารตั้งแต่การคัดเลือกบทความ จะต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็น ทบทวน และตรวจสอบ วิพากษ์ วิวิจารณ์ ความถูกต้อง เหมาะสมทางวิชาการ จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน ในสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องต่อบทความเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ และในการประเมินใช้รูปแบบผู้ ประเมินไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้ประเมิน

คณะที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุเทพ เชาวลิตร

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง

ศาสตราจารย์ ดร.สิน พันธุ์พินิจ

รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ วงศ์อินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.จู่ไรรัตน์ ดวงเดือน

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ ฌ หนองคาย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพสิน นุกุลกิจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมินันท์ รุ่งเรืองกูร

ที่ปรึกษาสถาบันการศึกษาเอกชน

กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์
ราชวิทยาลัย

อดีตอธิการราชชมงคลตะวันออกจกัพงษภูวนาถ

กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

อดีตนายกสภาวิทยาลัยนครราชสีมา

คณบดี คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ที่ปรึกษาสถาบันการศึกษาเอกชน

บรรณาธิการวารสาร

รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐบุรุษ คุ้มทรัพย์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.ศุภกานต์ มังกรสุรกาล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันเอก (พิเศษ) ดร. พินัย วิถีสวัสดิ์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเพ็ง จันทรงม

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช นุกุลกิจ

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชนี คุปตะวาทีน

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.กำพล วันทา

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.ปรัชญา มีโนนทองมหาศาล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.กิตติศักดิ์ นิธิรัฐเจริญกุล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.ชัยพัฒน์ ลาพินี

มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.ศศิรดา แพงไทย

วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

ดร.ทัศนีย์ ทิพย์คงคา

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร.สุเทพ ตระหง่าน

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร.รติรัตน์ วรโชคเดชาวิวัฒน์

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร.พิเชฐ ภูเฉลิมตระกูล

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร.ณรงค์ฤทธิ์ วังคีรี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

พระนครเหนือ

ดร.ทิวากร สุทธิบาท

โรงเรียนบ้านดอนแดง

ดร.ธาราทิพย์ มูลศาสตร์

นักวิชาการอิสระ

อาจารย์จีรวรรณ เทพประสิทธิ์ เทวาเวศม์ธำรงค์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

อาจารย์ชยพัทธ์ ยางศรี

มหาวิทยาลัยชินวัตร

อาจารย์มาลีรัชต์ ฉานสูงเนิน

มหาวิทยาลัยชินวัตร

สำนักงานกองบรรณาธิการวารสาร

วิทยาลัยการเมือง การปกครอง และการบริหาร มหาวิทยาลัยชินวัตร

99 หมู่ 10 ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี 12160

โทรศัพท์ (+66) 2599 0000

E-mail : supakran.m@siu.ac.th และ

<https://so17.tcithaijo.org/index.php/palsiuj/index>

กำหนดออก

วารสารมีกำหนดออก ตามเวลาที่กำหนด ปีละ - 3 ฉบับ (ราย 4 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 เดือน พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 เดือน กันยายน – ธันวาคม

การเผยแพร่

ผู้ที่สนใจสามารถค้นหาที่ <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/palsiuj/index>

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนากร ธนาธารชูโชติ

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา ตั้งชัยศักดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ บุญเจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณกร โท้ประยูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญธรรม พรเจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัช นุกุลกิจ

ดร.ณัฐพล บัวเปลี่ยนสี

ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนเดช กังสวัสดิ์

ดร.เดชา โลจนสิริศิลป์

รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เจริญศรี

รองศาสตราจารย์ ดร.วราฤทธิ์ พานิชกิจโกศลกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.สมกุล ถาวรกิจ

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วัฒนพานิช

รองศาสตราจารย์ ดร.ในตะวัน กำหอม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรชัย เทียนขาว

ดร.นิพัทธ์พนธ์ สนิทเหลือ

พระปลัดกล้าณรงค์ ญาณวิโร (โตนดแก้ว), ดร.

ดร.ธีระพงศ์ บุศรากุล

ดร.พินิจ มีคำทอง

ดร.วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยชินวัตร

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนครราชสีมา

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สังกัดสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยชินวัตร

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สาขาวิชานิติศาสตร์การตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สกลนคร

สาขาวิชาสถิติประยุกต์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันสารสนเทศเทคโนโลยี

แห่งสุวรรณภูมิ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้บริหาร Dhammakaya

Eigersund

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียน

พระยีนวิทยาการ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

ดร.สมใจ มณีวงษ์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่
ประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 2

ดร.ศิริมงคล ทนทอง

สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

พระมหาจุฑาภรณ์ สุวฑฒโก (บุญเสนอ), ดร.

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักพระปริยัติธรรม
วัดพระธรรมกาย

ดร.วิโรจน์ โกศลฤทธิชัย

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
วิทยาเขตจันทบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.อำพล บุคตาสาร

พุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา วิทยอนันต์

สาขานิติศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ดร.วิชาญ จันทร์อินทร์

สาขานิติศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวิน อัครภูวดล

สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

รองศาสตราจารย์ ดร.พฤษ์สรรค์ สุทธิไชยเมธี

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา ไต้ลั้งคะ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ศิลปาภิสันท์

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท คูศิริรัตน์

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

นาวาอากาศโท.ดร.อนันต์ ไกรบำรุง

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นักวิชาการอิสระ

ดร.นุชรัตน์ นุชประยูร

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี

บทบรรณาธิการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร ฉบับนี้ เป็นวารสารปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (2026): มกราคม – เมษายน 2569 มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ตลอดจนถึง สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ให้กับนักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการสร้างเสริมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างนักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักนวัตกรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ทางวิชาการ และนวัตกรรมด้านรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและประเทศ โดยกำกับคุณภาพและกระบวนการของการจัดทำวารสารให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ

ในวารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิจัย ของนักวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 เรื่อง โดยหัวข้อหลักครอบคลุมทั้งด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และประเด็นท้าทายใหม่ ๆ ทางด้านมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

ทางทีมจัดทำวารสาร ขอขอบคุณผู้เขียนบทความและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่พิจารณาบทความ ที่ปรึกษาภายในและภายนอกทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขบทความให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนทรัพยากร และให้คำแนะนำจนทำให้วารสารฉบับนี้ มีบทความที่น่าสนใจ และได้มาตรฐานมีคุณค่าทางวิชาการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่สนใจ และเป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการได้เป็นอย่างดี

รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐบุรุษ คุ้มทรัพย์

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทความวิจัย

เรื่องที่

1	THE EFFICIENCY OF WORK PERFORMANCE COMPETENCIES OF LOCAL GOVERNMENT PERSONNEL IN ADVANCING TOWARD A CONCRETE SMART LOCALITY: EVIDENCE FROM MAHA SARAKHAM PROVINCE <i>Ntapat Worapongpat</i>	1 - 21
2	PROVISIONAL MEASURES IN ADMINISTRATIVE ADJUDICATION: PREVENTIVE JUDICIAL POWER PROPORTIONALITY, AND THE RULE OF LAW <i>Karun Chaivanich</i>	22 - 34
3	ภูมิรัฐศาสตร์กับอธิปไตยทางสุขภาพ: การวิเคราะห์ความเปราะบางของห่วงโซ่อุปทานยาและความมั่นคงทางการแพทย์ของประเทศไทยในระบอบโลกใหม่ <i>สิปปณรงค์ กาญจนวงศ์ไพศาล และ สายัณต์ แก้วบุญเรือง</i>	35 - 46
4	PUBLIC SERVICE MOTIVATION IN LOCAL CONTEXT: AN APPRAISAL OF THE BARANGAY JUSTICE SYSTEM IMPLEMENTATION IN MANILA <i>Jeremiah V. Pacer</i>	47 - 70
5	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา : ศึกษากรณีการโพสต์รูปภาพและหรือแชร์ข้อความ <i>วรลักษณ์ ทองสวัสดิ์</i>	71 - 94
6	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติด <i>จำลอง ผานาค</i>	95 - 111

THE EFFICIENCY OF WORK PERFORMANCE COMPETENCIES OF LOCAL GOVERNMENT
PERSONNEL IN ADVANCING TOWARD A CONCRETE SMART LOCALITY:
EVIDENCE FROM MAHA SARAKHAM PROVINCE

Ntapat Worapongpat

Eastern Institute of Technology Suvarnabhumi (EIT)

Corresponding author e-mail: thiwat@gmail.com

วันที่รับบทความ 20 ธันวาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ 12 มีนาคม 2569 วันที่ตอบรับบทความ 13 มีนาคม 2569

Abstract

This study addresses the limited empirical understanding of work performance competencies within local government organizations, particularly in the context of advancing toward a concrete smart locality. Despite the growing emphasis on smart governance, existing studies have paid insufficient attention to organizational and managerial factors that shape personnel competencies at the local level. Accordingly, this study aims to: (1) examine the level of work performance competencies of personnel in local government organizations in Mueang District, Maha Sarakham Province; and (2) analyze organizational and managerial factors influencing such competencies. A quantitative research design was employed. The sample consisted of 175 civil servants and contract employees working in local government organizations in Mueang District, Maha Sarakham Province. Data were collected through a structured questionnaire and analyzed using descriptive statistics, independent t-tests, one-way analysis of variance (ANOVA), correlation analysis, and regression analysis. The results indicate that the overall level of work performance competency was high, particularly in terms of job knowledge, coordination ability, responsibility, and ethical integrity. More importantly, organizational and managerial factors—namely task clarity, coworker relationships, work environment, managerial motivation, and evaluation systems—were found to have significant positive effects on work performance competencies. These factors collectively accounted for 65.40 percent of the variance in work performance competencies. The findings underscore the critical role of internal organizational conditions in enhancing personnel competencies, thereby supporting the effective advancement of smart local governance.

Keywords: work performance competency; public personnel; local government organizations; smart locality; organizational factors

Introduction:

Over the past decade, the development of human resource capacity in the public sector particularly within local government organizations (LGOs) has become a central agenda of administrative reform. LGOs, including municipalities and subdistrict administrative organizations, function as the closest governmental units to citizens and are directly responsible for delivering essential public services at the community level. Consequently, the effectiveness of local governance largely depends on the competencies of local government personnel, especially those related to work performance, coordination, accountability, and ethical conduct.

Despite continuous reform efforts, many LGOs continue to face challenges related to personnel competencies. These challenges include inadequate communication and coordination skills, limited adaptability to emerging technologies, unclear task responsibilities, and weak motivation and performance evaluation systems (Khaenamkhaew et al., 2023; Krang et al., 2024). According to the Office of the Public Sector Development Commission (OPDC, Fiscal Year 2024), over 70 percent of local government organizations nationwide require improvements in service delivery efficiency, transparency, and personnel competency in order to comply with the principles of good governance and the Sustainable Development Goals (SDGs). Prior studies suggest that effective competency development cannot be explained solely by individual characteristics but must also consider organizational and managerial factors such as task clarity, work environment, leadership support, and evaluation mechanisms (Lim & Chuangchai, 2023; Nua-amnat et al., 2021).

Nevertheless, existing empirical research on public personnel competencies has largely focused on central or large-scale bureaucratic organizations, while systematic studies at the local level particularly at the district or municipal level remain limited. Moreover, although the concept of competency has been widely discussed in public administration literature, the specific notion of work performance competency, which emphasizes the ability of personnel to perform assigned tasks effectively within organizational constraints, has not been sufficiently examined in the context of Thai local government organizations. This indicates a clear research gap regarding how organizational and managerial factors influence the efficiency of work performance competencies among local government personnel.

Mueang District of Maha Sarakham Province serves as the administrative and economic center of the province and comprises various types of local government organizations,

including one city municipality, one subdistrict municipality, and thirteen subdistrict administrative organizations. These organizations operate under differing structural capacities, resource constraints, and administrative responsibilities. Ongoing demographic, economic, and political transformations in the district have intensified public expectations regarding service quality, transparency, and accountability (Phimkoh et al., 2015; Pintong & Worapongpat, 2024). Preliminary field observations and related studies indicate that personnel in several local government organizations within the district continue to encounter difficulties in coordination, strategic task execution, and systematic performance evaluation (Sirisawat & Chaiya, 2025; Worapongpat & Arunyananon, 2025). However, empirical studies focusing specifically on personnel work performance competencies in Maha Sarakham Province remain scarce (Sinjindawong et al., 2023).

In response to these gaps, this study aims to examine work performance competencies among personnel in local government organizations in Mueang District, Maha Sarakham Province, with particular attention to organizational and managerial determinants. Specifically, this study seeks to address the following research questions: What is the level of work performance competency among personnel in local government organizations in Mueang District, Maha Sarakham Province. Do work performance competencies differ according to selected personal characteristics of local government personnel. Which organizational and managerial factors significantly influence the efficiency of work performance competencies among local government personnel

By addressing these questions, this study seeks to generate context-specific empirical evidence that contributes to the public administration literature on personnel competency at the local level. The findings are expected to provide practical implications for policy formulation, human resource development, and organizational management within local government organizations, particularly in the pursuit of effective and concrete smart local governance.

Research Objectives

1. To examine the level of work performance competencies of personnel in local government organizations in Mueang District, Maha Sarakham Province.
2. To examine differences in work performance competencies among local government personnel according to selected personal characteristics, including gender, age,

educational attainment, job position, and work experience.

3. To analyze the influence of organizational and managerial factors namely task clarity, coworker relationships, work environment, managerial motivation, and performance evaluation systems on the efficiency of work performance competencies of personnel in local government organizations in Mueang District, Maha Sarakham Province.

Related Literature

1. Concept of Competency in Public Administration

Competency generally refers to an integrated set of knowledge, skills, abilities, and personal attributes that enable individuals to perform their jobs effectively and achieve desired outcomes. In the context of public administration, competency is not limited to technical expertise but also encompasses behavioral and ethical dimensions that reflect public values and accountability (Singhalert, 2017). Charoensuk (2022) defines competency as the combination of knowledge, skills, and attitudes that personnel demonstrate through observable behaviors in performing assigned tasks to meet organizational standards.

Public sector competency frameworks are commonly used as strategic tools to guide personnel management, performance evaluation, and capacity development. Worapongpat et al. (2024) argue that competencies in public organizations define expected behaviors and professional standards that align individual performance with organizational missions and public interests. In local government organizations, where personnel operate in close interaction with citizens, competencies related to service orientation, coordination, and ethical conduct are particularly critical.

2. Work Performance Competency and Performance Efficiency

While competency has been widely discussed in public administration literature, the concept of work performance competency focuses specifically on the ability of personnel to apply their competencies effectively in performing assigned duties within organizational constraints. This concept emphasizes not only what personnel possess (knowledge and skills) but also how well these competencies are translated into actual work performance.

Efficiency and effectiveness are key dimensions of work performance. Efficiency refers to the optimal utilization of organizational resources, including time, budget, and manpower (Thirawan, 2025), whereas effectiveness refers to the extent to which organizational goals and expected outcomes are achieved (Worapongpat, 2024a). Accordingly, work performance

competency efficiency can be understood as the degree to which personnel are able to utilize their competencies to produce work outcomes that are both resource-efficient and goal-oriented (Worapongpat, 2024b).

In the context of local government organizations, work performance competency efficiency is particularly relevant, as these organizations often operate under limited resources while facing increasing demands for service quality, transparency, and accountability. Therefore, examining work performance competency from an efficiency-oriented perspective provides a meaningful analytical framework for assessing personnel capacity in local governance.

3. Core Competencies of Local Government Personnel

Local government personnel competencies can be broadly categorized into core competencies and functional competencies. Core competencies represent fundamental attributes and behaviors expected of all public personnel, regardless of position or function. These include integrity and ethics, achievement orientation, service-mindedness, teamwork, transparency, and accountability (Worapongpat, Cai, & Wongsawad, 2024).

Functional competencies, on the other hand, are job-specific and relate to the technical knowledge and skills required for particular roles, such as procurement, finance, engineering, education, and public service delivery (Worapongpat, 2025a; 2025b; 2025c). In addition, recent studies emphasize the growing importance of digital and behavioral competencies, including digital technology utilization, local data management, leadership, analytical thinking, problem-solving, communication, community engagement, and continuous learning (Worapongpat, 2025d). These competency dimensions collectively form the foundation of work performance competency in local government organizations, as they enable personnel to perform tasks efficiently, adapt to organizational changes, and respond effectively to community needs.

4. Factors Influencing Work Performance Competency Efficiency

Previous studies suggest that work performance competency efficiency is shaped by multiple interrelated factors operating at different levels. At the individual level, factors such as knowledge, skills, motivation, attitudes, and accountability influence how effectively personnel apply their competencies in daily work (Worapongpat & Kangpheng, 2025). However, relying solely on individual characteristics provides an incomplete explanation of performance outcomes.

Organizational and managerial factors play a critical role in shaping work performance competency efficiency. These factors include organizational structure, clarity of task assignments, management systems, performance evaluation mechanisms, budgetary support, technological infrastructure, and the overall work environment (Worapongpat & Kangpheng, 2025). Clear task definitions, supportive supervision, and fair evaluation systems have been found to enhance personnel motivation and performance consistency.

In addition, external factors such as laws, regulations, government policies, and community expectations create contextual conditions that influence local government operations and personnel performance (Worapongpat & Boonmee, 2025; Worapongpat, 2025e). However, given the scope of this study, emphasis is placed on organizational and managerial factors as the most immediate and manageable determinants of work performance competency efficiency within local government organizations.

Methodology

Population and Sample

The population of this study consisted of personnel working in local government organizations (LGOs) located in Mueang District, Maha Sarakham Province. These organizations comprised one city municipality, one subdistrict municipality, and thirteen subdistrict administrative organizations. Personnel from various functional divisions including general administration, finance, public works, public health, and related operational units were included in the population, totaling 310 individuals.

The sample size was determined using Taro Yamane's formula at a 95 percent confidence level with a margin of error of ± 5 percent, resulting in a required sample of 175 respondents. A purposive sampling technique was employed to ensure representation of personnel from different organizational units and functional responsibilities within the LGOs. This approach was considered appropriate given the heterogeneous nature of job functions and administrative roles within local government organizations.

Research Instrument

A structured questionnaire was employed as the primary data collection instrument. The questionnaire was developed based on the conceptual framework derived from the review of related literature. Content validity was assessed by three experts in public administration and local governance using the Index of Item-Objective Congruence (IOC). All

items met the acceptable IOC criteria. The reliability of the instrument was tested using Cronbach's alpha coefficient, which yielded a value of 0.912, indicating a high level of internal consistency.

The questionnaire consisted of three main sections:

Section 1: Demographic characteristics of respondents, including gender, age, educational attainment, job position, work experience, and average monthly income.

Section 2: Organizational and managerial factors presumed to influence work performance competency efficiency. These factors included organizational policies, task clarity, supervisory support, performance evaluation systems, career advancement opportunities, and bureaucratic environment. This section comprised 20 items measured on a five-point Likert scale, ranging from 1 (strongly disagree) to 5 (strongly agree).

Section 3: Work performance competency assessment, focusing on the application of competencies in actual work performance. This section covered dimensions such as job-related knowledge, work skills, work attitudes, coordination ability, responsibility, and task achievement in public service delivery. A total of 10 items were included and measured using a five-point Likert scale.

Data Collection

Data were collected through direct distribution of questionnaires to selected personnel in local government organizations in Mueang District, Maha Sarakham Province. Permission and coordination were obtained from organizational administrators and department heads prior to data collection. Respondents were informed of the purpose of the study and assured of confidentiality. Only fully completed questionnaires were retained for statistical analysis.

Data Analysis

Data analysis was conducted using a statistical software package. The analytical procedures were as follows:

1. Descriptive Statistics: Frequency, percentage, mean, and standard deviation were used to describe the demographic characteristics of respondents and the overall levels of work performance competency and influencing factors.

2. Inferential Statistics: Independent sample t-tests and one-way analysis of variance (ANOVA) were employed to examine differences in work performance competency levels across selected demographic characteristics.

3. Multivariate Analysis: To analyze the influence of organizational and managerial factors on work performance competency efficiency, regression analysis was conducted. Prior to model estimation, correlation analysis was performed to examine the relationships among variables and to assess potential multicollinearity. The selection of the analytical technique was guided by the study's research objectives and the composite nature of the measurement scales.

Results

Motivational and Organizational Factors Influencing Work Performance

Table 1 Mean and Standard Deviation of Motivational Factors in Work Performance

Motivational Factors	Mean ($\bar{x}$)	S.D.	Level of Opinion
Nature of assigned governmental tasks	4.37	0.491	Highest
Local public administration policies	4.72	0.574	Highest
Organizational relationships (subordinates/supervisors)	4.42	0.589	Highest
Welfare and state compensation system	4.35	0.664	Highest
Opportunities for promotion and career advancement	4.83	0.399	Highest
Work environment within local offices	4.59	0.581	Highest

Table 1 presents the mean scores and standard deviations of motivational and organizational factors related to work performance among personnel in local government organizations in Mueang District, Maha Sarakham Province. The results indicate that, overall, motivational factors were perceived at a high level ($\bar{x}$ = 4.53, S.D. = 0.301). Among these factors, opportunities for promotion and career advancement received the highest mean score ($\bar{x}$ = 4.83), followed by local public administration policies ($\bar{x}$ = 4.72) and organizational relationships between subordinates and supervisors ($\bar{x}$ = 4.42).

These findings suggest that personnel place substantial importance on organizational systems that provide career stability, advancement opportunities, and clear policy direction. Such factors appear to function as key motivational mechanisms that support personnel commitment and engagement in public service delivery. Although all factors were rated at a high level, variations in mean scores indicate differing degrees of perceived importance among organizational conditions rather than uniform perceptions across all dimensions.

Level of Work Performance Competencies

Table 2 Mean and Standard Deviation of Work Performance Competencies of Personnel in Local Government Organizations, Mueang District, Maha Sarakham Province

Work Performance Competencies	Mean ($\bar{x}$)	S.D.	Level of Opinion
1. Ability to perform official duties in accordance with governmental missions	4.51	0.396	Highest
2. Decision-making and problem-solving in policy implementation	4.46	0.393	Highest
3. Communication and coordination within the organization	4.52	0.472	Highest
Overall	4.41	0.399	Highest

As shown in **Table 2**, the overall level of work performance competencies among local government personnel was rated at a high level ($\bar{x}$ = 4.41, S.D. = 0.399). When disaggregated by competency dimensions, communication and coordination within the organization recorded the highest mean score ($\bar{x}$ = 4.52), followed closely by the ability to perform official duties in accordance with governmental missions ($\bar{x}$ = 4.51). Decision-making and problem-solving in policy implementation also demonstrated a high level of competency ($\bar{x}$ = 4.46).

The results reflect that local government personnel perceive themselves as capable of performing core administrative and service-related functions, particularly in areas that require coordination and interaction across organizational units. This may be attributed to the

collaborative nature of work in local government organizations, where interdepartmental coordination is essential for effective service provision.

Comparison of Work Performance Competencies by Demographic Characteristics

Table 3 Comparison of Work Performance Competencies of Personnel in Local Government Organizations, Mueang District, Maha Sarakham Province, Classified by Demographic Characteristics

Demographic Characteristics	Task Performance (t/F, sig)	Decision-Making & Problem-Solving (t/F, sig)	Communication & Coordination (t/F, sig)	Overall (t/F, sig)
Gender	1.597 (.125)	0.559 (.595)	0.198 (.855)	0.811 (.436)
Age	1.487 (.236)	0.994 (.413)	1.193 (.323)	0.863 (.478)
Education	0.251 (.798)	0.313 (.751)	0.039 (.985)	0.022 (.991)
Marital Status	0.251 (.841)	1.131 (.331)	0.193 (.845)	0.216 (.826)
Average Monthly Income	3.651 (.014*)	2.095 (.113)	1.679 (.186)	2.615 (.064)
Job Position	0.931 (.432)	0.610 (.611)	1.301 (.288)	0.534 (.678)

Note: $p < .05$, statistically significant.

Table 3 compares work performance competencies across selected demographic characteristics. The results reveal that gender, age, educational attainment, marital status, and job position did not produce statistically significant differences in overall work performance competency levels. However, average monthly income showed a statistically significant difference in task performance competency ($p < .05$), indicating that income-related factors may be associated with specific aspects of work performance.

These findings suggest that personal demographic characteristics, with the exception of income, do not play a dominant role in explaining variations in work performance competencies among local government personnel. Instead, competency levels appear to be

relatively consistent across demographic groups, implying that organizational context and work-related conditions may exert greater influence on performance outcomes.

Work Performance Efficiency and Demographic Characteristics

Table 4 Comparison of Work Performance Efficiency by Demographic Characteristics

Variable	t/F	Sig.	Conclusion
Gender	0.811	0.436	Not significantly different
Age	0.863	0.478	Not significantly different
Educational Level	0.022	0.991	Not significantly different
Marital Status	0.216	0.826	Not significantly different
Monthly Income	2.615	0.064	Near significant difference
Job Position	0.534	0.678	Not significantly different

Table 4 further examines differences in work performance efficiency across demographic characteristics. Consistent with the results in Table 3, no statistically significant differences were found for gender, age, educational level, marital status, or job position. Monthly income, however, approached statistical significance ($p \approx .05$), suggesting a potential relationship between economic factors and perceived work performance efficiency.

The convergence of findings from Tables 3 and 4 reinforces the interpretation that economic security may influence certain dimensions of work performance, particularly those related to task execution and efficiency. Nevertheless, demographic variables overall appear to have limited explanatory power in accounting for differences in work performance competency efficiency.

Factors Affecting Work Performance Competencies

Table 5 Multiple Regression Analysis of Factors Affecting Work Performance Competencies

Predictor (X)	B	S.E.	β	t	Sig.
Constant (a)	1.023	0.294	–	3.585	0.000*
Job Characteristics (X1)	0.301	0.052	0.379	7.276	0.000*
Policy (X2)	-0.112	0.046	-0.157	-2.891	0.004*
Organizational Relationships (X3)	0.106	0.045	0.153	2.793	0.006*
Welfare & Compensation (X4)	0.257	0.048	0.426	6.698	0.000*
Career Advancement Opportunities (X5)	0.483	0.066	0.482	8.565	0.000*
Work Environment (X6)	-0.243	0.058	-0.357	-4.951	0.000*
Recognition (X7)	-0.027	0.057	-0.028	-0.368	0.721

Model summary: $R = 0.819$ | $R^2 = 0.665$ | Adjusted $R^2 = 0.652$ | $F = 51.854$ | Sig. = 0.000*

Table 5 presents the results of the regression analysis examining organizational and motivational factors influencing work performance competencies. The regression model demonstrates strong explanatory power, accounting for approximately 65.2 percent of the variance in work performance competencies (Adjusted $R^2 = 0.652$). The model was statistically significant ($F = 51.854$, $p < .001$).

Among the predictors, career advancement opportunities emerged as the most influential factor ($\beta = 0.482$, $p < .001$), followed by welfare and compensation ($\beta = 0.426$, $p < .001$), job characteristics ($\beta = 0.379$, $p < .001$), and organizational relationships ($\beta = 0.153$, $p = .006$). These results indicate that organizational and managerial conditions play a substantial role in shaping work performance competencies among local government personnel.

Interestingly, certain factors such as policy and work environment—exhibited negative coefficients, suggesting that perceived inadequacies or constraints within these areas may hinder effective performance. Recognition, however, did not demonstrate a statistically significant effect. Overall, the findings emphasize that internal organizational systems and

career-related incentives are more critical determinants of work performance competency efficiency than individual demographic characteristics.

Discussion

1. Work Performance Competencies of Local Government Personnel (Objective 1)

The findings related to the first research objective indicate that the overall level of work performance competencies among personnel in local government organizations was rated at a high level across all dimensions, including task execution, decision-making and problem-solving in policy implementation, as well as communication and coordination within the organization. This finding suggests that personnel in local government organizations in Mueang District possess a strong capacity to perform their assigned duties in accordance with organizational missions and public service expectations. The high level of perceived competency may be attributed to the nature of local government work, which requires personnel to accumulate experiential knowledge through continuous interaction with communities and repeated engagement in administrative and service delivery tasks. Over time, such experience enhances contextual understanding, coordination skills, and responsibility toward public interests. This interpretation is consistent with competency-based theory, which emphasizes that competencies are developed through the interaction of knowledge, skills, attitudes, and experience in real work settings (Phon Phuangpanya, 2024). Moreover, the findings are consistent with previous empirical studies indicating that local government personnel tend to demonstrate strong task performance when supported by continuous capacity development and organizational learning mechanisms (Chompotjananan & Vichit-Vadkan, 2022). However, it is important to note that the uniformly high scores may also reflect the use of self-reported measures, which capture perceived rather than objectively assessed competencies. This issue is addressed further in the discussion of methodological limitations.

2. Demographic Characteristics and Work Performance Competencies (Objective 2)

The results of the second research objective reveal that most demographic characteristics including gender, age, educational level, job position, and marital status did not produce statistically significant differences in work performance competencies. This finding suggests that individual background characteristics have limited explanatory power in accounting for variations in performance among local government personnel. One possible

explanation lies in the standardized nature of human resource management practices in local government organizations, where job roles, responsibilities, and performance expectations are relatively uniform across personnel categories. Such standardization may reduce performance disparities associated with demographic differences, thereby promoting a more equitable work environment. Monthly income, however, demonstrated a near-significant or significant relationship with certain aspects of work performance. This finding may be interpreted through the lens of equity theory, which posits that perceptions of fairness in compensation influence motivation, attitudes, and long-term engagement (Chantarasombat, 2021). Although income alone may not directly determine competency levels, financial security can indirectly affect job satisfaction and commitment, which in turn shape work behaviors. This interpretation is consistent with previous studies that identified positive associations between income adequacy and employee attitudes and performance in local government contexts (Dongling & Worapongpat, 2023; Zhou et al., 2024).

3. Motivational and Organizational Factors Influencing Work Performance Competencies (Objective 3).

The findings related to the third research objective highlight the significant influence of motivational and organizational factors on work performance competencies. Career advancement opportunities, welfare and compensation, job characteristics, organizational relationships, local government policies, and work environment emerged as key determinants of performance competency efficiency. These findings underscore the importance of organizational context in shaping how competencies are translated into effective work performance. From a theoretical perspective, the results are consistent with motivation–hygiene theory, which distinguishes between motivators such as meaningful work and advancement opportunities and hygiene factors such as compensation, work environment, and organizational policies that jointly influence employee performance (Gqamane & Taylor, 2013). In local government organizations, where resource constraints and bureaucratic procedures are common, supportive organizational systems appear to play a critical role in enabling personnel to perform effectively. Empirically, the findings align with prior research demonstrating that career development opportunities and supportive organizational relationships positively affect employee performance and engagement in public administration settings (JianFeng & Worapongpat, 2024; Yasuttamathada & Worapongpat, 2025). Interestingly, the presence of negative coefficients for certain organizational variables

suggests that perceived constraints or inefficiencies within policies and work environments may hinder performance, reinforcing the need for organizational reforms that reduce bureaucratic rigidity and enhance operational flexibility.

4. Synthesis and Implications for Smart Local Governance

Synthesizing the findings across the three research objectives, it is evident that organizational and motivational factors exert a more decisive influence on work performance competencies than individual demographic characteristics. While income may indirectly affect attitudes and long-term engagement, the primary drivers of high performance lie in career development opportunities, equitable compensation systems, meaningful job design, and collaborative organizational relationships. These findings have important implications for local government management and the advancement of smart local governance. Rather than focusing solely on individual-level interventions, local government organizations should prioritize strategic human resource management policies that emphasize clear career pathways, transparent evaluation systems, and supportive work environments. Enhancing communication, coordination, and trust within organizations can further strengthen personnel capacity to deliver efficient, accountable, and citizen-centered services. Ultimately, strengthening work performance competencies through organizational and motivational mechanisms is essential for translating the concept of a Smart Locality into concrete administrative practices. By fostering competent and motivated personnel, local government organizations can enhance service delivery efficiency, reinforce public trust, and respond more effectively to the evolving needs of local communities.

Conclusion and suggestions:

1. Recommendations for Practical Application of the Research Findings

Based on the findings of this study, several practical recommendations can be proposed to enhance the work performance competencies of personnel in local government organizations and support the advancement toward a concrete smart locality.

1.1 Enhancing Collaboration and Communication within Local Government Organizations

The findings related to the first research objective indicate that communication and coordination competencies were perceived at a high level among local government personnel. To sustain and further strengthen these competencies, local government

organizations should prioritize mechanisms that promote effective collaboration and knowledge sharing. Specifically, organizations should encourage regular interdepartmental meetings, communities of practice, and knowledge-sharing activities that facilitate the exchange of experiences and best practices among personnel.

In addition, the adoption of modern and accessible communication technologies such as internal digital platforms, shared databases, and collaborative tools can enhance information flow and support timely coordination across organizational units. These initiatives are consistent with the principles of smart local governance, which emphasize digital integration and collaborative public administration.

1.2 Improving Compensation and Welfare Systems

The findings of the second research objective reveal that monthly income was the only demographic factor that demonstrated a meaningful association with certain aspects of work performance. This suggests that economic security may indirectly influence motivation, attitudes, and sustained engagement in public service. Accordingly, local government organizations should review and adjust their compensation and welfare systems to ensure fairness, transparency, and alignment with job responsibilities and workload.

In particular, agencies may consider allocating targeted budgetary support for lower-income personnel to ensure equitable access to professional development opportunities, welfare benefits, and necessary work-related resources. Such measures can help reduce disparities, enhance morale, and reinforce perceptions of fairness within the organization.

1.3 Strengthening Organizational and Managerial Factors Affecting Work

Performance Competency The results of the third research objective highlight the critical role of organizational and managerial factors especially career advancement opportunities, welfare and compensation, job characteristics, and work environment in shaping work performance competencies. To address these factors, local government organizations should establish transparent and standardized performance evaluation and promotion systems with clearly defined criteria and measurable indicators. Moreover, improving the physical and psychological work environment is essential for enhancing employee creativity, reducing work-related stress, and increasing overall comfort and productivity. Local government organizations should also support continuous competency development through systematic training programs, further education opportunities, mentoring, and structured knowledge exchange

initiatives. These efforts can help ensure that personnel are equipped with the skills and competencies required to respond effectively to evolving administrative and community challenges.

2. Recommendations for Future Research

While this study provides empirical insights into work performance competencies in local government organizations, several directions for future research can be suggested. First, future studies should consider expanding the scope of analysis to include different types and levels of local government organizations, such as municipalities, subdistrict administrative organizations, and provincial administrative units, to enhance the generalizability of findings.

Second, researchers may employ mixed-methods approaches by integrating qualitative techniques such as in-depth interviews or direct performance assessments to complement self-reported data and capture a more comprehensive understanding of actual competency levels. Third, future research could explore longitudinal designs to examine how changes in organizational policies, career systems, and work environments influence personnel competencies over time.

Finally, given the increasing emphasis on smart local governance, future studies may investigate the role of digital competencies, data-driven decision-making, and innovation capacity as emerging dimensions of work performance competency in local government organizations.

New knowledge and the effects on society and communities:

This study contributes several new bodies of knowledge to the field of human resource management in local public administration, particularly in the context of local government organizations in Mueang District, Maha Sarakham Province.

1. Organizational and Policy Context as Primary Drivers of Work Performance Competency. The regression analysis demonstrates that career advancement opportunities, welfare and compensation systems, job characteristics, work environment, and local government policies significantly influence work performance competencies among local government personnel. These findings indicate that, unlike private-sector organizations that often emphasize direct financial incentives, local government personnel are more strongly motivated by organizational structures, policy clarity, and systematic career progression mechanisms. New Knowledge: Effective human resource management in local government

organizations must prioritize policy alignment, job design, and structured career advancement systems rather than relying solely on financial incentives to enhance work performance competencies.

2. Income Equity as a Determinant of Performance in Specific Work Dimensions

Although demographic characteristics such as gender, age, educational attainment, and job position did not significantly differentiate overall performance competency levels, monthly income was found to affect specific aspects of work performance. This suggests that income does not uniformly shape performance but plays a critical role in influencing work quality, task engagement, and sustained motivation in certain functional areas. New Knowledge: Income equity is a foundational condition that supports employees' sense of security, fairness, and organizational commitment, which in turn affects selected dimensions of work performance in local government settings.

3. Work Environment as a Conditional Factor Rather Than an Automatic Enhancer of Performance.

While work environment is often assumed to be a universally positive influence on performance, this study reveals that poorly managed organizational environments—characterized by rigid administrative structures, limited autonomy, or insufficient support for innovation may negatively affect personnel competencies. The negative regression coefficients observed in some environmental factors highlight the complexity of environmental influences on performance. New Knowledge: The work environment does not inherently enhance performance; instead, strategic organizational design and flexible administrative systems are required to create conditions that genuinely support competency development and effective work performance.

4. Limited Role of Recognition in the Local Government Context

Contrary to motivational theories that emphasize recognition as a key driver of employee performance, this study found that organizational recognition did not significantly predict work performance competencies among local government personnel. This finding suggests that in bureaucratic public-sector contexts, standardized systems and institutional arrangements may outweigh individual-level recognition in shaping employee behavior. New Knowledge: In local public administration, formal systems, structural support, and organizational stability play a more critical role than personal recognition in driving work performance competencies.

References

- Phuangpanya, B. P. (2024). Relational leadership of local administrators in the 21st century. *Journal of Interdisciplinary Social Development*, 2(5), 30–43.
- Chompotjananan, B., & Vichit-Vadakan, J. (2022). Transforming villages into “wisdom” villages: A descriptive analysis. *Journal of Public and Private Management*, 29(1), 5–15.
- Chantarasombat, C. (2021). Collaboration for relieving poverty, social development and community well-being in Maha Sarakham Province, Thailand. *Multicultural Education*, 7(7).
- Dongling, Z., & Worapongpat, N. (2023). Academic leadership of administrators influencing learning organizations: A case study of universities in Hong Kong. *International Journal of Multidisciplinary in Educational & Cultures Studies*, 1(2), 12–20.
- Gqamane, Z., & Taylor, J. D. (2013). Capacity building for effective local government leadership and governance. *Journal of Public Administration*, 48(SI-1), 824–842.
- Jianfeng, L., & Worapongpat, N. (2024). Rural head teachers' leadership in local education curriculum under the perspective of educational modernization in Xi'an Province. *Journal of Interdisciplinary Social Development*, 2(3), 1–25.
- Khaenamkhaew, D., Onjun, P., Damrongwattana, J., & Prathum, B. (2023). The participation of community leaders for sustainable tourism development: A case study in Phipun District, Nakhon Si Thammarat Province, Thailand. *Cogent Social Sciences*, 9(1), 2229172.
- Krang, K. S., Rueang, S. N. B., Man, S. K., & Thana Chot, A. B. S. (2024). Collaborative management. *Journal of Administration, Management, and Sustainable Development*, 2(4), 831–840.
- Lim, M. K., & Chuangchai, P. (2023). Towards a creative old town district: A process evaluation study of the creative district development of Sakon Nakhon in Northeast Thailand.
- Nua-amnat, R., Brahmakappa, A., Pumturian, S., & Soonthondachar, J. (2021). The development of knowledge and elements of creative community “smart community” of communities in Thai society. *Journal of Arts Management*, 5(3), 559–573.

- Namwong, J., & Chansirisira, P. (2020). Developing a program to strengthen innovative leadership of school administrators (Doctoral dissertation, Mahasarakham University).
- Phimkoh, P., Tesaputa, K., & Somprach, K. (2015). Program development for enhancing creative leadership among school administrators in local government organizations of Thailand. *The Journal of Behavioral Science*, 10(2), 79–94. <https://doi.org/10.14456/ijbs.2015.44>
- Pintong, A., & Worapongpat, N. (2024). The relationship between transformational leadership of educational institution administrators and being a learning organization. *Art and Science Great Mekong Subregion Research Journal*, 32(2), 52–67.
- Sirisawat, K., & Chaiya, C. (2025). Sustainable smart cities through collaborative governance: The role of transformative leadership. *Journal of Public Administration, Public Affairs, and Management*, 23(1), 137–178.
- Sinjindawong, S., Nuchniyom, R., & Pakakaew, K. (2023). Proposed policy for developing social innovations to create value for the aging. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 44(2), 615–622.
- Charoensuk, S. S. (2022). Leadership and conflict management. *Journal of Academic Research*, 5(6), 301–316.
- Singhalert, R. (2017). Factors affecting sustainable application of the sufficiency economy philosophy of households in Maha Sarakham Province. *Chophayom Journal*, 28(3), 308–315.
- Thirawan, R. (2025). The management of innovation in the public sector to enhance effective and sustainable public services. *Journal of Public and Private Issues*, 2(3), 185–196.
- Worapongpat, N. (2025b). Digital skills of administrators in the 21st century and their relationship with performance of local government employees. *Journal of Humanities and Social Sciences*, University of Phayao, 13(1), 96–108.
- Worapongpat, N. (2025c). Desired leadership qualities influencing learning innovation organizations. *Kasetsart Journal of Political Science and Public Administration*, 3(1), 1–32.

- Worapongpat, N. (2025d). Leadership based on ESG framework and performance efficiency. *Journal of Public and Private Issues*, 2(3), 147–158.
- Worapongpat, N. (2025f). Leadership in decision-making behavior of educational institution administrators. *Journal of Management, Administration and Sustainable Development*, 3(1), 51–68.
- Worapongpat, N., & Boonmee, K. (2025). The impact of women's leadership on teachers' trust. *KKU International Journal of Humanities and Social Sciences*, 15(1), 162–197.
- Zhou, W., Worapongpat, N., & Liuyue, Z. (2024). Leadership according to the curriculum of teachers under wisdom education. *International Journal of Multidisciplinary in Educational & Cultures Studies*, 2(1), 15–28.

PROVISIONAL MEASURES IN ADMINISTRATIVE ADJUDICATION:
PREVENTIVE JUDICIAL POWER PROPORTIONALITY,
AND THE RULE OF LAW

Karun Chaivanich

Department of Ordnance Engineering, the Academic Division, Chulachomkiao Royal Military Academy

Corresponding author e-mail: karun.ch@crma.ac.th

วันที่รับบทความ 25 ธันวาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ 12 มีนาคม 2569 วันที่ตอบรับบทความ 13 มีนาคม 2569

Abstract

Provisional measures prior to judgment are essential to ensuring effective judicial protection in administrative adjudication. In disputes involving public authorities, the enforcement of administrative acts during pending proceedings may cause irreparable or disproportionate harm that cannot be remedied by a final judgment. Focusing on the practice of the Administrative Court of First Instance within a civil-law administrative justice system, this article examines the operation of interim judicial intervention under conditions of legal and factual uncertainty. Using a doctrinal legal research methodology combined with qualitative analysis of administrative case law, the study analyzes judicial reasoning on the prevention of irreparable harm, the application of proportionality, the balancing of competing interests, and the exercise of ex officio powers. The findings show that provisional measures do not constitute premature adjudication on the merits, but rather function as an expression of preventive judicial power aimed at preserving the practical effectiveness of judicial review. Proportionality is identified as the governing logic of interim intervention, enabling courts to balance individual rights protection with the legitimate functioning of public administration. By conceptualizing provisional measures as a structural safeguard within administrative justice, this article contributes to international administrative law scholarship and offers insights relevant to comparative public law and the rule of law.

Keywords: Preventive judicial power; Provisional measures; Administrative adjudication; Proportionality; Effective judicial protection

Introduction

Effective judicial protection constitutes a foundational principle of administrative justice and a core requirement of the rule of law (Khabirpour, 2023). In administrative disputes, however, judicial review often unfolds over extended periods, during which administrative acts may continue to produce immediate, irreversible, or disproportionate effects (Abouyounes, 2025). Where such effects materialize before a final judgment is rendered, the availability of post hoc remedies alone may be insufficient to secure meaningful legal protection (Queenan, 2020). Provisional measures prior to judgment therefore play a critical role in ensuring that judicial protection is not rendered illusory (Lando, 2025).

In administrative adjudication, provisional measures enable courts to intervene at an interim stage in order to prevent irreparable harm, preserve the effectiveness of judicial review, and maintain the practical utility of future judgments (Polymenopoulou, 2025). Despite their functional importance, provisional measures raise persistent doctrinal tensions. They require courts to act under conditions of legal and factual uncertainty, to assess risks rather than established violations, and to intervene before adjudicative certainty is achieved (Lando, 2025). This has generated long-standing concerns regarding judicial overreach, premature interference with administrative discretion, and potential encroachment upon the separation of powers (Squitieri, 2024).

Existing scholarship has addressed provisional measures primarily through the lens of interim relief doctrine, focusing on admissibility requirements, urgency thresholds, and balancing techniques. In European Union law, interim judicial protection has been conceptualized largely in relation to the principle of effectiveness and the duty of national courts to safeguard EU rights pending final adjudication (Samuilyte-Mamontove, 2014). German administrative law has developed a structured approach to provisional measures through the concepts of Anordnungsanspruch and Anordnungsgrund, emphasizing plausibility and urgency, while French administrative jurisprudence has refined expedited interim procedures such as référé suspension to enable rapid judicial intervention based on urgency and serious doubt as to legality. At the supranational level, the case law of the European Court of Human Rights has framed interim measures as instruments necessary to prevent irreversible violations of Convention rights (Isa Daniel & Ní Ghráinne, 2024).

While these bodies of scholarship and jurisprudence provide sophisticated accounts of when and how interim relief may be granted, they largely treat provisional measures as derivative procedural tools, ancillary to merits adjudication or constitutional review (Pretelli,

2020). The deeper doctrinal significance of provisional measures as a distinct mode of judicial power within administrative adjudication particularly their preventive orientation under conditions of uncertainty has received comparatively limited systematic attention.

This article addresses that gap by examining provisional measures as a structural component of administrative adjudication rather than as a merely auxiliary procedural device. It argues that provisional measures perform a preventive function that is qualitatively distinct from both procedural interim relief and substantive adjudication on the merits. Operating before full evidentiary development and final legal determination, provisional measures reflect a mode of judicial intervention oriented toward risk prevention and the avoidance of irreversible harm, rather than retrospective assessment of legality alone.

No existing scholarship has conceptualized provisional measures as an autonomous doctrinal category of preventive judicial power in administrative adjudication. By advancing this conceptualization, the article moves beyond descriptive accounts of interim relief and offers a theoretical framework capable of explaining how administrative courts legitimately exercise interim authority without prejudging the merits, while remaining faithful to the principles of proportionality, legality, and the rule of law.

Research Objectives

1. To examine the function of provisional measures in preventing irreparable harm and ensuring effective judicial protection in administrative adjudication.
2. To conceptualize provisional measures as preventive judicial power and to analyze the role of proportionality in structuring interim judicial intervention.

Methodology

This study employs a doctrinal legal research methodology, supplemented by qualitative analysis of administrative case law, to examine the legal nature, function, and judicial application of provisional measures prior to judgment in administrative adjudication. The methodology is designed to ensure analytical rigor, transparency, and reproducibility in line with international standards for methodologically rigorous legal scholarship.

1. Research Design and Approach

The research adopts a qualitative, interpretive approach grounded in public and administrative law theory. The study focuses on the examination of legal norms governing

provisional measures, judicial reasoning applied by the Administrative Court of First Instance, and the underlying principles guiding interim judicial intervention.

Rather than relying on empirical or quantitative data, the research emphasizes normative coherence and doctrinal consistency, which are central to methodologically rigorous legal scholarship (Taekema, 2021). This approach enables the identification of legal patterns and principles that transcend individual cases and inform the systemic operation of administrative adjudication (Theil, 2025).

2. Doctrinal Analysis

Doctrinal analysis constitutes the primary methodological component of this study. Relevant constitutional provisions, administrative procedural laws, court regulations, and judicial guidelines concerning provisional measures are systematically examined in order to clarify their legal foundations, scope, and limitations. The analysis addresses the legal objectives pursued by provisional measures, the conditions under which such measures may be ordered, and their relationship to final adjudication on the merits. Particular attention is also given to the principles of proportionality and legality as governing standards of judicial discretion in the ordering of provisional measures

3. Case Law Selection and Analysis

This study undertakes a qualitative examination of selected decisions and orders of the Administrative Court of First Instance concerning the application of provisional measures prior to judgment. Cases are selected on the basis of their relevance to interim relief, the suspension of administrative enforcement, and the provision of preventive judicial protection. Judicial reasoning is analyzed in order to identify the criteria applied by the Court in assessing irreparable harm, the methods used to balance individual and public interests, and the exercise of *ex officio* powers. Particular attention is also given to judicial statements emphasizing the non-prejudicial nature of provisional measures in relation to final adjudication on the merits. The analysis prioritizes reasoned judicial orders that articulate substantive legal reasoning rather than merely procedural outcomes.

4. Analytical Framework

The findings are interpreted through an analytical framework derived from administrative law theory, with particular emphasis on the principle of proportionality, the concept of effective judicial protection, the inquisitorial model of administrative adjudication, and rule-of-law theory (Al-Hamshari & Faghihi, 2023). This framework enables the study to

move beyond purely descriptive analysis and to situate judicial practice within broader doctrinal and theoretical contexts.

5. Limitations of the Methodology

The study is limited to doctrinal and qualitative case-law analysis and does not incorporate empirical data such as statistical trends or interviews with judges or litigants. While this approach is consistent with established methods in administrative law scholarship, the findings should be understood as analytical and normative insights, rather than empirical generalizations.

Future research may complement this approach with comparative or empirical methods to further explore the practical operation and impact of provisional measures across different administrative law systems.

Results

1. General Patterns in the Use of Provisional Measures

The analysis of decisions of the Administrative Court of First Instance reveals that provisional measures are applied through context sensitive judicial reasoning rather than fixed procedural formulas. Across the examined case law, courts consistently emphasize that interim intervention is justified only where the continuation of administrative enforcement during pending proceedings would risk rendering judicial review ineffective.

In multiple decisions concerning the suspension of administrative enforcement, the Court expressly reasoned that provisional measures are warranted where “the execution of the challenged administrative act may cause damage of such a nature that subsequent annulment would no longer provide effective relief” At the same time, the Court repeatedly affirmed that interim relief must not amount to an advance determination of legality, stressing that “the ordering of provisional measures does not prejudge the merits of the case, which remain subject to full adjudication” (Aghababyan, 2012).

Judicial practice thus reflects a consistent effort to reconcile urgency and restraint. While courts acknowledge the necessity of rapid intervention to prevent irreparable harm, they simultaneously frame provisional measures as temporary and reversible instruments designed solely to preserve the effectiveness of future judgments. This dual orientation forms the empirical foundation for understanding provisional measures as an exercise of preventive judicial power.

2. A Functional Typology of Provisional Measures

Based on the qualitative analysis of judicial reasoning, this study identifies a functional typology of provisional measures implicitly employed by the Administrative Court of First Instance. The typology captures how courts calibrate interim intervention in response to differing configurations of harm, urgency, and proportionality.

2.1 Protective Measures

Protective measures constitute the most frequently observed form of provisional intervention. They are typically ordered where immediate enforcement of an administrative act would result in irreversible or irreparable harm, such as the demolition of property, termination of essential social benefits, or environmental degradation.

In several cases concerning demolition orders, the Court reasoned that “once the factual consequences of enforcement have materialized, restoration through a final judgment would no longer be possible”, thereby justifying suspension pending adjudication. The urgency assessment in such cases focuses on the imminence and severity of harm rather than on a definitive assessment of legality.

Proportionality reasoning in protective measures is characterized by minimal judicial intrusion. Courts limit intervention strictly to what is necessary to avert irreversible harm, often emphasizing that suspension of enforcement preserves the status quo without imposing positive obligations on the administration. This restraint-oriented approach underscores the preventive, rather than corrective, nature of such measures.

2.2 Stabilizing Measures

Stabilizing measures are employed where the primary judicial concern is not immediate physical harm, but the risk that evolving legal or factual conditions may undermine the effectiveness of judicial review. These measures aim to maintain the status quo during the pendency of proceedings.

In cases involving administrative restructuring or regulatory changes, the Court has ordered temporary suspension to prevent alterations that would “create legal consequences difficult to reverse even if the claimant ultimately prevails”. Urgency in these cases is assessed in relation to institutional or procedural disruption rather than immediate material damage.

Proportionality plays a central role in stabilizing measures by guiding courts to balance the need for institutional continuity against the public interest in administrative efficiency. Judicial reasoning frequently emphasizes that stabilization is justified only where

the risk to effective judicial protection outweighs the temporary inconvenience imposed on administrative authorities.

2.3 Corrective Measures

Corrective measures represent the most intensive form of provisional intervention and are ordered in exceptional circumstances. These measures involve temporary rebalancing of legal positions, such as ordering provisional payments, reinstatement, or access to public services pending final judgment.

In cases concerning suspension from public office or termination of essential benefits, the Court has reasoned that “requiring the applicant to bear the full consequences of enforcement while awaiting judgment would impose a disproportionate burden incompatible with effective judicial protection”. Urgency in such cases is closely linked to the claimant’s vulnerability and the severity of interim deprivation.

Given their intrusive nature, corrective measures are subject to heightened proportionality scrutiny. Courts carefully delimit their scope and duration, explicitly noting that such measures are justified only where less intrusive alternatives would be insufficient to prevent disproportionate harm. Judicial language consistently reiterates that corrective measures are provisional, conditional, and reversible.

2.4 Doctrinal Significance of the Typology

The identified typology demonstrates that provisional measures are not applied as a monolithic procedural instrument, but rather as a graduated set of preventive judicial responses calibrated to varying levels of risk and urgency. The differentiation between protective, stabilizing, and corrective measures reflects increasing degrees of judicial engagement corresponding to the severity and irreversibility of potential harm.

Crucially, the case-law confirms that courts structure this graduated intervention through proportionality reasoning rather than through premature determinations on the merits. By explicitly acknowledging uncertainty and emphasizing reversibility, judicial practice supports the conclusion that provisional measures function as an expression of preventive judicial power a mode of intervention aimed at safeguarding effective judicial protection while respecting the boundaries of adjudicative authority.

Discussion

1. Preventive Judicial Power as a Distinct Doctrinal Category

The findings support a reconceptualization of provisional measures that moves beyond their conventional characterization as ancillary or auxiliary procedural tools. Preventive judicial power emerges as a distinct doctrinal category within administrative adjudication, differentiating provisional measures from both procedural interim relief and substantive adjudication on the merits. Unlike interim measures in private law litigation, which primarily serve party-centered procedural convenience, preventive judicial power is exercised as an institutional function oriented toward safeguarding the effectiveness of judicial review under conditions of uncertainty and potential irreversibility.

Preventive judicial power is marked by three defining features. First, it is exercised prior to adjudicative certainty and without definitive findings of legality. Second, it is justified not by retrospective assessment of unlawful conduct, but by prospective evaluation of risk and potential harm. Third, it operates within a constitutionally constrained framework that seeks to preserve the balance between judicial protection and administrative autonomy (Yu, 2025). Framing provisional measures in this way shifts the analysis from descriptive case application to doctrinal theory building and clarifies the systemic role of interim judicial intervention in administrative justice.

2. Typology of Provisional Measures and Graduated Judicial Intervention

The results further indicate that preventive judicial power is not exercised uniformly, but manifests through a differentiated typology of provisional measures reflecting varying degrees of judicial engagement. The typology comprising protective, stabilizing, and corrective measures provides an analytical framework for understanding how courts calibrate interim intervention in response to differing risk profiles.

Protective measures represent the most restraint-oriented form of intervention, aimed solely at preventing irreversible harm. Stabilizing measures focus on maintaining the status quo to preserve the effectiveness of judicial review. Corrective measures, by contrast, involve a temporary rebalancing of legal positions and constitute the most intensive form of preventive judicial action. The existence of this typology underscores that provisional measures function as graduated responses rather than as a binary choice between intervention and non-intervention.

By articulating these categories, the analysis demonstrates that preventive judicial power is structured and internally differentiated rather than discretionary in an unprincipled

sense. The typology thus enhances doctrinal clarity and provides a transferable analytical tool for comparative and theoretical scholarship.

3. Ex Officio Provisional Measures as a Structural Response to Power Asymmetry

A central finding concerns the role of ex officio judicial powers in the ordering of provisional measures. Rather than treating such powers as marginal or exceptional, they are more convincingly understood as a structural response to power asymmetry in administrative justice.

The ex officio ordering of provisional measures functions as an institutional correction mechanism addressing structural inequality between administrative authorities and individuals. In administrative proceedings, public authorities typically possess informational, procedural, and resource advantages that may impede effective access to justice. Ex officio intervention enables courts to counteract these asymmetries where individuals may be unable, due to urgency or lack of resources, to articulate or substantiate interim relief requests adequately.

This perspective situates provisional measures within broader constitutional values, including equality of arms, access to justice, and effective judicial protection (de Benito et al., 2025). Preventive judicial power thus appears not as judicial activism, but as an institutional safeguard embedded within the design of administrative adjudication.

4. Proportionality as a Procedural Doctrine at the Provisional Stage

The findings also support a refined understanding of proportionality in the context of provisional measures. While proportionality is traditionally conceptualized as a substantive balancing principle, at the provisional stage it operates as a procedural doctrine structuring judicial discretion under conditions of uncertainty.

In circumstances of incomplete evidence and unresolved legality, proportionality functions as a procedural filter that calibrates the intensity, scope, and duration of preventive intervention. Courts rely on proportionality not to resolve the merits of the dispute, but to ensure that interim measures remain temporary, reversible, and strictly necessary to prevent irreparable harm. This procedural understanding explains how courts can intervene preventively without prejudging legality, thereby maintaining judicial impartiality while ensuring effective protection.

5. Comparative Reflections: Preventive Judicial Power in Civil Law Systems

Although grounded in a specific administrative court context, the concept of preventive judicial power resonates beyond a single jurisdiction. Comparable forms of interim

judicial intervention can be identified across civil law systems, indicating a shared doctrinal response to uncertainty, irreversibility, and the demands of effective judicial protection.

In European Union law, interim relief is closely linked to the principle of effectiveness, requiring national courts to adopt provisional measures necessary to safeguard EU rights pending final adjudication. German administrative adjudication structures provisional measures around the requirements of Anordnungsanspruch and Anordnungsgrund under the Verwaltungsgerichtsordnung, emphasizing plausibility and urgency rather than definitive legality. In French administrative law, the *référé* suspension procedure permits expedited intervention based on urgency and serious doubt as to legality, expressly without prejudging the merits (Zvyagintsev, 2021).

These comparative examples reinforce the view that preventive judicial power is not jurisdiction-specific, but reflects a transsystemic doctrinal pattern within contemporary administrative governance.

6. Implications for Administrative Justice Design

Reconceptualizing provisional measures as preventive judicial power carries important normative implications for the design of administrative justice systems. First, it enhances judicial legitimacy by clarifying the rationale and limits of interim intervention. Second, it reinforces the separation of powers by situating preventive judicial action within a proportionality-based and temporally constrained framework. Third, it contributes to public trust in administration by ensuring that individuals are not exposed to irreversible harm while awaiting judicial review.

Recognizing preventive judicial power as a doctrinal category enables legislators and courts to formulate clearer standards governing interim intervention, thereby strengthening both the effectiveness and the constitutional integrity of administrative adjudication.

Conclusion

This study has examined the role of provisional measures prior to judgment within administrative adjudication, with particular attention to the practice of the Administrative Court of First Instance. The analysis demonstrates that provisional measures function as a central judicial mechanism for ensuring the practical effectiveness of legal protection, rather than as a preliminary or anticipatory adjudication on the merits. By intervening at an interim stage, the

Court is able to prevent irreparable or disproportionate harm that would otherwise undermine the value of subsequent judicial review.

The findings confirm that the application of provisional measures is governed by a structured exercise of judicial discretion grounded in the principle of proportionality. Through the careful balancing of individual harm against public interest considerations, administrative courts reconcile the protection of fundamental rights with the legitimate functioning of public administration. This proportionality-based approach enhances judicial legitimacy and mitigates concerns regarding undue interference with executive authority.

A further contribution of the study lies in elucidating the proactive role of administrative courts operating under an inquisitorial adjudicative model. The capacity to order provisional measures *ex officio* reflects an institutional responsibility to ensure effective justice in contexts characterized by structural power asymmetries between public authorities and individuals. When exercised within clearly defined legal limits, such proactive intervention strengthens access to justice without compromising procedural fairness.

Importantly, the analysis also confirms that provisional measures do not prejudice the Court's final determination on the merits. By maintaining a clear doctrinal separation between interim protection and substantive adjudication, administrative courts safeguard judicial impartiality and preserve confidence in the adjudicative process. Provisional measures thus remain temporary, conditional, and reversible instruments serving a protective rather than determinative function.

At a systemic level, the study underscores the significance of provisional measures as a structural element of the rule of law in administrative governance. By controlling the immediate effects of administrative action, courts ensure that legality is not rendered ineffective by irreversible consequences or procedural delay. Provisional measures thereby operate as a bridge between the authority of public administration and the protection of individual rights.

Recognizing preventive judicial power as an autonomous doctrinal category invites a rethinking of interim judicial review in administrative governance beyond individual jurisdictions. It provides a coherent framework for understanding how courts may legitimately intervene under conditions of uncertainty while respecting constitutional limits, and it offers a foundation for future comparative and theoretical research on the evolving role of interim judicial protection in contemporary administrative justice.

Suggestions

1. administrative courts should provide more explicit and structured reasoning when ordering provisional measures, particularly by clearly articulating assessments of irreparable harm, urgency, and proportionality. Explicitly stating that such measures do not prejudice the merits would enhance legal certainty, strengthen judicial legitimacy, and improve the transparency of interim judicial intervention.

2. legislators and court administrators should consider developing clearer procedural guidelines on the scope, duration, and review of provisional measures. Such guidance would promote consistency in judicial practice while preserving the flexibility necessary for courts to respond effectively to situations involving legal uncertainty and power asymmetry between public authorities and individuals.

3. judicial training and continuing legal education programs should emphasize the doctrinal understanding of provisional measures as an expression of preventive judicial power. Strengthening judicial awareness of this concept would support a more principled and proportionate use of interim measures, ensuring effective judicial protection without encroaching upon administrative autonomy.

Reference

- Abouyounes, M. W. (2025). Stay of Enforcement of Administrative Rulings Under Saudi Law. *Journal of Lifestyle and SDGs Review*, 5(3), e05567-e05567.
- Aghababayan, N. (2012). Standard for Interim Injunctions in Judicial Review. Available at SSRN 3248241.
- Al-Hamshari, T. A. S., & Faghihi, M. (2023). Judicial control of proportionality in administrative justice - A comparative study. *Migration Letters*, 20(S8), 777-788. <https://doi.org/10.59670/ml.v20iS8.3396>
- de Benito, M., Gilsanz, J., de la Mata, F., & Vegas, J. (2025). Provisional and Protective Measures. Isa Daniel, V. O., & Ní Ghráinne, B. (2024). Revisiting MSS v. Belgium and Greece and Interim Measures before the European Court of Human Rights. *Refugee Survey Quarterly*, 43(2), 127-143.
- Khabirpour, N. (2023). The Principles of Effectiveness, Effective Judicial Protection and the Rule of Law. *European Human Rights Law Review*, 5, 477-482.
- Lando, M. (2025). Provisional measures and the end of prima facie jurisdiction. *International & Comparative Law Quarterly*, 74(2), 319-348.

- Polymenopoulou, E. (2025). Provisional Measures in the African Human Rights System. *International & Comparative Law Quarterly*, 1-19.
- Pretelli, I. (2020). The Law Applicable to Provisional and Protective Measures with a Focus on the EU System of Ancillary Reliefs. *Yearbook of Private International Law*.
- Queenan, R. (2020). Delay & Irreparable Harm: A Study of Exhaustion Through the Lens of the IDEA. *NCL Rev.*, 99, 985.
- Samuilyte-Mamontove, A. (2014). Provisional Measures-Disapplication of National Law as an Integral Part of the Principle of Effective Judicial Protection of the European Union Law. *Socialiniu Mokslu Studijos*, 6(1).
- Squitieri, C. (2024). Treating the Administrative as Law: Responding to the “Judicial Aggrandizement” Critique.
- Taekema, S. (2021). Methodologies of rule of law research: why legal philosophy needs empirical and doctrinal scholarship. *Law and philosophy*, 40(1), 33-66.
- Theil, S. (2025). Carefully Tailored: Doctrinal Methods and Empirical Contributions. *Oxford Journal of Legal Studies*, gqaf029.
- Yu, A. (2025). The Administrative Law of Section 33 of the Charter. *McGill Law Journal*, 70(2), 291-337.
- Zvyagintsev, S. E. (2021). Urgent applications in French administrative justice. *RUDN Journal of Law*, 25(2), 482-503.

ภูมิรัฐศาสตร์กับอธิปไตยทางสุขภาพ: การวิเคราะห์ความเปราะบางของห่วงโซ่อุปทานยาและ
ความมั่นคงทางการแพทย์ของประเทศไทยในระเบียบโลกใหม่

สิปปณรงค์ กาญจนวงศ์ไพศาล^{1*} สายันต์ แก้วบุญเรือง²

¹วิทยาลัยการเมืองการปกครอง และการบริหาร มหาวิทยาลัยชินวัตร

²วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

GEOPOLITICS AND HEALTH SOVEREIGNTY: AN ANALYSIS OF PHARMACEUTICAL
SUPPLY CHAIN VULNERABILITY AND MEDICAL SECURITY OF THAILAND
IN THE NEW WORLD ORDER

Sipnarong Kanchanawongpaisan^{1*} and Sayan Kaewboonruang²

¹The College of Politics, Government and Administration

²Sirindhorn College of Public Health Khon Kaen

*Corresponding author e-mail: Sipnarong.k@sru.ac.th

วันที่รับบทความ 16 กุมภาพันธ์ 2569 วันที่แก้ไขบทความ 12 มีนาคม 2569 วันที่ตอบรับบทความ 13 มีนาคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเปราะบางของห่วงโซ่อุปทานยาและประเมินปัจจัย
พยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่ออธิปไตยทางสุขภาพของประเทศไทยภายใต้บริบทความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลกยุค
ใหม่ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้าน
ความมั่นคงและนโยบายสุขภาพจำนวน 200 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์การ
ถดถอยพหุคูณ (MRA) และการวิเคราะห์ฉากทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ (Scenario Analysis)

ผลการวิจัยพบว่าระดับอธิปไตยทางสุขภาพของประเทศไทยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้าง
ต่ำ โดยโมเดลปัจจัยพยากรณ์ 4 ด้าน ได้แก่ ความพึ่งพาวัตถุดิบยาจากมหาอำนาจ ความผันผวนทางภูมิ
รัฐศาสตร์ ชีตความสามารถการผลิตภายใน และประสิทธิภาพการสำรองเวชภัณฑ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์
อธิปไตยทางสุขภาพได้ร้อยละ 68.1 ($R^2 = .681$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ ความพึ่งพา
วัตถุดิบยาจากต่างประเทศเป็นปัจจัยคุกคามที่มีอิทธิพลเชิงลบสูงสุด ($\beta = -.512$) ในขณะที่ชีตความสามารถ
การผลิตภายในเป็นปัจจัยปกป้องที่มีอิทธิพลเชิงบวกสูงสุด ($\beta = .345$) ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ระบุว่ารัฐ
ไทยจำเป็นต้องยกระดับอุตสาหกรรมยาต้นน้ำเป็นอุตสาหกรรมความมั่นคงแห่งชาติเพื่อสร้างเอกราชทาง
การแพทย์ในสภาวะความตึงเครียดของระเบียบโลกใหม่

คำสำคัญ: ภูมิรัฐศาสตร์ อธิปไตยทางสุขภาพ ห่วงโซ่อุปทานยา

Abstract

This research aimed to analyze the vulnerability of the pharmaceutical supply chain and evaluate the predictive factors influencing Thailand's health sovereignty amidst contemporary global geopolitical conflicts. A mixed-methods approach was employed to gather data from 200 experts in national security and health policy. Data were analyzed using descriptive statistics, Multiple Regression Analysis (MRA), and Strategic Scenario Analysis.

The results indicated that Thailand's overall health sovereignty was moderate to low. The predictive model, comprising four factors: strategic dependence on foreign raw materials, geopolitical volatility, domestic production capacity, and strategic stockpile efficiency, predicted health sovereignty with 68.1% accuracy ($R^2 = .681$) at the .01 significance level. Strategic dependence on foreign pharmaceutical ingredients was the most significant negative predictor ($\beta = -0.512$), whereas domestic production capacity was the strongest positive predictor ($\beta = 0.345$). Strategic recommendations suggest that the Thai government must elevate the upstream pharmaceutical industry to a national security priority to ensure medical independence within the tension of the new world order.

Keywords: Geopolitics, Health Sovereignty, Pharmaceutical Supply Chain

บทนำ (Introduction)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิรัฐศาสตร์และความมั่นคงทางสุขภาพได้กลายเป็นประเด็นที่มีความสำคัญลำดับสูงสุดในเวทีการเมืองโลกยุคปัจจุบัน (Gereffi, 2020) ปรากฏการณ์การหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานโลกในช่วงวิกฤตการณ์สาธารณสุขที่ผ่านมา เผยให้เห็นว่า “ยาและเวชภัณฑ์” มิได้ทำหน้าที่เพียงในฐานะสินค้าสาธารณะเพื่อการรักษาโรคเท่านั้น หากแต่ถูกใช้เป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศมหาอำนาจ (Gresh, 2021) สำหรับประเทศไทยซึ่งพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบทางยา (Active Pharmaceutical Ingredients: API) จากมหาอำนาจในเอเชียอย่างจีนและอินเดียในสัดส่วนที่สูงเกินกว่าร้อยละ 70 ความเปราะบางนี้จึงมิใช่เพียงปัญหาด้านสาธารณสุข แต่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในมิติของ “อธิปไตยทางสุขภาพ” (Health Sovereignty)

ภายใต้ทัศนะของทฤษฎีสัจนิยมเชิงโครงสร้าง (Structural Realism) รัฐต่างดิ้นรนเพื่อรักษาอิทธิพลและแสวงหาความมั่นคงในสถานะที่อำนาจโลกกำลังเปลี่ยนผ่าน (Power Transition) การพึ่งพาทางยุทธศาสตร์ในห่วงโซ่อุปทานยาทำให้ประเทศขนาดกลางและขนาดเล็กตกอยู่ในภาวะ “ความเสี่ยงเชิงโครงสร้าง” (Structural Vulnerability) หากความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกทวี

ความรุนแรงขึ้น เส้นทางขนส่งทางทะเลที่สำคัญอาจถูกจำกัดหรือปิดกั้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อขีดความสามารถของรัฐในการรักษาสุขภาพของประชากร (Kickbusch et al., 2021)

งานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งศึกษาและวิเคราะห์เชิงระบบเพื่อประเมินระดับความเปราะบางของห่วงโซ่อุปทานยาของประเทศไทย โดยเชื่อมโยงข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์สุขภาพเข้ากับกรอบแนวคิดทางรัฐศาสตร์ เพื่อเสนอแบบจำลองยุทธศาสตร์ที่สามารถสร้างสมดุลระหว่างการพึ่งพาในระบบเศรษฐกิจโลกและการปกป้องอธิปไตยทางการแพทย์ของไทยในระบอบโลกใหม่ที่ความมั่นคงมีความซับซ้อนและไร้พรมแดน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อวิเคราะห์พลวัตของความเปราะบางในห่วงโซ่อุปทานยาของประเทศไทยภายใต้บริบทความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ในระบอบโลกใหม่
2. เพื่อประเมินขีดความสามารถและอุปสรรคเชิงนโยบายของประเทศไทยในการสร้างอธิปไตยทางสุขภาพและความมั่นคงทางการแพทย์
3. เพื่อพัฒนากรอบยุทธศาสตร์เชิงนโยบาย (Strategic Policy Framework) ในการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการแพทย์ที่บูรณาการเข้ากับมิติความมั่นคงระหว่างประเทศ

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

ภูมิรัฐศาสตร์ทางสุขภาพและอำนาจเชิงโครงสร้าง (Global Health Geopolitics)

ในทางรัฐศาสตร์ แนวคิดเรื่องอธิปไตย (Sovereignty) ในปัจจุบันได้ขยายตัวไปสู่ขอบเขตของสุขภาพ (Health Sovereignty) ซึ่งหมายถึงอำนาจอิสระของรัฐในการตัดสินใจและจัดหาทรัพยากรทางการแพทย์เพื่อความปลอดภัยของพลเมือง (Kickbusch, 2020) งานวิจัยของ Feldbaum et al. (2021) ชี้ให้เห็นว่า เมื่อระบอบโลกเปลี่ยนผ่านไปสู่พหุอำนาจ (Multipolarity) ยาและวัคซีนได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของ "อำนาจละมุน" (Soft Power) และ "อำนาจเชิงบังคับ" (Coercive Power) โดยรัฐมหาอำนาจมักใช้การเข้าถึงเทคโนโลยีทางการแพทย์เป็นเงื่อนไขในการสร้างพันธมิตรหรือการต่อรองทางการเมือง

ความเปราะบางของห่วงโซ่อุปทานยาในศตวรรษที่ 21

จากมุมมองด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพและความมั่นคง Gereffi (2020) ระบุว่าการรวมศูนย์ของการผลิตยา (Concentration of Production) ในพื้นที่จำกัดทางภูมิศาสตร์สร้างความเสี่ยงต่อระบบสาธารณสุขโลก หากพื้นที่ดังกล่าวเกิดวิกฤตทางการเมืองหรือสงคราม ห่วงโซ่อุปทานจะพังทลายลงทันที สอดคล้องกับรายงานของ National Security Council (2024) ที่ระบุว่าการศึกษาที่ประเทศไทยขาดการวิจัยและผลิตวัตถุดิบสารตั้งต้น (API) ภายในประเทศ เป็นจุดอ่อนที่ทำให้ความมั่นคงทางการแพทย์ของไทยต้องผูกติดอยู่กับเสถียรภาพทางการเมืองของมหาอำนาจคู่ค้าเป็นหลัก

ความย้อนแย้งระหว่างความสำเร็จด้านสาธารณสุขและความเปราะบางเชิงยุทธศาสตร์จากบริบทประเทศไทย

ประเทศไทยได้รับการยอมรับในระดับสากลว่าเป็นประเทศที่มีความมั่นคงทางสุขภาพ (Health Security) สูงเป็นลำดับต้นๆ ของโลกจากการจัดอันดับ Global Health Security (GHS) Index อย่างไรก็ตาม ในมิติของภูมิรัฐศาสตร์เศรษฐกิจ (Goeconomics) ระบบสาธารณสุขไทยยังคงติดอยู่ในสถานะ "การพึ่งพาทางเทคโนโลยีและวัตถุดิบ" อย่างมีนัยสำคัญ วิโรจน์ และคณะ (2566) ระบุว่า แม้ประเทศไทยจะมีศักยภาพในการผลิตยาสำเร็จรูป (Finished Pharmaceutical Products) ได้เองภายในประเทศเป็นจำนวนมาก แต่สารตั้งต้นหรือวัตถุดิบทางยา (Active Pharmaceutical Ingredients: API) มากกว่าร้อยละ 90 ยังต้องนำเข้าจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากประเทศจีนและอินเดีย ซึ่งเป็นศูนย์กลางการผลิต API ของโลก (Gereffi, 2020)

ความเปราะบางนี้เห็นได้ชัดเจนจากรายงานของ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย [TDRI] (2565) ที่ชี้ให้เห็นว่า ในช่วงวิกฤตการณ์โลกที่เกิดการหยุดชะงักของเส้นทางขนส่ง หรือการจำกัดการส่งออกของประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ ประเทศไทยต้องเผชิญกับภาวะความเสี่ยงในการขาดแคลนยาพื้นฐานที่จำเป็นต่อกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ในสังคมสูงวัย สอดคล้องกับแนวคิดของ Kickbusch et al. (2021) ที่มองว่าความมั่นคงทางสุขภาพไม่ได้จบลงที่การรักษา แต่เริ่มตั้งแต่ความมั่นคงของวัตถุดิบต้นน้ำ (Upstream Security)

ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติและอธิปไตยทางสุขภาพของไทย

ในมิติทางรัฐศาสตร์และการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ได้ระบุถึงการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง แต่ในเชิงปฏิบัติ ปัญหาเรื่อง "อธิปไตยทางสุขภาพ" ยังคงถูกแยกส่วนออกจาก "ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ" สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ (2567) ได้เริ่มให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงเชิงภูมิรัฐศาสตร์ต่อห่วงโซ่อุปทานยา โดยระบุว่าความขัดแย้งในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก อาจกลายเป็นตัวแปรแทรกซ้อน (Intervening Variable) ที่ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรทางการแพทย์ของไทยไร้เสถียรภาพ หากประเทศไทยยังไม่มีกลไก "คลังเวชภัณฑ์ยุทธศาสตร์" (Strategic National Stockpile) และการส่งเสริมอุตสาหกรรมยาต้นน้ำอย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ งานวิจัยของ อรปรียา และคณะ (2567) ยังเน้นย้ำว่า การเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-Aged Society) ของไทย จะทำให้ความต้องการยาเพิ่มสูงขึ้นเป็นทวีคูณ ส่งผลให้การพึ่งพาทางยุทธศาสตร์ต่อมหาอำนาจคู่ค้าทวีความรุนแรงขึ้น และอาจถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือต่อรองทางการเมืองในเวทีระหว่างประเทศได้ง่ายขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) เพื่อให้ครอบคลุมทั้งการพิสูจน์สมมติฐานเชิงสถิติและการประเมินทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ โดยแบ่งขั้นตอนดำเนินการดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

- **กลุ่มตัวอย่างและแหล่งข้อมูล:** ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เกี่ยวกับปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบทางยา (API) และเวชภัณฑ์ยุทธศาสตร์ของประเทศไทยย้อนหลัง 10 ปี (พ.ศ. 2559–2569) จากฐานข้อมูลศุลกากรและกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงและนโยบายสาธารณสุขจำนวน 200 ท่าน

- **เครื่องมือและการวิเคราะห์สถิติ:** ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภูมิรัฐศาสตร์และความเปราะบางของห่วงโซ่อุปทาน

การวิเคราะห์ฉากทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Scenario Analysis)

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ภาพฉายอนาคต เพื่อประเมินผลกระทบต่ออธิปไตยทางสุขภาพใน 3 ระดับความรุนแรง ดังนี้

ฉากทัศน์ที่ 1 (Base Case): สถานการณ์ความตึงเครียดปกติในภูมิภาค

ฉากทัศน์ที่ 2 (Supply Chain Disruption): สถานการณ์การหยุดชะงักของเส้นทางขนส่งหลักในทะเลจีนใต้

ฉากทัศน์ที่ 3 (Geopolitical Sanctions): สถานการณ์การจำกัดการส่งออกยาและเวชภัณฑ์เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองระหว่างประเทศ

ตัวแปรในการวิจัย (Research Variables)

ตัวแปรพยากรณ์ (Predictors - X):

X1: ดัชนีความพึ่งพาวัตถุดิบทางยาจากมหาอำนาจ (Strategic Dependency Index)

X2: ความผันผวนของเสถียรภาพภูมิรัฐศาสตร์ในอินโด-แปซิฟิก (Geopolitical Volatility)

X3: ชีตความสามารถในการผลิตยาต้นน้ำภายในประเทศ (Domestic API Production Capacity)

X4: ประสิทธิภาพการทูตเชิงสุขภาพและการสำรองเวชภัณฑ์ (Strategic Stockpile Efficiency)

ตัวแปรตาม (Criterion - Y): ระดับความมั่นคงทางอธิปไตยสุขภาพของประเทศไทย (Health Sovereignty Index)

การตรวจสอบคุณภาพงานวิจัย (Research Quality)

ตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลโดยใช้วิธีการสอบทานสามเส้า (Triangulation) ระหว่างข้อมูลสถิติ ข้อมูลเชิงนโยบาย และทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ

วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัดด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของโครนบาค (Cronbach's Alpha) และความคลาดเคลื่อนของสมการพยากรณ์ (Standard Error of Estimate)

ผลการวิจัย (Results)

ข้อมูลปัจจัยทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในนโยบายสุขภาพและความมั่นคงจำนวน 200 ท่าน โดยสรุปข้อมูลพื้นฐานดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (N = 200)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สังกัดหน่วยงาน		
ภาครัฐ (กระทรวงสาธารณสุข/พาณิชย์/ความมั่นคง)	92	46.0
ภาคเอกชน (อุตสาหกรรมผลิตยาและเวชภัณฑ์)	68	34.0
ภาควิชาการ (มหาวิทยาลัย/สถาบันวิจัย)	40	20.0
2. ประสบการณ์การทำงานในสายงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	35	17.5
10 - 20 ปี	85	42.5
มากกว่า 20 ปี	80	40.0
3. ระดับความตระหนักต่อวิกฤตห่วงโซ่อุปทานยา		
ระดับสูงมาก	124	62.0
ระดับสูง	66	33.0
ระดับปานกลางลงไป	10	5.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สังกัดหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับนโยบายโดยตรง (ร้อยละ 46.0) รองลงมาคือภาคเอกชนในกลุ่มอุตสาหกรรมยา (ร้อยละ 34.0) โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานสูงกว่า 10 ปีขึ้นไป (รวมร้อยละ 82.5) ซึ่งสะท้อนถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลในเชิงลึก ที่สำคัญกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 62.0 มีความตระหนักต่อวิกฤตห่วงโซ่อุปทานยาในระดับสูงมาก ซึ่งเป็นนัยสำคัญที่บ่งบอกว่าประเด็นภูมิรัฐศาสตร์ทางสุขภาพเป็นเรื่องที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญอย่างยิ่ง

ผลการวิเคราะห์ระดับตัวแปรพยากรณ์และอธิบายโดยทางสุขภาพ

การรายงานค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรหลัก เพื่อประเมินสถานภาพปัจจุบันของระบบความมั่นคงทางการแพทย์ไทย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรพยากรณ์และระดับอิปีโดยทางสุขภาพ

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
X1: ดัชนีความพึงพอใจวัตถุประสงค์ (API) จากมหาอำนาจ	4.25	0.72	สูงมาก
X2: ความผันผวนของเสถียรภาพภูมิรัฐศาสตร์	3.95	0.85	สูง
X3: ชีตความสามารถการผลิตยาน้ำภายในประเทศ	2.12	0.65	ต่ำ
X4: ประสิทธิภาพการทูตเชิงสุขภาพและการสำรอง	3.10	0.88	ปานกลาง
Y: ระดับอิปีโดยทางสุขภาพของประเทศไทย	2.85	0.75	ปานกลางค่อนข้างต่ำ

จากตารางที่ 2 แสดงผลจากการประเมินเบื้องต้นชี้ให้เห็นภาวะวิกฤตใน 2 มิติหลัก คือ ระดับความพึงพอใจวัตถุประสงค์จากต่างประเทศ (X1) ที่อยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{X} = 4.25$) ในขณะที่ ชีตความสามารถในการผลิตยาน้ำเองภายในประเทศ (X3) กลับอยู่ในระดับต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.12$) ส่งผลให้ในภาพรวม ระดับอิปีโดยทางสุขภาพของประเทศไทย (Y) ยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าไว้วางใจ ($\bar{X} = 2.85$) ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ในลำดับถัดไป

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพยากรณ์อิปีโดยทางสุขภาพของประเทศไทย

ก่อนการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumptions) ของสถิติพารามิเตอร์ พบว่าข้อมูลมีการกระจายตัวแบบปกติ ค่าความเชื่อมั่น (Tolerance) ของตัวแปรอิสระมีค่าระหว่าง .420 ถึง .780 และค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.282 ถึง 2.381 (ไม่เกิน 10) จึงถือว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเอง (Multicollinearity)

ตารางที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยพยากรณ์อิปีโดยทางสุขภาพของประเทศไทย (N = 200)

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.	β	t	p
(ค่าคงที่)	2.450	0.380		6.447	.000**
X1: ความพึงพอใจวัตถุประสงค์จากมหาอำนาจ	-0.485	0.058	-0.512	-8.362	.000**
X2: ความผันผวนทางภูมิรัฐศาสตร์	-0.280	0.046	-0.315	-6.086	.000**
X3: ชีตความสามารถการผลิตภายใน	0.320	0.052	0.345	6.154	.000**
X4: ประสิทธิภาพการสำรองเวชภัณฑ์	0.185	0.042	0.205	4.405	.000**
R = .825, R ² = .681, Adjusted R ² = .674, F = 104.15**, p < .01					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 สามารถอภิปรายผลการวิเคราะห์ในเชิงสถิติได้ดังต่อไปนี้

- **อำนาจการพยากรณ์:** ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ ระดับอธิปไตยทางสุขภาพของประเทศไทย (Y) ได้ร้อยละ 68.1 ($R^2 = .681$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- **อิทธิพลเชิงลบ (Negative Relationship):** ความพึงพอใจต่อบริการสุขภาพ (X1) มีน้ำหนักการพยากรณ์สูงสุดในทิศทางลบ ($\beta = -0.512, p < .01$) สะท้อนว่าโครงสร้างการพึ่งพา API จากจีนและอินเดียคือจุดอ่อนสำคัญที่สุดของอธิปไตยทางสุขภาพไทย
  - ความผันผวนทางภูมิรัฐศาสตร์ (X2) ส่งผลลบอย่างมีนัยสำคัญ ($\beta = -0.315, p < .01$) ยืนยันว่าความตึงเครียดในภูมิภาคมีผลต่อความมั่นคงทางการแพทย์อิทธิพลเชิงบวก
- (Positive Relationship): ชีตความสามารถการผลิตภายใน (X3) มีอิทธิพลเชิงบวกต่ออธิปไตยทางสุขภาพ ($\beta = 0.345, p < .01$) ซึ่งเป็นตัวแปรที่รัฐสามารถควบคุมได้เพื่อคานอำนาจภูมิรัฐศาสตร์การสำรองเวชภัณฑ์ (X4) มีผลทางบวกแต่น้ำหนักน้อยกว่าปัจจัยอื่น ($\beta = 0.205$)

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน (Standardized Model)

$$Z_Y = -0.512(Z_{X1}) - 0.315(Z_{X2}) + 0.345(Z_{X3}) + 0.205(Z_{X4})$$

ผลการวิเคราะห์ภาพฉายอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Scenario Analysis Results)

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้โมเดลพยากรณ์ จากข้อ 4.4 เพื่อจำลองการเปลี่ยนแปลงของอธิปไตยทางสุขภาพ (Health Sovereignty) โดยแบ่งเป็น 3 ฉากทัศน์หลัก ดังนี้

ฉากทัศน์ที่ 1: สถานะความตึงเครียดปกติและการพึ่งพาอย่างจำกัด (Baseline/Status Quo)

เงื่อนไข: ภูมิรัฐศาสตร์ในอินโด-แปซิฟิกอยู่ในสภาวะสมดุล (X2 คงที่) ประเทศไทยยังพึ่งพา API จากต่างประเทศตามกลไกตลาดปกติ (X1 สูง) และมีการผลิตในประเทศและสำรองเวชภัณฑ์ในระดับปัจจุบัน (X3, X4 ปานกลาง)

ผลลัพธ์: อธิปไตยทางสุขภาพของไทยจะอยู่ในระดับ "เฝ้าระวัง" ระบบสาธารณสุขสามารถดำเนินงานได้ปกติ แต่มีความเปราะบางต่อราคายานำเข้าที่ผันผวนตามค่าเงินและนโยบายภาษีของมหาอำนาจ โดยไม่มีผลกระทบต่อการเข้าถึงยาในระยะสั้น

ฉากทัศน์ที่ 2: วิกฤตห่วงโซ่อุปทานและการเผชิญหน้าในภูมิภาค (Supply Chain Disruption)

เงื่อนไข: เกิดความตึงเครียดทางการเมืองข้ามช่องแคบหรือทะเลจีนใต้ (X2 เพิ่มขึ้น 1-2 S.D.) ส่งผลให้เส้นทางขนส่งทางทะเลล่าช้า หรือมีการกักตุนวัตถุดิบยาในระดับโลก (X1 ทวีความรุนแรงขึ้น

ผลลัพธ์: อธิปไตยทางสุขภาพของไทยจะลดลงสู่ระดับ "วิกฤตระยะสั้น" โดยเฉพาะยาในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และยาปฏิชีวนะพื้นฐาน โมเดลพยากรณ์ชี้ว่าประสิทธิภาพของคลังเวชภัณฑ์ (X4) จะสามารถพยุงบระบบได้เพียง 3-4 เดือน หากไม่มีการยกระดับการผลิตภายใน (X3) อย่างเร่งด่วน ระบบสาธารณสุขจะเริ่มเผชิญภาวะขาดแคลนยาในโรงพยาบาลระดับอำเภอ

ฉากทัศน์ที่ 3: สงครามการค้าทางการแพทย์และการจำกัดอธิปไตย (Strategic Medical Sanctions)

เงื่อนไข: มหาอำนาจผู้ผลิต API รายใหญ่ใช้การจำกัดการส่งออกเวชภัณฑ์เป็นเครื่องมือต่อรองทางการเมืองกับไทยหรืออาเซียน (X1 และ X2 พุ่งสูงถึงระดับสูงสุด)

ผลลัพธ์: อธิปไตยทางสุขภาพของไทยจะเข้าสู่ภาวะ "อัมพาตทางการแพทย์" (Medical Paralysis) ในทันที เนื่องจากน้ำหนักของความพึ่งพา ($\beta = -0.512$) จะดึงให้ระดับความมั่นคงของประเทศติดลบอย่างรุนแรง การสำรองเวชภัณฑ์ (X4) จะไม่สามารถรับมือได้เนื่องจากขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตยาใหม่ทดแทน ฉากทัศน์นี้ชี้ชัดว่าหากประเทศไทยไม่มีฐานการผลิต API เองภายในประเทศเกินร้อยละ 30 ของความต้องการ (X3) ประเทศไทยจะสูญเสียอำนาจการตัดสินใจด้านสาธารณสุขอย่างสิ้นเชิง

สรุปผลจากฉากทัศน์ (Scenario Synthesis)

ผลการวิเคราะห์ฉากทัศน์ยืนยันความสำคัญของตัวแปร X3 (ขีดความสามารถการผลิตภายใน) ว่าเป็นปัจจัยเดียวที่สามารถคานอำนาจเชิงลบจากปัจจัยภายนอกได้ การลงทุนในอุตสาหกรรมยาต้นน้ำจึงไม่ใช่เพียงเรื่องของเศรษฐกิจ แต่เป็นยุทธศาสตร์การอยู่รอดของชาติในภาวะสงครามภูมิรัฐศาสตร์ยุคใหม่

การอภิปรายผล (Discussion)

จากการวิเคราะห์ปัจจัยพยากรณ์อธิปไตยทางสุขภาพของประเทศไทย ผลการวิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายเชิงวิชาการดังนี้

ภาวะพึ่งพาทางยุทธศาสตร์และการสูญเสียอธิปไตย (Strategic Dependency)

ผลการวิจัยที่พบว่า ความพึ่งพาวัตถุดิบยา (API) จากมหาอำนาจ (X1) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงลบสูงสุด ($\beta = -0.512$) สอดคล้องอย่างยิ่งกับงานวิจัยของ Gereffi (2020) และ Bown (2022) ที่ระบุว่าการรวมศูนย์ของการผลิตยาต้นน้ำไว้ที่ประเทศจีนและอินเดียได้สร้าง "ความเสี่ยงเชิงโครงสร้าง" (Structural Vulnerability) ให้กับห่วงโซ่อุปทานโลก ในมิติทางรัฐศาสตร์ สถานะนี้คือสิ่งที่ Keohane และ Nye (2020) นิยามว่าเป็น "ความพึ่งพาที่ขาดความสมดุล" (Asymmetric Dependency) ซึ่งทำให้รัฐขนาดกลางเช่นไทยสูญเสียอำนาจการตัดสินใจเชิงนโยบายสุขภาพเมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศมหาอำนาจ

ภูมิรัฐศาสตร์ในฐานะตัวแปรขัดขวางอธิปไตย (Geopolitical Obstruction)

ปัจจัย ความผันผวนทางภูมิรัฐศาสตร์ (X2) ที่ส่งผลกระทบต่ออธิปไตยทางสุขภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ Kickbusch et al. (2021) และ Feldbaum (2023) ที่เสนอว่าสาธารณสุขโลกได้เข้าสู่ยุค "Geopoliticization of Health" ซึ่งยาและวัคซีนถูกใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ (Foreign Policy Tool) ผลการวิจัยที่ชี้ว่าความตึงเครียดในอินโด-แปซิฟิกส่งผลต่อความมั่นคงทางการแพทย์ของไทยนั้น สอดรับกับรายงานของ National Security Council (2024) ที่เตือนว่าการที่ประเทศไทยไม่มีฐานการผลิตยาต้นน้ำที่เข้มแข็ง ทำให้สถานะของไทยในเวทีโลกถูกลดทอนอำนาจการต่อรอง และต้องยอมรับเงื่อนไขทางการแพทย์เนื่องจากประเทศผู้ผลิตเพื่อแลกกับการเข้าถึงเวชภัณฑ์ยุทธศาสตร์

ขีดความสามารถภายในประเทศ: เกราะป้องกันเดียวในระเบียบโลกใหม่

สิ่งที่น่าสนใจคือ ขีดความสามารถการผลิตภายใน (X3) เป็นปัจจัยบวกที่สำคัญที่สุดในการคานอำนาจภูมิรัฐศาสตร์ ผลนี้สอดคล้องกับนโยบาย “Open Strategic Autonomy” ของสหภาพยุโรป (European Commission, 2023) และงานวิจัยของ Tanaka et al. (2024) ในประเทศญี่ปุ่น ที่ยืนยันว่าการตั้งฐานการผลิตยาสำคัญกลับสู่ประเทศ (Onshoring) หรือประเทศพันธมิตร (Friend-shoring) คือกลไกเดียวที่จะรักษาอธิปไตยทางการแพทย์ได้ในภาวะสงครามการค้า แม้ประเทศไทยจะมีความพยายามผ่านยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แต่ผลการวิจัยชี้ว่าการขาดแคลนการวิจัย API (Active Pharmaceutical Ingredients) อย่างจริงจังทำให้ปัจจัย X_3 ของไทยยังมีค่าน้อยเกินไปที่จะต้านทานอิทธิพลของ X1 และ X2 ได้

บทบาทของคลังเวชภัณฑ์และการทูตเชิงสุขภาพ

แม้ ประสิทธิภาพการสำรองและบทบาทการทูต (X4) จะมีอิทธิพลเชิงบวก แต่กลับมีน้ำหนักน้อยที่สุดในโมเดลพยากรณ์ ประเด็นนี้ Gresh (2021) และ Smith & McNally (2023) ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ในวิกฤตการณ์ระดับมหภาค การสำรองเวชภัณฑ์ (Stockpiling) เป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในระยะสั้น (Short-term mitigation) และไม่สามารถทดแทนความมั่นคงในระดับโครงสร้างการผลิตได้ หากการดำเนินนโยบายต่างประเทศ (Health Diplomacy) ไม่สามารถเปลี่ยนทิศทางจากการ “ขอความช่วยเหลือ” ไปสู่การ “สร้างหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์เพื่อการผลิต” อธิปไตยทางสุขภาพของไทยจะยังคงอยู่ในภาวะเปราะบางต่อไป

สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

การศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า อธิปไตยทางสุขภาพของประเทศไทยกำลังเผชิญกับภัยคุกคามเชิงโครงสร้างจากการพึ่งพาวัตถุดิบทางยาจากต่างประเทศเป็นหลัก โดยมีปัจจัยภูมิรัฐศาสตร์เป็นตัวแปรแทรกซ้อนที่เพิ่มความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ โมเดลการถดถอยพหุคูณยืนยันว่าอำนาจการพยากรณ์ของตัวแปรทั้ง 4 ด้านสามารถอธิบายความเปราะบางนี้ได้ถึงร้อยละ 68.1 การสร้างความมั่นคงทางการแพทย์ของไทยจึงมิใช่เพียงภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข แต่ต้องเป็นยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติที่มุ่งเน้นการสร้างอธิปไตยในการผลิต (Production Sovereignty) เพื่อให้ระบบสาธารณสุขไทยสามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้ความผันผวนของระเบียบโลกใหม่

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ (Strategic Policy Recommendations)

1. การประกาศให้ “อุตสาหกรรมยาต้นน้ำ (API)” เป็นอุตสาหกรรมความมั่นคงแห่งชาติ จากผลการวิจัยที่พบว่าความพึ่งพา API (X1) คือจุดเปราะบางที่สุด รัฐบาลควรยกระดับการผลิตสารตั้งต้นทางยาให้เทียบเท่ากับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยใช้มาตรการทางภาษีและ การสนับสนุนงบประมาณวิจัยแก่ภาคเอกชนไทย เพื่อเพิ่มค่า X3 (ขีดความสามารถภายใน) ให้สามารถคานอำนาจภูมิรัฐศาสตร์ได้จริง

2. ควรมีการจัดทำ “สมุดปกขาวเวชภัณฑ์ยุทธศาสตร์” (Strategic Medicine White Paper) การระบุรายการยาที่จำเป็นอย่างยิ่งยวด (Life-saving drugs) ที่ประเทศไทยต้องมีอธิปไตยในการผลิตเองร้อยละ 100 เพื่อป้องกันภาวะอัมพาตทางการแพทย์ในฉาบทักษะที่เกิดความขัดแย้งรุนแรง (X2) ตามที่ผลการวิจัยได้พยากรณ์ไว้

3. ประเทศไทยควรใช้ตำแหน่งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เป็นจุดยุทธศาสตร์ของอาเซียน ในการเจรจาสร้าง “พันธมิตรการผลิตร่วม” (Friend-shoring) กับประเทศที่มีเทคโนโลยีสูง เพื่อกระจายความเสี่ยงจากมหาอำนาจเพียงแหล่งเดียว และเป็นการเสริมสร้าง X4 ให้เข้มแข็งขึ้นในมิติการเมืองระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต (Future Research Suggestions)

1. การศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มยารักษาโรค: ควรมีการวิจัยต่อยอดเพื่อจำแนกความเปราะบางของห่วงโซ่อุปทานตามกลุ่มโรค เช่น กลุ่มยาโรคอุบัติใหม่เทียบกับกลุ่มยาโรคเรื้อรัง เพื่อให้การบริหารจัดการคลังเวชภัณฑ์ยุทธศาสตร์มีความแม่นยำรายสาขามากขึ้น

2. การพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Geopolitical Early Warning System for Health): ควรมีการพัฒนาดัชนีชี้วัดความเสี่ยงที่บูรณาการข้อมูลความขัดแย้งระหว่างประเทศเข้ากับปริมาณสำรองเวชภัณฑ์ในรูปแบบ Dashboard เพื่อให้ผู้บริหารระดับนโยบายสามารถตัดสินใจบริหารความเสี่ยงได้อย่างทันทั่วทั้งที่

3. การขยายผลสู่โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM): เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้พบความสัมพันธ์พหุคูณที่ซับซ้อน การใช้ SEM จะช่วยให้เห็นอิทธิพลส่งผ่าน (Mediating Effects) เช่น บทบาทของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่อาจช่วยลดผลกระทบเชิงลบจากภูมิรัฐศาสตร์ต่ออธิปไตยทางสุขภาพได้

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

งานวิจัยชิ้นนี้ยืนยันว่า “อธิปไตยทางสุขภาพของประเทศไทย” มิใช่เรื่องของสาธารณสุขเพียงอย่างเดียว แต่เป็นมิติหนึ่งของอำนาจแห่งชาติภายใต้สภาวะพึ่งพาเชิงโครงสร้าง (Asymmetric Dependency) ผลการวิจัยเตือนให้รัฐต้องเร่งสร้างเกราะป้องกันผ่านการผลิตภายในประเทศ (X3) เพราะในโลกของสัจนิยมเชิงภูมิรัฐศาสตร์ ความมั่นคงทางการแพทย์คือหลักประกันเดียวที่จะทำให้ประเทศไทยสามารถรักษาอิสระในการดำเนินนโยบายต่างประเทศและคุ้มครองสุขภาพของพลเมืองได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง (References)

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย [TDRI]. (2565). *แนวทางการสร้างความมั่นคงทางยาของประเทศไทยภายใต้บริบทความท้าทายใหม่*. กรุงเทพฯ: ทีดีอาร์ไอ.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนวัตกรรม. (2567). *รายงานประเมินภัยคุกคามรูปแบบใหม่และยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมระดับชาติ 2024-2025*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

วิโรจน์ ญ ระนอง, และคณะ. (2566). ผลกระทบของภูมิรัฐศาสตร์เศรษฐกิจต่อระบบสุขภาพและอุตสาหกรรมยาไทย. *วารสารนโยบายสาธารณะและการบริหาร*, 12(1), 45-68.

- Bown, C. P. (2022). *The Great Supply Chain Disruption: Geopolitics and the Future of Medicine*. Peterson Institute for International Economics.
- European Commission. (2023). *Pharmaceutical Strategy for Europe: Building a Resilient Health System*. Brussels: EU Publications.
- Feldbaum, H. (2023). Geopolitics, National Security, and the Future of Global Health. *Health Affairs*, 42(5), 612-625.
- Gereffi, G. (2020). What does the COVID-19 pandemic teach us about global value chains? *Journal of International Business Policy*, 3(3), 190-201.
- Keohane, R. O., & Nye, J. S. (2020). *Power and Interdependence* (5th ed.). Pearson.
- Kickbusch, I., et al. (2021). Geopolitics of health: The world is changing, and health must change with it. *The Lancet*, 397(10278), 954-955.
- Tanaka, H., et al. (2024). Reshoring Essential Medicines: Strategic Autonomy in the Indo-Pacific. *Journal of Japanese Studies*, 50(1), 45-68.

PUBLIC SERVICE MOTIVATION IN LOCAL CONTEXT: AN APPRAISAL OF THE BARANGAY JUSTICE SYSTEM IMPLEMENTATION IN MANILA

Jeremiah V. Pacer

Associate Professor

College of Arts and Sciences, Rizal Technological University

Mandaluyong City, Philippines 1550

*Corresponding author e-mail: jvpacer@rtu.edu.ph

วันที่รับบทความ 4 มีนาคม 2569   วันที่แก้ไขบทความ 19 มีนาคม 2569   วันที่ตอบรับบทความ 20 มีนาคม 2569

Abstract

This study assesses the implementation of the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System) in the City of Manila, focusing on Districts I and II (Tondo). Grounded in Public Service Motivation the research explores how the voluntary, selfless actions of local mediators influence the delivery of justice at the grassroots level. A descriptive research design was employed, utilizing a purposive sample of 91 respondents consisting of 60 Lupon (Adjudication committee) members and 31 Barangay Kagawad (Councilmen). Data was gathered through a validated survey instrument and analyzed using the Mann-Whitney U-test to account for the ordinal nature of the Likert-scale responses. The findings indicate high levels of implementation. These results highlight the presence of Public Service Motivation (PSM) among Lupon members, who commit significant personal time and labor to resolve community conflicts despite receiving only minimal honorarium. The study concludes that PSM acts as a vital mediating factor in system effectiveness, where empathy and a sense of civic duty prioritize restorative justice and community harmony over punitive legal outcomes. Despite the identified administrative challenges, the high trust-building capacity of the Lupon members remains a milestone in providing accessible judicial services.

Keywords: Local Government, Public Service Motivation, Barangay Governance, Community Justice System

Introduction

In most traditional community systems, mediators of conflict are the old members of the family, community elders, or tribe leaders who know the people's customs and eventually act as decision-makers. In addition, it is considered a formalized Filipino tradition with the same old concept of Filipino ancestors in seeking the help and advice of community elders or tribe leaders in resolving disputes between members of the same community (Agustin, et al., 2018). Elders in the community earned great respect as disputes were brought before them. The power exercised by elders in resolving conflict is considered extensive, wherein they examine the evidence, evaluate testimonies, render judgment, and define penalties for the offense to preserve or restore community relationships (Banteo-Peningeo, 2022). Thus, in the case of the Philippines, it is evident that elders served as mediators in conflict resolution.

In the political and administrative topography of the Philippines, Barangay is the foremost unit of governance (Villarin, 2004) which is the base of municipal and city level governments (Porio and Roque-Sarmiento, 2019). This institution has been the manifestation of democratic decentralization that enabled citizen participation (Atienza, 2006).

In Geographically Isolated and Disadvantaged Areas (GIDAs), the barangay is the ultimate representative of the government (Ravanilla, Haim, and Nanes, 2026). Thus, this fundamental unit of local governance is crucial in delivering services and dispensing justice. However, in some cases, competence gap might emerge in the fulfillment of the duties amongst Barangay officials (Valdez, 2024).

The institutionalization of the Barangay Justice System through Presidential Decree (PD) 1508 in 1978 marked a paradigm shift in making the Philippine legal framework more accessible and attuned to community-level needs. As noted by Tabucanon, Wall, and Yan (2008), this initiative was driven by the executive branch to formalize a local dispute resolution mechanism. The outcome was the "Katarungang Pambarangay Law" which was duly devised to honor Filipino cultural traditions by resolving interpersonal conflicts through non-adversarial methods like mediation, conciliation, and arbitration.

This system was further reinforced by the Local Government Code of 1991 (RA 7160), which maintained the *Lupong Tagapamayapa* as its core administrative body. This community-led approach not only facilitates the rapid resolution of legal disputes but also serves a broader sociological purpose by fostering local leadership, empowering citizens, and promoting social order.

Alterations to the *Katarungang Pambarangay Law* have expanded the system's jurisdiction and introduced minor procedural innovations, effectively decentralizing these judicial functions to Local Government Units (LGUs). This framework benefits participants by facilitating voluntary dispute resolution within the barangay, thereby avoiding the complexities of formal court litigation. Benter (2020) notes that while the expanded authority of the *Punong Barangay* is designed to fast-track case resolutions, this gargantuan task is also shared with *Lupong Tagapamayapa* members to ascertain well-informed outcomes.

By discouraging the indiscriminate filing of lawsuits, the system augments the quality of domestic justice and reduces the burden on the judiciary, a development Pagandian and Pasule (2019) describe as a important achievement in community-based legal services. Nevertheless, the effectiveness of these mediators is often hindered by practical obstacles. Banteo-Peningeo (2022) identified a lack of active engagement and legal awareness among some *Lupon* members, while Arada and Tamayo (2020) pointed to scheduling conflicts as a major implementation hurdle.

Furthermore, Lupao and Alejandro (2022) argued that the system's success depends on the ability of implementers to manage diverse human behaviors through innovative and persuasive approaches. Consequently, building community trust is essential. This research seeks to evaluate the implementation of these mediation and arbitration procedures within the Manila LGU, identifying compliance issues and assessing the perspectives of both the *Lupon* members and the residents they serve.

There is a gap in longitudinal data regarding the long-term effectiveness of BJS settlements. Research could investigate whether "amicable settlements" reached through mediation, conciliation, or arbitration lead to lasting peace between parties or if disputes tend to re-emerge over time.

While the current study provides significant insights into specific barangays within Districts I and II of Manila, there is a gap in understanding how the Barangay Justice System (BJS) functions in more diverse geographic settings, such as rural areas or different urban centers across the Philippines.

Research Objectives and Framework

The study was anchored on the idea of strengthening the traditional ways of settling disputes at the barangay level as an alternative mechanism to the continuing congestion of cases filed in the Philippine courts. In this sense, a strong adherence to local government initiatives is imperative to address community disputes. In view of the foregoing, the study utilized the Public Service Motivation (PSM) as its theoretical framework to bridge the concept of selflessness and care for the well-being of others and may be used to evaluate the administration of judicial systems within the local context. This setup follows the opus of Mao and Tamayo (2024) in which PSM blends with the local dynamics of governance shaping altruism and performance outcomes.

Conspicuously, the paper of Zubair, Khan & Mukaram (2021) has delineated that PSM is attributed with altruism. If coupled with political backing, motivation and altruism prompt better results and governance metrics. Thus, in this instance, this paper posits the implication of the aforementioned attribution-altruism is a manifestation of PSM. Thereby, asserting the antecedent-consequent relationship. *A fortiori*, Gans-Morse et. al.(2019) claimed that Public Service Motivation (PSM) has a robust positive association with altruism.

Piatak and Holt (2019), however, made an empirical distinction between PSM and altruism as a predictor of Prosocial values which runs in contrary to the prevailing literature. Meanwhile, Yudiatmaja (2020) validated that PSM is a potent driver of performance in the Bintan Regency, a subordinate local government of the Riau Islands Province of Indonesia. *In toto*, Public Service Motivation (PSM) is inextricably linked to altruism, functioning as a key driver that benefits both local communities and the broader social fabric. This concept serves to characterize both specific prosocial acts and an individual's general temperament. According to Perry et al. (2008), PSM is a vital metric for anticipating results that hold significant value for public institutions and society at large.

Substantially, Moynihan, Wright, and Pandey (2008) argue that this motivation represents a fundamental inclination to engage in selfless or helpful behaviors, regardless of the specific environment. Developing a deeper insight into how these motivations manifest among citizens can help clarify the way civic duties are distributed throughout a community. To effectively foster altruism, it is necessary to analyze its origins and its expression across different segments of society. This research specifically aligns with the findings of Azhar,

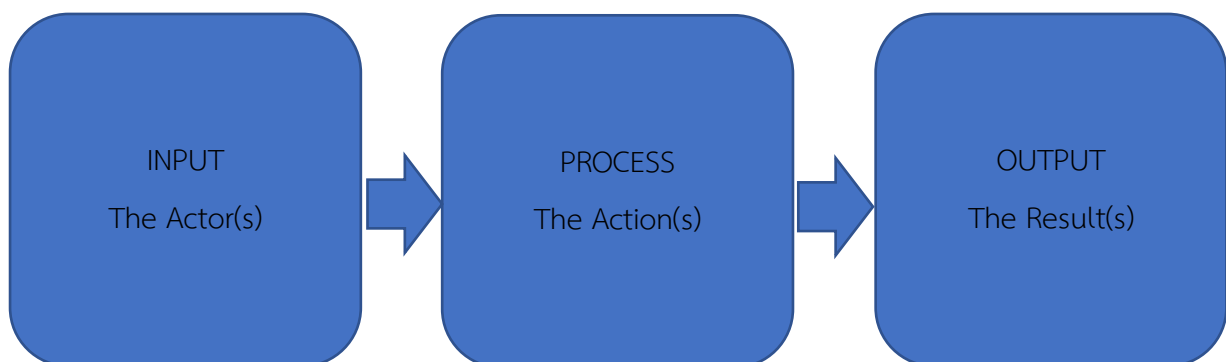
Bhuiyan, and Perry (2026), which suggest that governance is profoundly shaped by the intersection of local traditions and the intrinsic motivation of public servants.

Employing the perspective of security of tenure, PSM is explicitly manifesting amongst regular and permanent government employees as compared to the contractual and job order fellows (Yudiatmaja, 2017) wherein most of the respondents of this study are mere volunteers and have less monetary incentives from the National and Local Government. However, due to the proximity and nearness of the actors to their respective clients, PSM can be affirmatively enhanced (Forte, Santinha and Patrão, 2022).

Public Service Motivation (PSM) in this study is defined as the voluntary behavior of *Lupon* members intended to benefit the disputing parties and the community at large, motivated by a sense of duty and empathy rather than personal gain or legal compulsion.

Dimension	Operational Indicator
Empathy & Composure	The ability of the <i>Lupon</i> to remain patient and neutral despite "disputants' disrespectful behavior" (as noted in the findings).
Civic Duty	Willingness to serve despite "low honorarium" and "lack of protection/insurance" while performing duties.
Conflict Resolution	The extra effort exerted to reach an "amicable settlement" to decongest court dockets, prioritizing community harmony over a quick "end-of-shift" mindset.

In this paper, Public Service Motivation manifested through altruism acts, is deemed as a mediating factor for the effectiveness of the BJS. Here is how it fits into the conceptual flow:

- Input (The Actors): The insights of both *Lupon* members and the community-at-large vis-à-vis mechanisms and processes of Barangay Justice System (BJS)
- Process (The Actions): Adherence to the *Katarungang Pambarangay* procedures (Mediation, Conciliation, Arbitration) not just as a legal checklist, but as a service to restore peace.
- Output (The Results): High levels of "Very Serious" effectiveness ratings in implementation, despite the "Serious" administrative problems identified in the data.

The objective of this research is to evaluate the execution of the Barangay Justice System within specific neighborhoods of the Manila Local Government Unit (LGU) to establish a framework for a potential intervention program. In particular, the study measures the current implementation standards in these areas while documenting the specific challenges faced by both the *Lupong Tagapamayapa* (Adjudication Committee) and the local residents who participate in the system.

Methodology

There are two group of respondents, the first is comprised of *Lupon members* (60) and secondly, the Barangay government they served, as represented by the *Kagawad* or Councilmen (31). The sum total of respondents amounts to 91 participants. From the total number of samples, it is expected that reliable information can be generated from among the target respondents. Total of ten (10) barangays were chosen as the locale of the study. The barangay selection was based on the largest number of populations in First and Second Congressional Districts (Districts I and II) of the City of Manila. Both of these districts form the community of Tondo, the most populous sub-domain of Manila LGU. Next, purposive sampling was applied for the Councilmen and *Lupon* members from each barangay due to financial and time constraints. The different groups of respondents provided reliable assessments on the implementation of the Barangay Justice System, and the problems met in its compliance. The bases for selecting barangays were the following: the geographical location of the Barangays in Districts 1 and II are adjacent; they have the largest number of populations; and they employ twenty (20) members which is the maximum number of *Lupon* members (per *Barangay* or Village).

In the course of data gathering, 5 *Lupon Tagapamayapa* members (local adjudication committee) and 3 *Kagawad* refused to respond to this endeavor.

The researcher utilized a researcher-made survey questionnaire patterned and developed from the existing survey form in the Lupon Tagapamayapa Incentive Awards, Katarungang Pambarangay Law, Local Government Code, and other relevant studies. The instrument consisted of two (2) parts, to wit: Part I is the instrument was the assessments with of the implementation of the Barangay Justice System as regards to mediation, conciliation, and arbitration procedures. The responses to each item were evaluated according to the four-point scale:

Scale	Range	Verbal Interpretation
4	3.51 – 4.00	Fully Implemented (FI)
3	2.51 – 3.50	Implemented (I)
2	1.51 – 2.50	Partially Implemented (PI)
1	1.00 – 1.50	Not Implemented (NI)

Part II of the instrument discussed the problems encountered in the implementation of the Barangay Justice System. The responses to each item will be evaluated according to the four-point scale:

Scale	Range	Verbal Interpretation
4	3.51 – 4.00	Very Serious (VS)
3	2.51 – 3.50	Serious (S)
2	1.51 – 2.50	Less Serious (LS)
1	1.00 – 1.50	Not Serious (NS)

The original instrument was validated by external resource persons who specialized in Philippine local governance. This was followed by pilot testing by ten (10) selected respondents. The results yielded an internal consistency of 0.97 which prompted the conduct of actual survey.

Mann-Whitney U-test was utilized as a statistical tool for analysis since the distribution does not assume normality despite the large size of the drawn sample. The test was specifically devised for ordinal data where the "distance" between categories is not a precise numerical value but a rank, in which a 4-point Likert scale was used to measure both the level

of implementation (from "Fully Implemented" to "Not Implemented") and the severity of problems (from "Very Serious" to "Not Serious").

Though the sample size is relatively large (N=91), the same non-parametric test was deemed appropriate due to the following condition: (1) *the data generated is ordinal*: data is based on rankings or Likert scales; (2) *distribution is primarily non-normal*; Likert scores were heavily skewed and do not rely on the Central Limit Theorem; (3) *existence of outliers*: outliers would have disproportionately pull the mean when framed in a parametric test, Mann-Whitney offers more robustness because it uses ranks instead of raw values.

As part of ethical compliances, the following principles were enforced: (1) Voluntary Participation: participants were informed that their involvement is entirely voluntary and that they can withdraw at any time without any penalty to their status or future dealings with the Barangay; (2) Transparency: A written Informed Consent Form (ICF) in both English and Filipino were provided, explaining the study's purpose, the nature of the questions, and how the data will be used; (3) Consideration of Vulnerable Populations: If any respondents were deemed as victims of recent crimes or disputes, extra care were taken to ensure they do not feel re-traumatized by the questioning; (4) Anonymization: codes were implemented instead of names in the final manuscripts to ensure that specific legal cases or "amicable settlements" mentioned cannot be traced back to individuals; (5) Institutional Reputation: The results were focused on the system appraisal rather than personal attacks on specific Barangay officials, maintaining a constructive academic tone.

Results and Discussion

For the sake of differentiation and understanding, Pangkat ng Tagapagkasundo (conciliation subcommittee) is a subordinate unit within the Lupon ng Tagapamayapa (local adjudication committee) both of which are duly clothed with authority as provided for by Section 405 of Republic Act 7160 (Local Government Code of the Philippines).

Table 1. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Mediation

Mediation	Weighted Mean	Verbal Interpretation
1. The Punong Barangay serves as the Presiding Officer of the Adjudication Committee	3.13	Implemented
2. The Presiding Officer calls for both parties once a complaint is filed.	3.44	Implemented
3. The Presiding Officer properly notifies both parties with reference to hearing schedules after the formal filing of the complaint	3.44	Implemented
4. The Presiding Officer ascertains fairness in mediating the dispute at hand	3.39	Implemented
5. Adjudication Committee members and Barangay Officials are formally informed as to the date of hearing and relevant timetable.	3.40	Implemented
6. The Presiding Officer and the Adjudication Committee formulate rulings and decisions that are in concurrence with the mores and virtues of the public	3.42	Implemented
7. The Presiding Officer prompts for the formation of the mediation sub-committee when his efforts were deemed futile in resolving the issue at hand	3.44	Implemented
8. The Presiding Officer religiously hold monthly meetings with the members of the Adjudication Committee	3.17	Implemented
9. The Presiding Officer terminates the hearing during non-appearance of the plaintiff unjustifiably.	3.36	Implemented
10. The Presiding Officer counters the cause of the defendant during non-appearance and non-participation	3.42	Implemented
Overall Weighted Mean	3.36	Implemented

The data in Table 1 regarding Barangay mediation efforts can be directly linked to the concept of *PSM in government service*. PSM in this context is defined as the motivation to

improve the well-being of others and society, often involving personal sacrifice or uncompensated effort without the expectation of extrinsic rewards.

Under the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System), members of the Lupon (mediation committee) are typically volunteers who serve their community without regular salaries which necessitated *voluntary service*. Table 1 indicates high levels of implementation for tasks such as "conducting monthly meetings" (3.16) and "mediating cases" (3.39). These actions reflect altruistic behavior because leaders dedicate their personal time and resources to resolve local conflicts for the benefit of the community's peace which implies *commitment to community*. Altruistic leadership focuses on creating positive social impact rather than personal authority. The Lupon Chairman's role in "ensuring fairness" (3.39) and "promulgating decisions in conformity with community values" (3.41) prioritizes the restoration of relationships over punitive legal outcomes, imbining *restorative justice*.

Furthermore, the presented tabulation highlights the Chairman's responsibility to "ensure fairness in mediating cases" (3.39). In public administration, this is a form of altruism where the leader suppresses self-interest to uphold the "public interest" and "justice," which equates to *impartiality*. Altruistic actions by government officials serve as a signal of good intentions, which fosters high levels of trust within the community. The successful implementation of mediation tasks (overall mean of 3.36) suggests a functional system built on this trust creating an atmosphere of *trust-building*.

Table 2. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Conciliation

Conciliation	Weighted Mean	Verbal Interpretation
1. The Adjudication Committee is comprised by not less than 10 members and not more than 20 members.	3.44	Implemented
2. The Adjudication Committee appoints an Adjudication Secretary.	3.46	Implemented
3. Mediation Sub-Committee comprised of at least three (3) members are appointed with the consent of both parties when the dispute at hand is not settled immediately.	3.47	Implemented
4. The Mediation Sub-Committee appoints its Chair and Scribe of its proceedings	3.48	Implemented

Table 2. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Conciliation (Ext.)

Conciliation	Weighted Mean	Verbal Interpretation
5. Participation of the members of the Adjudication Committee has promoted amicable settlement of cases and controversies	3.17	Implemented
6. The Mediation Sub-Committee hears both parties and the corresponding witnesses while exploring possibilities for amicable settlement of the case	3.70	Implemented
7. The Mediation Sub-Committee calls for the actual and onsite appearance of the involved parties and other participants of the case at hand	3.66	Implemented
8. The Mediation Sub-Committee promulgates its decision as a matter of action to the dispute at hand within fifteen days after its referral, subject to the extension of the hearing when meritorious grounds warrant.	3.61	Implemented
9. Participation of the members of the Adjudication Committee in their monthly gatherings provide an avenue for discourse amongst the members in ensuring speedy disposition of cases and complaints.	3.05	Implemented
10. The minutes of the conciliation proceedings are duly documented and transmitted to higher authorities for reference and safe-keeping	3.13	Implemented
Overall Weighted Mean	3.42	Implemented

The findings from Table 2 regarding conciliation efforts in the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System) demonstrate several dimensions of *PSM in government service*. Altruism in public administration is often defined as an unselfish concern for the welfare of others, characterized by "self-sacrifice" and the "desire to expend effort to benefit other people" without expecting material rewards.

The system relies on the Lupong Tagapamayapa, a group of 10–20 members who typically serve as volunteers. The high implementation rate for "Active participation of all Lupon members" (3.17) reflects a form of "pure altruism" where individuals donate their labor and time to ensure community peace rather than for-profit gain which is indicative of *selfless-*

labor. Because these members often receive only minimal honoraria rather than regular salaries, their commitment to "simplify issues and explore all possibilities for amicable settlement" (3.69) is a clear act of helping others at a personal cost of time prompting the condition of *uncompensated effort*. Altruism in government is a consequent of Public Service Motivation (Moynihan et.al, 2008), which includes a commitment to the public interest and compassion. The "full participation" of members in monthly meetings to exchange ideas (3.05) builds social capital, enhancing the community's overall resilience and well-being manifesting the *commitment to public interest* amongst responses. Unlike "egoistic" motives where one acts for self-benefit, the Pangkat ng Tagapagkasundo is focused on the "ultimate goal of increasing another's welfare" by resolving disputes in just 15 days (3.60). This rapid, free-for-user service prevents neighbors from facing costly and stressful legal battles posits the assertion of *peacebuilding as an end-goal*. Likewise, this is a further substantiation on the position of Zhou, Chen, & Kim (2026) integrating PSM and altruism into prosocial values and virtues.

By "hearing both parties and their witnesses" (3.69), conciliators practice perspective-taking, which allows them to move beyond personal biases to find a "common good". The focus on "amicable settlement" (3.17) instead of punitive measures shows an altruistic preference for restoring social harmony over exercising authority, a condition of *restorative justice*.

Table 3. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Arbitration

Arbitration	Weighted Mean	Verbal Interpretation
1. The Presiding Officer of the Adjudication Committee renders its decision in controversies involving arbitration.	3.46	Implemented
2. The arbitration award is drafted in a language understandable to both parties.	3.43	Implemented
3. The decision or arbitration award is drawn on the merit of the case, testimonies, surrounding circumstances and evidence.	3.42	Implemented

Table 3. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Arbitration (Ext.)

Arbitration	Weighted Mean	Verbal Interpretation
4. The arbitration protocol allow adverse parties to present their respective claims, statements and evidence impartially	3.47	Implemented
5. The arbitration procedure safeguards the privacy of other stakeholders within the dispute	3.16	Implemented
6. The Barangay Adjudication Committee and Officials render just imposition of sanctions and penalties	3.43	Implemented
7. Compliance from parties are ensured once the dispute has been settled through arbitration	3.38	Implemented
8. Zero case repudiation, or, in other words, no case has been repudiated in the arbitration process.	3.40	Implemented
9. Coordination and referral to the higher authorities are observed in instances of unsettled disputes	3.44	Implemented
10. Arbitration is conducted in a harmonious and just manner to the parties involved	3.45	Implemented
Overall Weighted Mean	3.40	Implemented

The findings from Table 3 regarding arbitration in the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System) further illustrate the presence of altruism in government service. PSM in this sector is characterized by actions that prioritize the collective good and the fair treatment of individuals over personal interest or administrative convenience.

Exhibiting *equal opportunity*, the high implementation of providing "both parties an equal opportunity to present themselves and their evidence" (3.47) reflects an altruistic commitment to procedural justice. This ensures that the vulnerable or less influential members of the community are heard equally. Showcasing *merit-based decisions*, arbitrators demonstrate altruism by basing awards on the "merit of the case" and "testimony of witnesses" (3.42) rather than personal bias or external pressure. This adherence to ethical standards serves the higher goal of community trust. Advocating *accessibility and inclusivity*, writing

arbitration awards in a "language known to parties" (3.43) is an act of service that reduces the barrier between the government and the people. It shows an other-oriented focus on ensuring that the citizens fully understand the legal outcomes affecting their lives. Protecting *privacy and dignity*, observing the "privacy of the case to other constituents" (3.15) demonstrates a respect for the dignity of the individuals involved. This protection of personal reputation is a form of altruistic care within a public framework.

Fostering *harmonious processes*, the goal of conducting an arbitration process that is "harmonious to both parties involved" (3.45) aligns with altruistic leadership, which seeks to heal social rifts rather than simply enforce rules. Advancing *integrity in outcomes*, the reporting of "Zero cases repudiated" (3.39) suggests that the arbitration awards are perceived as fair and acceptable by the community. This high level of compliance indicates that the altruistic motives of the officials—seeking a resolution everyone can live with—are successfully realized.

Table 4. Summary of Prevailing Ideals of PSM in the Barangay Justice System of Manila LGU

Prevailing Ideals of Altruism in Barangay Justice System (Katarungang Pambarangay)		
Mediation	Conciliation	Arbitration
Voluntary service	Selfless-labor	Equal opportunity
Commitment to community	Uncompensated effort	Merit-based decisions
Restorative justice	Commitment to public interest	Accessibility and inclusivity
Impartiality	Peacebuilding as an end-goal	Privacy and dignity
Trust-building	Restorative justice	Harmonious processes
		Integrity in outcomes

The provided data highlights the foundational altruistic ideals that govern the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System) within the Manila LGU, organized through the mechanisms of mediation, conciliation and arbitration. The first pillar of mediation is characterized by a deep-seated commitment to the community and voluntary service. It

emphasizes restorative justice and the importance of impartiality, aiming to foster trust-building among parties. These ideals suggest that at the local level, justice is not merely a procedural requirement but a service rooted in a genuine desire to uphold the community's welfare.

In the realm of conciliation, the ideals shift toward a model of "selfless labor" and uncompensated effort. This phase focuses heavily on the commitment to the public interest, treating peacebuilding as the ultimate end-goal rather than just a legal settlement. By prioritizing restorative justice, conciliation seeks to mend social fabrics through a process that values the collective harmony of the barangay over adversarial outcomes. This altruistic focus underscores the role of local mediators as civic actors dedicated to maintaining long-term peace without financial incentive.

The framework for arbitration focuses on the systemic integrity and inclusivity of the justice process. It champions equal opportunity, merit-based decisions, and accessibility for all community members, ensuring that the process remains inclusive. Furthermore, this model emphasizes the maintenance of privacy and dignity for all involved parties, striving for harmonious processes that lead to integrity in outcomes. Together, these three dimensions illustrate a comprehensive altruistic framework that balances personal sacrifice with institutional fairness to provide a holistic approach to local governance and justice.

Table 5. Assessments of the Two Groups of Respondents on the Implementation of the Barangay Justice System in Selected Barangay Units in Manila LGU

Variable	Type of Respondents	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U	Asymp. Sig. (2-tailed)	Decision
2.1 Mediation	Lupon Member	297.91	12810.00	4390.00	.000	Significant
	Community Member	201.11	76021.00			
2.2 Conciliation	Lupon Member	280.13	12045.50	5154.50	.000	Significant
	Community Member	203.14	76785.50			
2.3 Arbitration	Lupon Member	256.35	11023.00	6177.00	.008	Significant

The Lupon Members reported a notably higher Mean Rank (297.91) compared to Community Members (201.11). With an Asymptotic Significance (p-value) of .000, which is below the standard .05 alpha level, the difference is statistically significant. This suggests that those facilitating the mediation process view its implementation much more favorably than the community members who are the recipients of the service.

The perception of conciliation shows a significant gap ($p = .000$). Lupon Members yielded a Mean Rank of 280.13, while Community Members yielded 203.14. The decision remains "Significant," indicating that the officials' assessment of their own performance or the system's efficacy in conciliation does not fully align with the experiences of the general public.

While still statistically significant ($p = .008$), the gap between the two groups is slightly narrower in the context of arbitration. Lupon Members (Mean Rank 256.35) still evaluate the implementation higher than Community Members (Mean Rank not explicitly listed but implied by the Sum of Ranks).

The consistent "Significant" decision across all variables indicates a disconnect between the internal providers (Lupon Members) and the external stakeholders (Community Members). Inferentially, this suggests that while the officials within the Manila LGU may believe the ideals of the Barangay Justice System—such as those identified in Table 4 like "selfless labor" and "merit-based decisions"—are being executed effectively, the community's lower mean ranks suggest a different lived reality. This disparity may point to a need for greater transparency or improved communication to bridge the gap between service delivery and public perception.

Table 6 Problems Encountered in the Barangay Justice System

Problems Encountered	Weighted Mean	Verbal Interpretation
1. Unavailability of the Adjudication Committee members to administer the settlement of cases.	2.37	Less Serious
2. Scheduling of both parties is inefficient.	2.75	Serious
3. Absence of capacity building for Barangay Justice System and its adjudication endeavors.	2.94	Serious
4. The rules and regulations of adjudication are not fully grasped by the committee members.	3.15	Serious
5. Non-appropriation of funds to be utilized by the Lupon members with their performance functions.	2.67	Serious

Table 6 Problems Encountered in the Barangay Justice System (Ext.)

Problems Encountered	Weighted Mean	Verbal Interpretation
6. Lack of supervision from the court and prosecution in the process initiated by the Lupon and Pangkat ng Tagapagkasundo.	2.26	Less Serious
7. Non-referral to the proper authorities on cases of felony and misdemeanor that were filed within the barangay justice system.	2.24	Less Serious
8. Non-cooperation of other barangay councils on disputes when parties involved are their constituents.	2.24	Less Serious
9. Non-cooperation of the community-members in the service of summons relatively with their respective cases.	2.60	Serious
10. Disobedience of the constituents on the mandated powers and functions of the Lupon members.	2.97	Serious
Overall Weighted Mean	2.62	Serious

The results in Table 6, capture the perceptions about various challenges faced in the Barangay Justice System in selected Barangays of Manila LGU. The metrics range from 'Very Serious' to 'Not Serious' based on mean values and verbal interpretation.

These challenges serve as attributes that counter altruism in the discharge of duties within the purview of public service. As drawn from the work of Zubair, Khan and Arshad (2021), altruism, in the form of public service motivation, is not enough to produce good outcomes. Practically, the enumerated challenges were rated in order to comprehend its gravity vis-à-vis dispensing Barangay Justice

Availability and Scheduling

On the issue of the unavailability of Lupon members to administer amicable settlements, the majority specified that it is less serious, indicated by a mean score of 2.37. This suggests that availability of *Lupon* members is generally not considered a significant issue. However, the scheduling of both parties is perceived as inefficient, with a mean score of 2.75 falling under a 'Serious' problem. This could point to logistical challenges in bringing both parties together for resolution sessions. This finding is supported by the study that the number

one problem in the compliance of *Lupong tagapamayapa* in Kumintang Ibaba, Batangas City is the scheduling of both parties.

Training, Regulation, and Funding

A lack of training and seminars for *Lupon* members also appears to be a problem, with a mean score of 2.94 indicating it as serious concern among respondents. Even more troubling is the perceived unfamiliarity of both *Lupon* members and the community with the rules and regulations governing the Barangay Justice System. This is evidenced by a mean score of 3.15, the highest on the list, falling under 'Serious'. Non-appropriation of funds for the *Lupon* members is also perceived as a challenge, with a mean score of 2.67 indicating it as a serious problem among respondents.

Oversight and Jurisdiction

Supervision of courts on dispute settlement is imperative as it is on their peculiar province as tribunals. However, lack of supervision from the court and prosecution does not seem to be a significant concern, with a mean score of 2.26 indicating as less serious among respondents. Similarly, non-referral of minor cases by the police to the Barangay Justice System is generally not considered a problem, with a mean score of 2.24 indicating as less serious. Non-cooperation from other barangay councils is also not seen as a pressing issue, with a mean score of 2.24 indicating as less serious.

Community Cooperation and Compliance

Evidence suggests a consensus that community non-compliance with the service of summons represents a significant obstacle, as shown by a mean score of 2.60. According to Lupao and Alejandro (2022), the success of amicable settlements is frequently hampered by the underlying attitudes of the parties involved and their general lack of cooperation.

Furthermore, Jumalon et al. (2018) argue that the overall efficacy of a community-based justice system is deeply intertwined with the satisfaction levels of the residents it serves. Notably, the refusal of constituents to recognize the official authority and mandated functions of *Lupon* members was identified as a "Serious" concern, reflected in a substantial mean score of 2.97.

The overall mean score is 2.62, which suggests a general agreement among respondents that there are serious problems to be addressed in the Barangay Justice System. While there are indicators on less serious concerns such as on the issues of oversight and availability of *Lupon* members, there is a consensus that inefficiencies in scheduling, lack of

training, funding issues, and problems with community cooperation are areas requiring attention.

Conclusion

The findings from the provided tables demonstrate that the Barangay Justice System in the Manila LGU is effectively implemented across its core functions of mediation, conciliation, and arbitration. Mediation processes, led by the Punong Barangay, show a high level of adherence to procedural standards, particularly in summoning respondents and ensuring fairness. Conciliation efforts are even more robust, driven by the active participation of the Pangkat ng Tagapagkasundo in exploring possibilities for amicable settlements. Arbitration follows a similar trend of successful implementation characterized by a strong commitment to merit-based decisions and the privacy of the parties involved.

At the heart of these successful operations are the prevailing ideals of altruism that guide local officials. These ideals include a deep commitment to voluntary service, selfless labor, and a focus on restorative justice rather than punitive measures. The officials prioritize peacebuilding as an ultimate end-goal, emphasizing trust-building and the maintenance of human dignity throughout the dispute resolution process. This altruistic framework transforms the Katarungang Pambarangay from a simple legal mechanism into a community-centric service that values social harmony and inclusivity.

Despite these strong foundations, a significant perceptual gap exists between the service providers and the community. Inferential analysis reveals that Lupon members consistently rate the implementation of mediation, conciliation, and arbitration significantly higher than the community members do. This statistical difference across all variables suggests that while the officials believe they are executing their duties effectively based on altruistic ideals, the community's experience of these services is notably less positive. This disconnect highlights a critical need for the Manila LGU to address the disparities between institutional performance and public satisfaction.

Furthermore, the system faces "Serious" operational challenges that could undermine its long-term efficacy. The most pressing issue is a widespread lack of knowledge regarding the system's rules and regulations among both the Lupon members and the community. Other significant hurdles include insufficient funding for Lupon functions, a lack of specialized training for officials, and occasional disobedience from constituents regarding mandated powers. To

bridge the gap in perception and improve service delivery, the Manila LGU must prioritize information dissemination, increase fiscal support, and enhance training programs to ensure that the ideals of altruism are effectively translated into consistently high-quality justice for all community members

Recommendation

Based on the comprehensive findings and operational challenges identified in the study, the following recommendations are proposed to enhance the Barangay Justice System in the Manila LGU:

To address the significant knowledge gap identified as the most serious problem, the Manila LGU should initiate a sustained and localized information, education, and communication (IEC) campaign. This campaign must target both Lupon members and the general public to ensure that the rules, regulations, and mandated powers of the Katarungang Pambarangay are widely understood. By increasing awareness of procedural standards and legal boundaries, the LGU can reduce constituent disobedience and improve the overall legitimacy of the local justice process.

Capacity-building programs must be institutionalized through regular trainings and specialized seminars for Lupon members. Since "lack of training" was noted as a serious hurdle, these sessions should focus on enhancing skills in mediation, conciliation, and arbitration while reinforcing the altruistic ideals of restorative justice and impartiality. Furthermore, establishing a stronger supervision and feedback mechanism from the courts and prosecution can provide the necessary legal guidance to ensure that all settlements and arbitration awards remain consistent with existing laws and community norms.

To bridge the significant perceptual gap between Lupon members and community residents, the LGU should implement transparency and accountability measures. This could include the creation of a community feedback system where residents can rate their experiences and provide suggestions after a case is resolved. By actively addressing the lower mean ranks provided by community members regarding mediation and conciliation, the Lupon can identify specific areas of service delivery that require refinement to better align their self-assessments with the lived experiences of the public.

Finally, the city government must address the financial and logistical constraints by ensuring the proper appropriation of funds for the Lupon's performance functions. Adequate

fiscal support is essential for maintaining the "selfless labor" and "voluntary service" models, as it allows for better administrative organization, such as more efficient scheduling of parties and the reliable service of summons. Strengthening inter-barangay cooperation and maintaining the current positive relationship with police referrals will further solidify a holistic and well-resourced framework for local peacebuilding.

References

- Agustin, C., Cruz, C., Medrano, G., & Sinco, R. (2018). The effectiveness of conciliation process: A practical way of delivering justice. *International Journal of Advanced Research in Management and Social Sciences*.
- Arada, M., & Tamayo, R. (2020). Compliance of the Lupong Tagapamayapa in the municipality of Balayan, Batangas. *Asia Pacific Journal of Education, Arts and Sciences*, 7(3).
- Atienza, M. (2006). Local government and devolution in the Philippines. In N. M. Morada & T. S. E. Tadem (Eds.), *Philippine politics and governance: An introduction* (pp. 415–440). Department of Political Science, University of the Philippines.
- Azhar, A., Bhuiyan, S., & Perry, J. L. (2026). Building global public administration knowledge: Perspectives from the Global South focusing on faith, culture, and traditions. *Asia Pacific Journal of Public Administration*, 48(1), 1–15. <https://doi.org/10.1080/23276665.2026.400412111>
- Banteo-Peningeo, A. (2022). Amicable settlement in Sabangan, Mountain Province. *Multicultural Education*.
- Benter, J. (2020). An assessment of the Barangay Justice System in Hagonoy, Bulacan: Basis for enhancing mediation procedure. *Semantics Scholar*.
- Department of the Interior and Local Government. (2023). *Lupong Tagapamayapa Incentive Awards: Enhanced criteria and guidelines* (Memorandum Circular No. 2023-220).
- Fernandes, A., Santinha, G., & Forte, T. (2022). Public service motivation and determining factors to attract and retain health professionals in the public sector: A systematic review. *Behavioral Sciences*, 12(4), 95. <https://doi.org/10.3390/bs12040095>
- Forte, T., Santinha, G., Oliveira, M., & Patrão, M. (2022). The high note of meaning: A case study of public service motivation of local government officials. *Social Sciences*, 11(9), 411.

- Gans-Morse, J., Kalgin, A., Klimenko, A. V., Vorobyev, D., & Yakovlev, A. A. (2019). Public service motivation as a predictor of altruism, dishonesty, and corruption (Working Paper No. WP-19-16). Northwestern Institute for Policy Research.
- Griskevicius, V., Tybur, J. M., & Van den Bergh, B. (2010). Going green to be seen: Status, reputation, and conspicuous conservation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 98, 392–404. <https://doi.org/10.1037/a0017346>
- Guia, K., & Mangubat, D. (2021). The experience on Barangay Wakas South, Pilar, Bataan in administering the Katarungan Pambarangay as a rural peace building tool. *International Journal of Arts, Sciences and Education*, 1(1), 42–52.
- Jensen, C., & Piatak, J. (2024). Public service motivation and trust in government: An examination across the federal, state, and local levels in the United States. *The American Review of Public Administration*, 54(2), 107–118.
- Jumalon, J., Pelima, R., & Caday, K. (2018). Communications for peace-building: Conflict resolution, skills and strategies of Lupon Tagapamayapa in selected communities of Sarangani Province.
- Liu, C., Lin, L., Zhang, K., & Chiou, W. (2025). The effects of loving-kindness meditation guided by short video apps on policemen's mindfulness, public service motivation, conflict resolution skills, and communication skills. *Behavioral Sciences*, 15(7), 909. <https://doi.org/10.3390/bs15070909>
- Lupao, G., & Alejandro, H. (2022). Barangay Justice System in the Philippines: Challenges and Innovations. *EPRA International Journal of Multidisciplinary Research*.
- Mao, K., & Tamayo, M. R. B. (2024). Influence of public service motivation on work performance of grassroots civil servants in one city in China. *Asia Pacific Journal of Management and Sustainable Development*, 12(3).
- Meyer, J. W., & Rowan, B. (1977). Institutionalized organizations: Formal structure as myth and ceremony. *American Journal of Sociology*, 83(2), 340–363. <https://doi.org/10.1086/226550>
- Moynihan, D., Wright, B., & Pandey, S. (2008). Public service motivation and interpersonal citizenship behavior in public organizations: Testing a preliminary model. *International Public Management Journal*, 11(1), 89–108. <https://doi.org/10.1080/10967490801887947>

- Perry, J. L., Brudney, J. L., Coursey, C., & Littlepage, L. (2008). What drives morally committed citizens? A study of the antecedents of public service motivation. *Public Administration Review*, 68(3), 445–458. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2008.00881.x>
- Piatak, J. S., & Holt, S. B. (2019). Prosocial behaviors: A matter of altruism or public service motivation? *Journal of Public Administration Research and Theory*, 30(3), 504–518. <https://doi.org/10.1093/jopart/muz041>
- Porio, E., & Roque-Sarmiento, E. (2019). Barangay. In A. Orum (Ed.), *The Wiley Blackwell encyclopedia of urban and regional studies*. John Wiley & Sons, Ltd.
- Ragandang III, P. C. (2018). Philippines: A review of the traditional conflict resolution practices among indigenous cultural communities. *Conflict Studies Quarterly*, 23.
- Ravanilla, N., Haim, D., & Nanes, M. (2026). How street-level bureaucrats' traits affect community leaders' assessments of the government. *The Journal of Politics*, 88(1), 426–430.
- Sinaga, M., Sherly, S., & Herman, H. (2024). The effect of altruistic leadership on competencies with self-efficacy as intervening. *Sarcouncil Journal of Education and Sociology*, 3(10), 1–9.
- Tabucanon, G. (2018). Philippine community mediation: Katarungang Pambarangay. *Journal of Dispute Resolution*.
- Valdez, C. B. (2024). A systematic review of leadership and governance: Evaluating barangay officials' performance in Sablan Municipality. *Multidisciplinary International Journal of Research and Development*, 4(1).
- Villarin, T. (2004). Finding meaning in local governance through popular participation in the Barangay Bayan. In M. Estrella & N. Iszatt (Eds.), *Beyond good governance: Participatory democracy in the Philippines* (pp. 1–39). Institute for Popular Democracy.
- Yudiatmaja, W. (2017). Public service motivation differences between permanent and contract employees in the local government. *Mimbar: Jurnal Sosial Dan Pembangunan*, 33(2), 329–340.
- Yudiatmaja, W. (2020). Public service motivation and service quality of local government employees: A moderated mediation analysis. *Policy & Governance Review*, 5(1), 33–49.
- Zhou, Q., Chen, C., & Kim, S. (2026). What is good government? Comparing public values across three Confucian societies. *Asia Pacific Journal of Public Administration*, 48(1), 105–125. <https://doi.org/10.1080/23276665.2026.2587025>

- Zubair, A., Khan, M. A., & Arshad, M. (2021). Public service motivation and organizational performance: The mediating role of altruism and perceived social impact. *International Journal of Public Administration*, 44(6), 495–506. <https://doi.org/10.1080/01900692.2020.1729183>
- Zubair, S. S., Khan, M. A., & Mukaram, A. T. (2021). Public service motivation and organizational performance: Catalyzing effects of altruism, perceived social impact and political support. *PLoS ONE*, 16(12), e0260559. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0260559>

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา : ศึกษากรณี

การโพสต์รูปภาพและหรือแชร์ข้อความ

วรลักษณ์ ทองสวัสดี

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

THE LEGISLATIVE MEASURE ABOUT INTELLECTUAL PROPERTY DISOBEDIENCE : STUDY POSTING PICTURE CAUSE AND OR MESSAGES

Voralak Thongsavase

Faculty of Law Pathum Thani University

Corresponding author e-mail: jvpacer@rtu.edu.ph

วันที่รับบทความ 12 มีนาคม 2569   วันที่แก้ไขบทความ 19 มีนาคม 2569   วันที่ตอบรับบทความ 20 มีนาคม 2569

Abstract

This study assesses the implementation of the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System) in the City of Manila, focusing on Districts I and II (Tondo). Grounded in Public Service Motivation the research explores how the voluntary, selfless actions of local mediators influence the delivery of justice at the grassroots level. A descriptive research design was employed, utilizing a purposive sample of 91 respondents consisting of 60 Lupon (Adjudication committee) members and 31 Barangay Kagawad (Councilmen). Data was gathered through a validated survey instrument and analyzed using the Mann-Whitney U-test to account for the ordinal nature of the Likert-scale responses. The findings indicate high levels of implementation. These results highlight the presence of Public Service Motivation (PSM) among Lupon members, who commit significant personal time and labor to resolve community conflicts despite receiving only minimal honorarium. The study concludes that PSM acts as a vital mediating factor in system effectiveness, where empathy and a sense of civic duty prioritize restorative justice and community harmony over punitive legal outcomes. Despite the identified administrative challenges, the high trust-building capacity of the Lupon members remains a milestone in providing accessible judicial services.

Keywords: Local Government, Public Service Motivation, Barangay Governance, Community Justice System

Introduction

In most traditional community systems, mediators of conflict are the old members of the family, community elders, or tribe leaders who know the people's customs and eventually act as decision-makers. In addition, it is considered a formalized Filipino tradition with the same old concept of Filipino ancestors in seeking the help and advice of community elders or tribe leaders in resolving disputes between members of the same community (Agustin, et al., 2018). Elders in the community earned great respect as disputes were brought before them. The power exercised by elders in resolving conflict is considered extensive, wherein they examine the evidence, evaluate testimonies, render judgment, and define penalties for the offense to preserve or restore community relationships (Banteo-Peningeo, 2022). Thus, in the case of the Philippines, it is evident that elders served as mediators in conflict resolution.

In the political and administrative topography of the Philippines, Barangay is the foremost unit of governance (Villarin, 2004) which is the base of municipal and city level governments (Porio and Roque-Sarmiento, 2019). This institution has been the manifestation of democratic decentralization that enabled citizen participation (Atienza, 2006).

In Geographically Isolated and Disadvantaged Areas (GIDAs), the barangay is the ultimate representative of the government (Ravanilla, Haim, and Nanes, 2026). Thus, this fundamental unit of local governance is crucial in delivering services and dispensing justice. However, in some cases, competence gap might emerge in the fulfillment of the duties amongst Barangay officials (Valdez, 2024).

The institutionalization of the Barangay Justice System through Presidential Decree (PD) 1508 in 1978 marked a paradigm shift in making the Philippine legal framework more accessible and attuned to community-level needs. As noted by Tabucanon, Wall, and Yan (2008), this initiative was driven by the executive branch to formalize a local dispute resolution mechanism. The outcome was the "Katarungang Pambarangay Law" which was duly devised to honor Filipino cultural traditions by resolving interpersonal conflicts through non-adversarial methods like mediation, conciliation, and arbitration.

This system was further reinforced by the Local Government Code of 1991 (RA 7160), which maintained the *Lupong Tagapamayapa* as its core administrative body. This community-led approach not only facilitates the rapid resolution of legal disputes but also serves a broader sociological purpose by fostering local leadership, empowering citizens, and promoting social order.

Alterations to the *Katarungang Pambarangay Law* have expanded the system's jurisdiction and introduced minor procedural innovations, effectively decentralizing these judicial functions to Local Government Units (LGUs). This framework benefits participants by facilitating voluntary dispute resolution within the barangay, thereby avoiding the complexities of formal court litigation. Benter (2020) notes that while the expanded authority of the *Punong Barangay* is designed to fast-track case resolutions, this gargantuan task is also shared with *Lupong Tagapamayapa* members to ascertain well-informed outcomes.

By discouraging the indiscriminate filing of lawsuits, the system augments the quality of domestic justice and reduces the burden on the judiciary, a development Pagandian and Pasule (2019) describe as a important achievement in community-based legal services. Nevertheless, the effectiveness of these mediators is often hindered by practical obstacles. Banteo-Peningeo (2022) identified a lack of active engagement and legal awareness among some *Lupon* members, while Arada and Tamayo (2020) pointed to scheduling conflicts as a major implementation hurdle.

Furthermore, Lupao and Alejandro (2022) argued that the system's success depends on the ability of implementers to manage diverse human behaviors through innovative and persuasive approaches. Consequently, building community trust is essential. This research seeks to evaluate the implementation of these mediation and arbitration procedures within the Manila LGU, identifying compliance issues and assessing the perspectives of both the *Lupon* members and the residents they serve.

There is a gap in longitudinal data regarding the long-term effectiveness of BJS settlements. Research could investigate whether "amicable settlements" reached through mediation, conciliation, or arbitration lead to lasting peace between parties or if disputes tend to re-emerge over time.

While the current study provides significant insights into specific barangays within Districts I and II of Manila, there is a gap in understanding how the Barangay Justice System (BJS) functions in more diverse geographic settings, such as rural areas or different urban centers across the Philippines.

Research Objectives and Framework

The study was anchored on the idea of strengthening the traditional ways of settling disputes at the barangay level as an alternative mechanism to the continuing congestion of cases filed in the Philippine courts. In this sense, a strong adherence to local government initiatives is imperative to address community disputes. In view of the foregoing, the study utilized the Public Service Motivation (PSM) as its theoretical framework to bridge the concept of selflessness and care for the well-being of others and may be used to evaluate the administration of judicial systems within the local context. This setup follows the opus of Mao and Tamayo (2024) in which PSM blends with the local dynamics of governance shaping altruism and performance outcomes.

Conspicuously, the paper of Zubair, Khan & Mukaram (2021) has delineated that PSM is attributed with altruism. If coupled with political backing, motivation and altruism prompt better results and governance metrics. Thus, in this instance, this paper posits the implication of the aforementioned attribution-altruism is a manifestation of PSM. Thereby, asserting the antecedent-consequent relationship. *A fortiori*, Gans-Morse et. al.(2019) claimed that Public Service Motivation (PSM) has a robust positive association with altruism.

Piatak and Holt (2019), however, made an empirical distinction between PSM and altruism as a predictor of Prosocial values which runs in contrary to the prevailing literature. Meanwhile, Yudiatmaja (2020) validated that PSM is a potent driver of performance in the Bintan Regency, a subordinate local government of the Riau Islands Province of Indonesia. *In toto*, Public Service Motivation (PSM) is inextricably linked to altruism, functioning as a key driver that benefits both local communities and the broader social fabric. This concept serves to characterize both specific prosocial acts and an individual's general temperament. According to Perry et al. (2008), PSM is a vital metric for anticipating results that hold significant value for public institutions and society at large.

Substantially, Moynihan, Wright, and Pandey (2008) argue that this motivation represents a fundamental inclination to engage in selfless or helpful behaviors, regardless of the specific environment. Developing a deeper insight into how these motivations manifest among citizens can help clarify the way civic duties are distributed throughout a community. To effectively foster altruism, it is necessary to analyze its origins and its expression across different segments of society. This research specifically aligns with the findings of Azhar,

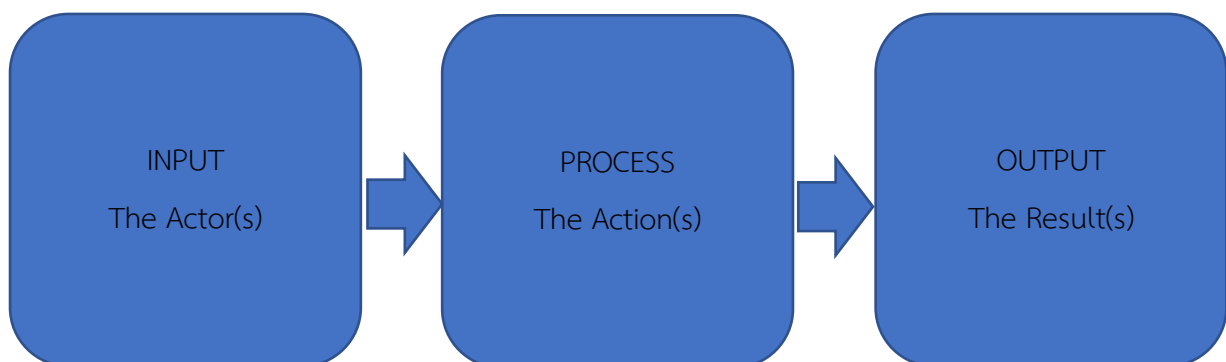
Bhuiyan, and Perry (2026), which suggest that governance is profoundly shaped by the intersection of local traditions and the intrinsic motivation of public servants.

Employing the perspective of security of tenure, PSM is explicitly manifesting amongst regular and permanent government employees as compared to the contractual and job order fellows (Yudiatmaja, 2017) wherein most of the respondents of this study are mere volunteers and have less monetary incentives from the National and Local Government. However, due to the proximity and nearness of the actors to their respective clients, PSM can be affirmatively enhanced (Forte, Santinha and Patrão, 2022).

Public Service Motivation (PSM) in this study is defined as the voluntary behavior of *Lupon* members intended to benefit the disputing parties and the community at large, motivated by a sense of duty and empathy rather than personal gain or legal compulsion.

Dimension	Operational Indicator
Empathy & Composure	The ability of the <i>Lupon</i> to remain patient and neutral despite "disputants' disrespectful behavior" (as noted in the findings).
Civic Duty	Willingness to serve despite "low honorarium" and "lack of protection/insurance" while performing duties.
Conflict Resolution	The extra effort exerted to reach an "amicable settlement" to decongest court dockets, prioritizing community harmony over a quick "end-of-shift" mindset.

In this paper, Public Service Motivation manifested through altruism acts, is deemed as a mediating factor for the effectiveness of the BJS. Here is how it fits into the conceptual flow:

- Input (The Actors): The insights of both *Lupon* members and the community-at-large vis-à-vis mechanisms and processes of Barangay Justice System (BJS)
- Process (The Actions): Adherence to the *Katarungang Pambarangay* procedures (Mediation, Conciliation, Arbitration) not just as a legal checklist, but as a service to restore peace.
- Output (The Results): High levels of "Very Serious" effectiveness ratings in implementation, despite the "Serious" administrative problems identified in the data.

The objective of this research is to evaluate the execution of the Barangay Justice System within specific neighborhoods of the Manila Local Government Unit (LGU) to establish a framework for a potential intervention program. In particular, the study measures the current implementation standards in these areas while documenting the specific challenges faced by both the *Lupong Tagapamayapa* (Adjudication Committee) and the local residents who participate in the system.

Methodology

There are two group of respondents, the first is comprised of *Lupon members* (60) and secondly, the Barangay government they served, as represented by the *Kagawad* or Councilmen (31). The sum total of respondents amounts to 91 participants. From the total number of samples, it is expected that reliable information can be generated from among the target respondents. Total of ten (10) barangays were chosen as the locale of the study. The barangay selection was based on the largest number of populations in First and Second Congressional Districts (Districts I and II) of the City of Manila. Both of these districts form the community of Tondo, the most populous sub-domain of Manila LGU. Next, purposive sampling was applied for the Councilmen and *Lupon* members from each barangay due to financial and time constraints. The different groups of respondents provided reliable assessments on the implementation of the Barangay Justice System, and the problems met in its compliance. The bases for selecting barangays were the following: the geographical location of the Barangays in Districts 1 and II are adjacent; they have the largest number of populations; and they employ twenty (20) members which is the maximum number of *Lupon* members (per *Barangay* or Village).

In the course of data gathering, 5 *Lupon Tagapamayapa* members (local adjudication committee) and 3 *Kagawad* refused to respond to this endeavor.

The researcher utilized a researcher-made survey questionnaire patterned and developed from the existing survey form in the Lupon Tagapamayapa Incentive Awards, Katarungang Pambarangay Law, Local Government Code, and other relevant studies. The instrument consisted of two (2) parts, to wit: Part I is the instrument was the assessments with of the implementation of the Barangay Justice System as regards to mediation, conciliation, and arbitration procedures. The responses to each item were evaluated according to the four-point scale:

Scale	Range	Verbal Interpretation
4	3.51 – 4.00	Fully Implemented (FI)
3	2.51 – 3.50	Implemented (I)
2	1.51 – 2.50	Partially Implemented (PI)
1	1.00 – 1.50	Not Implemented (NI)

Part II of the instrument discussed the problems encountered in the implementation of the Barangay Justice System. The responses to each item will be evaluated according to the four-point scale:

Scale	Range	Verbal Interpretation
4	3.51 – 4.00	Very Serious (VS)
3	2.51 – 3.50	Serious (S)
2	1.51 – 2.50	Less Serious (LS)
1	1.00 – 1.50	Not Serious (NS)

The original instrument was validated by external resource persons who specialized in Philippine local governance. This was followed by pilot testing by ten (10) selected respondents. The results yielded an internal consistency of 0.97 which prompted the conduct of actual survey.

Mann-Whitney U-test was utilized as a statistical tool for analysis since the distribution does not assume normality despite the large size of the drawn sample. The test was specifically devised for ordinal data where the "distance" between categories is not a precise numerical value but a rank, in which a 4-point Likert scale was used to measure both the level

of implementation (from "Fully Implemented" to "Not Implemented") and the severity of problems (from "Very Serious" to "Not Serious").

Though the sample size is relatively large (N=91), the same non-parametric test was deemed appropriate due to the following condition: (1) *the data generated is ordinal*: data is based on rankings or Likert scales; (2) *distribution is primarily non-normal*; Likert scores were heavily skewed and do not rely on the Central Limit Theorem; (3) *existence of outliers*: outliers would have disproportionately pull the mean when framed in a parametric test, Mann-Whitney offers more robustness because it uses ranks instead of raw values.

As part of ethical compliances, the following principles were enforced: (1) Voluntary Participation: participants were informed that their involvement is entirely voluntary and that they can withdraw at any time without any penalty to their status or future dealings with the Barangay; (2) Transparency: A written Informed Consent Form (ICF) in both English and Filipino were provided, explaining the study's purpose, the nature of the questions, and how the data will be used; (3) Consideration of Vulnerable Populations: If any respondents were deemed as victims of recent crimes or disputes, extra care were taken to ensure they do not feel re-traumatized by the questioning; (4) Anonymization: codes were implemented instead of names in the final manuscripts to ensure that specific legal cases or "amicable settlements" mentioned cannot be traced back to individuals; (5) Institutional Reputation: The results were focused on the system appraisal rather than personal attacks on specific Barangay officials, maintaining a constructive academic tone.

Results and Discussion

For the sake of differentiation and understanding, Pangkat ng Tagapagkasundo (conciliation subcommittee) is a subordinate unit within the Lupon ng Tagapamayapa (local adjudication committee) both of which are duly clothed with authority as provided for by Section 405 of Republic Act 7160 (Local Government Code of the Philippines).

Table 1. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Mediation

Mediation	Weighted Mean	Verbal Interpretation
1. The Punong Barangay serves as the Presiding Officer of the Adjudication Committee	3.13	Implemented
2. The Presiding Officer calls for both parties once a complaint is filed.	3.44	Implemented
3. The Presiding Officer properly notifies both parties with reference to hearing schedules after the formal filing of the complaint	3.44	Implemented
4. The Presiding Officer ascertains fairness in mediating the dispute at hand	3.39	Implemented
5. Adjudication Committee members and Barangay Officials are formally informed as to the date of hearing and relevant timetable.	3.40	Implemented
6. The Presiding Officer and the Adjudication Committee formulate rulings and decisions that are in concurrence with the mores and virtues of the public	3.42	Implemented
7. The Presiding Officer prompts for the formation of the mediation sub-committee when his efforts were deemed futile in resolving the issue at hand	3.44	Implemented
8. The Presiding Officer religiously hold monthly meetings with the members of the Adjudication Committee	3.17	Implemented
9. The Presiding Officer terminates the hearing during non-appearance of the plaintiff unjustifiably.	3.36	Implemented
10. The Presiding Officer counters the cause of the defendant during non-appearance and non-participation	3.42	Implemented
Overall Weighted Mean	3.36	Implemented

The data in Table 1 regarding Barangay mediation efforts can be directly linked to the concept of *PSM in government service*. PSM in this context is defined as the motivation to

improve the well-being of others and society, often involving personal sacrifice or uncompensated effort without the expectation of extrinsic rewards.

Under the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System), members of the Lupon (mediation committee) are typically volunteers who serve their community without regular salaries which necessitated *voluntary service*. Table 1 indicates high levels of implementation for tasks such as "conducting monthly meetings" (3.16) and "mediating cases" (3.39). These actions reflect altruistic behavior because leaders dedicate their personal time and resources to resolve local conflicts for the benefit of the community's peace which implies *commitment to community*. Altruistic leadership focuses on creating positive social impact rather than personal authority. The Lupon Chairman's role in "ensuring fairness" (3.39) and "promulgating decisions in conformity with community values" (3.41) prioritizes the restoration of relationships over punitive legal outcomes, imbuing *restorative justice*.

Furthermore, the presented tabulation highlights the Chairman's responsibility to "ensure fairness in mediating cases" (3.39). In public administration, this is a form of altruism where the leader suppresses self-interest to uphold the "public interest" and "justice," which equates to *impartiality*. Altruistic actions by government officials serve as a signal of good intentions, which fosters high levels of trust within the community. The successful implementation of mediation tasks (overall mean of 3.36) suggests a functional system built on this trust creating an atmosphere of *trust-building*.

Table 2. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Conciliation

Conciliation	Weighted Mean	Verbal Interpretation
1. The Adjudication Committee is comprised by not less than 10 members and not more than 20 members.	3.44	Implemented
2. The Adjudication Committee appoints an Adjudication Secretary.	3.46	Implemented
3. Mediation Sub-Committee comprised of at least three (3) members are appointed with the consent of both parties when the dispute at hand is not settled immediately.	3.47	Implemented
4. The Mediation Sub-Committee appoints its Chair and Scribe of its proceedings	3.48	Implemented

Table 2. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Conciliation (Ext.)

Conciliation	Weighted Mean	Verbal Interpretation
5. Participation of the members of the Adjudication Committee has promoted amicable settlement of cases and controversies	3.17	Implemented
6. The Mediation Sub-Committee hears both parties and the corresponding witnesses while exploring possibilities for amicable settlement of the case	3.70	Implemented
7. The Mediation Sub-Committee calls for the actual and onsite appearance of the involved parties and other participants of the case at hand	3.66	Implemented
8. The Mediation Sub-Committee promulgates its decision as a matter of action to the dispute at hand within fifteen days after its referral, subject to the extension of the hearing when meritorious grounds warrant.	3.61	Implemented
9. Participation of the members of the Adjudication Committee in their monthly gatherings provide an avenue for discourse amongst the members in ensuring speedy disposition of cases and complaints.	3.05	Implemented
10. The minutes of the conciliation proceedings are duly documented and transmitted to higher authorities for reference and safe-keeping	3.13	Implemented
Overall Weighted Mean	3.42	Implemented

The findings from Table 2 regarding conciliation efforts in the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System) demonstrate several dimensions of *PSM in government service*. Altruism in public administration is often defined as an unselfish concern for the welfare of others, characterized by "self-sacrifice" and the "desire to expend effort to benefit other people" without expecting material rewards.

The system relies on the Lupong Tagapamayapa, a group of 10–20 members who typically serve as volunteers. The high implementation rate for "Active participation of all Lupon members" (3.17) reflects a form of "pure altruism" where individuals donate their labor and time to ensure community peace rather than for-profit gain which is indicative of *selfless-*

labor. Because these members often receive only minimal honoraria rather than regular salaries, their commitment to "simplify issues and explore all possibilities for amicable settlement" (3.69) is a clear act of helping others at a personal cost of time prompting the condition of *uncompensated effort*. Altruism in government is a consequent of Public Service Motivation (Moynihan et.al, 2008), which includes a commitment to the public interest and compassion. The "full participation" of members in monthly meetings to exchange ideas (3.05) builds social capital, enhancing the community's overall resilience and well-being manifesting the *commitment to public interest* amongst responses. Unlike "egoistic" motives where one acts for self-benefit, the Pangkat ng Tagapagkasundo is focused on the "ultimate goal of increasing another's welfare" by resolving disputes in just 15 days (3.60). This rapid, free-for-user service prevents neighbors from facing costly and stressful legal battles posits the assertion of *peacebuilding as an end-goal*. Likewise, this is a further substantiation on the position of Zhou, Chen, & Kim (2026) integrating PSM and altruism into prosocial values and virtues.

By "hearing both parties and their witnesses" (3.69), conciliators practice perspective-taking, which allows them to move beyond personal biases to find a "common good". The focus on "amicable settlement" (3.17) instead of punitive measures shows an altruistic preference for restoring social harmony over exercising authority, a condition of *restorative justice*.

Table 3. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Arbitration

Arbitration	Weighted Mean	Verbal Interpretation
1. The Presiding Officer of the Adjudication Committee renders its decision in controversies involving arbitration.	3.46	Implemented
2. The arbitration award is drafted in a language understandable to both parties.	3.43	Implemented
3. The decision or arbitration award is drawn on the merit of the case, testimonies, surrounding circumstances and evidence.	3.42	Implemented

Table 3. Level of Implementation of the Barangay Justice System as to Arbitration (Ext.)

Arbitration	Weighted Mean	Verbal Interpretation
4. The arbitration protocol allow adverse parties to present their respective claims, statements and evidence impartially	3.47	Implemented
5. The arbitration procedure safeguards the privacy of other stakeholders within the dispute	3.16	Implemented
6. The Barangay Adjudication Committee and Officials render just imposition of sanctions and penalties	3.43	Implemented
7. Compliance from parties are ensured once the dispute has been settled through arbitration	3.38	Implemented
8. Zero case repudiation, or, in other words, no case has been repudiated in the arbitration process.	3.40	Implemented
9. Coordination and referral to the higher authorities are observed in instances of unsettled disputes	3.44	Implemented
10. Arbitration is conducted in a harmonious and just manner to the parties involved	3.45	Implemented
Overall Weighted Mean	3.40	Implemented

The findings from Table 3 regarding arbitration in the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System) further illustrate the presence of altruism in government service. PSM in this sector is characterized by actions that prioritize the collective good and the fair treatment of individuals over personal interest or administrative convenience.

Exhibiting *equal opportunity*, the high implementation of providing "both parties an equal opportunity to present themselves and their evidence" (3.47) reflects an altruistic commitment to procedural justice. This ensures that the vulnerable or less influential members of the community are heard equally. Showcasing *merit-based decisions*, arbitrators demonstrate altruism by basing awards on the "merit of the case" and "testimony of witnesses" (3.42) rather than personal bias or external pressure. This adherence to ethical standards serves the higher goal of community trust. Advocating *accessibility and inclusivity*, writing

arbitration awards in a "language known to parties" (3.43) is an act of service that reduces the barrier between the government and the people. It shows an other-oriented focus on ensuring that the citizens fully understand the legal outcomes affecting their lives. Protecting **privacy and dignity**, observing the "privacy of the case to other constituents" (3.15) demonstrates a respect for the dignity of the individuals involved. This protection of personal reputation is a form of altruistic care within a public framework.

Fostering **harmonious processes**, the goal of conducting an arbitration process that is "harmonious to both parties involved" (3.45) aligns with altruistic leadership, which seeks to heal social rifts rather than simply enforce rules. Advancing **integrity in outcomes**, the reporting of "Zero cases repudiated" (3.39) suggests that the arbitration awards are perceived as fair and acceptable by the community. This high level of compliance indicates that the altruistic motives of the officials—seeking a resolution everyone can live with—are successfully realized.

Table 4. Summary of Prevailing Ideals of PSM in the Barangay Justice System of Manila LGU

Prevailing Ideals of Altruism in Barangay Justice System (Katarungang Pambarangay)		
Mediation	Conciliation	Arbitration
Voluntary service	Selfless-labor	Equal opportunity
Commitment to community	Uncompensated effort	Merit-based decisions
Restorative justice	Commitment to public interest	Accessibility and inclusivity
Impartiality	Peacebuilding as an end-goal	Privacy and dignity
Trust-building	Restorative justice	Harmonious processes
		Integrity in outcomes

The provided data highlights the foundational altruistic ideals that govern the Katarungang Pambarangay (Barangay Justice System) within the Manila LGU, organized through the mechanisms of mediation, conciliation and arbitration. The first pillar of mediation is characterized by a deep-seated commitment to the community and voluntary service. It

emphasizes restorative justice and the importance of impartiality, aiming to foster trust-building among parties. These ideals suggest that at the local level, justice is not merely a procedural requirement but a service rooted in a genuine desire to uphold the community's welfare.

In the realm of conciliation, the ideals shift toward a model of "selfless labor" and uncompensated effort. This phase focuses heavily on the commitment to the public interest, treating peacebuilding as the ultimate end-goal rather than just a legal settlement. By prioritizing restorative justice, conciliation seeks to mend social fabrics through a process that values the collective harmony of the barangay over adversarial outcomes. This altruistic focus underscores the role of local mediators as civic actors dedicated to maintaining long-term peace without financial incentive.

The framework for arbitration focuses on the systemic integrity and inclusivity of the justice process. It champions equal opportunity, merit-based decisions, and accessibility for all community members, ensuring that the process remains inclusive. Furthermore, this model emphasizes the maintenance of privacy and dignity for all involved parties, striving for harmonious processes that lead to integrity in outcomes. Together, these three dimensions illustrate a comprehensive altruistic framework that balances personal sacrifice with institutional fairness to provide a holistic approach to local governance and justice.

Table 5. Assessments of the Two Groups of Respondents on the Implementation of the Barangay Justice System in Selected Barangay Units in Manila LGU

Variable	Type of Respondents	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U	Asymp. Sig. (2-tailed)	Decision
2.1 Mediation	Lupon Member	297.91	12810.00	4390.00	.000	Significant
	Community Member	201.11	76021.00			
2.2 Conciliation	Lupon Member	280.13	12045.50	5154.50	.000	Significant
	Community Member	203.14	76785.50			
2.3 Arbitration	Lupon Member	256.35	11023.00	6177.00	.008	Significant

The Lupon Members reported a notably higher Mean Rank (297.91) compared to Community Members (201.11). With an Asymptotic Significance (p-value) of .000, which is below the standard .05 alpha level, the difference is statistically significant. This suggests that those facilitating the mediation process view its implementation much more favorably than the community members who are the recipients of the service.

The perception of conciliation shows a significant gap ($p = .000$). Lupon Members yielded a Mean Rank of 280.13, while Community Members yielded 203.14. The decision remains "Significant," indicating that the officials' assessment of their own performance or the system's efficacy in conciliation does not fully align with the experiences of the general public.

While still statistically significant ($p = .008$), the gap between the two groups is slightly narrower in the context of arbitration. Lupon Members (Mean Rank 256.35) still evaluate the implementation higher than Community Members (Mean Rank not explicitly listed but implied by the Sum of Ranks).

The consistent "Significant" decision across all variables indicates a disconnect between the internal providers (Lupon Members) and the external stakeholders (Community Members). Inferentially, this suggests that while the officials within the Manila LGU may believe the ideals of the Barangay Justice System—such as those identified in Table 4 like "selfless labor" and "merit-based decisions"—are being executed effectively, the community's lower mean ranks suggest a different lived reality. This disparity may point to a need for greater transparency or improved communication to bridge the gap between service delivery and public perception.

Table 6 Problems Encountered in the Barangay Justice System

Problems Encountered	Weighted Mean	Verbal Interpretation
1. Unavailability of the Adjudication Committee members to administer the settlement of cases.	2.37	Less Serious
2. Scheduling of both parties is inefficient.	2.75	Serious
3. Absence of capacity building for Barangay Justice System and its adjudication endeavors.	2.94	Serious
4. The rules and regulations of adjudication are not fully grasped by the committee members.	3.15	Serious
5. Non-appropriation of funds to be utilized by the Lupon members with their performance functions.	2.67	Serious

Table 6 Problems Encountered in the Barangay Justice System (Ext.)

Problems Encountered	Weighted Mean	Verbal Interpretation
6. Lack of supervision from the court and prosecution in the process initiated by the Lupon and Pangkat ng Tagapagkasundo.	2.26	Less Serious
7. Non-referral to the proper authorities on cases of felony and misdemeanor that were filed within the barangay justice system.	2.24	Less Serious
8. Non-cooperation of other barangay councils on disputes when parties involved are their constituents.	2.24	Less Serious
9. Non-cooperation of the community-members in the service of summons relatively with their respective cases.	2.60	Serious
10. Disobedience of the constituents on the mandated powers and functions of the Lupon members.	2.97	Serious
Overall Weighted Mean	2.62	Serious

The results in Table 6, capture the perceptions about various challenges faced in the Barangay Justice System in selected Barangays of Manila LGU. The metrics range from 'Very Serious' to 'Not Serious' based on mean values and verbal interpretation.

These challenges serve as attributes that counter altruism in the discharge of duties within the purview of public service. As drawn from the work of Zubair, Khan and Arshad (2021), altruism, in the form of public service motivation, is not enough to produce good outcomes. Practically, the enumerated challenges were rated in order to comprehend its gravity vis-à-vis dispensing Barangay Justice

Availability and Scheduling

On the issue of the unavailability of Lupon members to administer amicable settlements, the majority specified that it is less serious, indicated by a mean score of 2.37. This suggests that availability of *Lupon* members is generally not considered a significant issue. However, the scheduling of both parties is perceived as inefficient, with a mean score of 2.75 falling under a 'Serious' problem. This could point to logistical challenges in bringing both parties together for resolution sessions. This finding is supported by the study that the number

one problem in the compliance of *Lupong tagapamayapa* in Kumintang Ibaba, Batangas City is the scheduling of both parties.

Training, Regulation, and Funding

A lack of training and seminars for *Lupon* members also appears to be a problem, with a mean score of 2.94 indicating it as serious concern among respondents. Even more troubling is the perceived unfamiliarity of both *Lupon* members and the community with the rules and regulations governing the Barangay Justice System. This is evidenced by a mean score of 3.15, the highest on the list, falling under 'Serious'. Non-appropriation of funds for the *Lupon* members is also perceived as a challenge, with a mean score of 2.67 indicating it as a serious problem among respondents.

Oversight and Jurisdiction

Supervision of courts on dispute settlement is imperative as it is on their peculiar province as tribunals. However, lack of supervision from the court and prosecution does not seem to be a significant concern, with a mean score of 2.26 indicating as less serious among respondents. Similarly, non-referral of minor cases by the police to the Barangay Justice System is generally not considered a problem, with a mean score of 2.24 indicating as less serious. Non-cooperation from other barangay councils is also not seen as a pressing issue, with a mean score of 2.24 indicating as less serious.

Community Cooperation and Compliance

Evidence suggests a consensus that community non-compliance with the service of summons represents a significant obstacle, as shown by a mean score of 2.60. According to Lupao and Alejandro (2022), the success of amicable settlements is frequently hampered by the underlying attitudes of the parties involved and their general lack of cooperation.

Furthermore, Jumalon et al. (2018) argue that the overall efficacy of a community-based justice system is deeply intertwined with the satisfaction levels of the residents it serves. Notably, the refusal of constituents to recognize the official authority and mandated functions of *Lupon* members was identified as a "Serious" concern, reflected in a substantial mean score of 2.97.

The overall mean score is 2.62, which suggests a general agreement among respondents that there are serious problems to be addressed in the Barangay Justice System. While there are indicators on less serious concerns such as on the issues of oversight and availability of *Lupon* members, there is a consensus that inefficiencies in scheduling, lack of

training, funding issues, and problems with community cooperation are areas requiring attention.

Conclusion

The findings from the provided tables demonstrate that the Barangay Justice System in the Manila LGU is effectively implemented across its core functions of mediation, conciliation, and arbitration. Mediation processes, led by the Punong Barangay, show a high level of adherence to procedural standards, particularly in summoning respondents and ensuring fairness. Conciliation efforts are even more robust, driven by the active participation of the Pangkat ng Tagapagkasundo in exploring possibilities for amicable settlements. Arbitration follows a similar trend of successful implementation characterized by a strong commitment to merit-based decisions and the privacy of the parties involved.

At the heart of these successful operations are the prevailing ideals of altruism that guide local officials. These ideals include a deep commitment to voluntary service, selfless labor, and a focus on restorative justice rather than punitive measures. The officials prioritize peacebuilding as an ultimate end-goal, emphasizing trust-building and the maintenance of human dignity throughout the dispute resolution process. This altruistic framework transforms the Katarungang Pambarangay from a simple legal mechanism into a community-centric service that values social harmony and inclusivity.

Despite these strong foundations, a significant perceptual gap exists between the service providers and the community. Inferential analysis reveals that Lupon members consistently rate the implementation of mediation, conciliation, and arbitration significantly higher than the community members do. This statistical difference across all variables suggests that while the officials believe they are executing their duties effectively based on altruistic ideals, the community's experience of these services is notably less positive. This disconnect highlights a critical need for the Manila LGU to address the disparities between institutional performance and public satisfaction.

Furthermore, the system faces "Serious" operational challenges that could undermine its long-term efficacy. The most pressing issue is a widespread lack of knowledge regarding the system's rules and regulations among both the Lupon members and the community. Other significant hurdles include insufficient funding for Lupon functions, a lack of specialized training for officials, and occasional disobedience from constituents regarding mandated powers. To

bridge the gap in perception and improve service delivery, the Manila LGU must prioritize information dissemination, increase fiscal support, and enhance training programs to ensure that the ideals of altruism are effectively translated into consistently high-quality justice for all community members

Recommendation

Based on the comprehensive findings and operational challenges identified in the study, the following recommendations are proposed to enhance the Barangay Justice System in the Manila LGU:

To address the significant knowledge gap identified as the most serious problem, the Manila LGU should initiate a sustained and localized information, education, and communication (IEC) campaign. This campaign must target both Lupon members and the general public to ensure that the rules, regulations, and mandated powers of the Katarungang Pambarangay are widely understood. By increasing awareness of procedural standards and legal boundaries, the LGU can reduce constituent disobedience and improve the overall legitimacy of the local justice process.

Capacity-building programs must be institutionalized through regular trainings and specialized seminars for Lupon members. Since "lack of training" was noted as a serious hurdle, these sessions should focus on enhancing skills in mediation, conciliation, and arbitration while reinforcing the altruistic ideals of restorative justice and impartiality. Furthermore, establishing a stronger supervision and feedback mechanism from the courts and prosecution can provide the necessary legal guidance to ensure that all settlements and arbitration awards remain consistent with existing laws and community norms.

To bridge the significant perceptual gap between Lupon members and community residents, the LGU should implement transparency and accountability measures. This could include the creation of a community feedback system where residents can rate their experiences and provide suggestions after a case is resolved. By actively addressing the lower mean ranks provided by community members regarding mediation and conciliation, the Lupon can identify specific areas of service delivery that require refinement to better align their self-assessments with the lived experiences of the public.

Finally, the city government must address the financial and logistical constraints by ensuring the proper appropriation of funds for the Lupon's performance functions. Adequate

fiscal support is essential for maintaining the "selfless labor" and "voluntary service" models, as it allows for better administrative organization, such as more efficient scheduling of parties and the reliable service of summons. Strengthening inter-barangay cooperation and maintaining the current positive relationship with police referrals will further solidify a holistic and well-resourced framework for local peacebuilding.

References

- Agustin, C., Cruz, C., Medrano, G., & Sinco, R. (2018). The effectiveness of conciliation process: A practical way of delivering justice. *International Journal of Advanced Research in Management and Social Sciences*.
- Arada, M., & Tamayo, R. (2020). Compliance of the Lupong Tagapamayapa in the municipality of Balayan, Batangas. *Asia Pacific Journal of Education, Arts and Sciences*, 7(3).
- Atienza, M. (2006). Local government and devolution in the Philippines. In N. M. Morada & T. S. E. Tadem (Eds.), *Philippine politics and governance: An introduction* (pp. 415–440). Department of Political Science, University of the Philippines.
- Azhar, A., Bhuiyan, S., & Perry, J. L. (2026). Building global public administration knowledge: Perspectives from the Global South focusing on faith, culture, and traditions. *Asia Pacific Journal of Public Administration*, 48(1), 1–15. <https://doi.org/10.1080/23276665.2026.400412111>
- Banteo-Peningeo, A. (2022). Amicable settlement in Sabangan, Mountain Province. *Multicultural Education*.
- Benter, J. (2020). An assessment of the Barangay Justice System in Hagonoy, Bulacan: Basis for enhancing mediation procedure. *Semantics Scholar*.
- Department of the Interior and Local Government. (2023). *Lupong Tagapamayapa Incentive Awards: Enhanced criteria and guidelines* (Memorandum Circular No. 2023-220).
- Fernandes, A., Santinha, G., & Forte, T. (2022). Public service motivation and determining factors to attract and retain health professionals in the public sector: A systematic review. *Behavioral Sciences*, 12(4), 95. <https://doi.org/10.3390/bs12040095>
- Forte, T., Santinha, G., Oliveira, M., & Patrão, M. (2022). The high note of meaning: A case study of public service motivation of local government officials. *Social Sciences*, 11(9), 411.

- Gans-Morse, J., Kalgin, A., Klimenko, A. V., Vorobyev, D., & Yakovlev, A. A. (2019). Public service motivation as a predictor of altruism, dishonesty, and corruption (Working Paper No. WP-19-16). Northwestern Institute for Policy Research.
- Griskevicius, V., Tybur, J. M., & Van den Bergh, B. (2010). Going green to be seen: Status, reputation, and conspicuous conservation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 98, 392–404. <https://doi.org/10.1037/a0017346>
- Guia, K., & Mangubat, D. (2021). The experience on Barangay Wakas South, Pilar, Bataan in administering the Katarungan Pambarangay as a rural peace building tool. *International Journal of Arts, Sciences and Education*, 1(1), 42–52.
- Jensen, C., & Piatak, J. (2024). Public service motivation and trust in government: An examination across the federal, state, and local levels in the United States. *The American Review of Public Administration*, 54(2), 107–118.
- Jumalon, J., Pelima, R., & Caday, K. (2018). Communications for peace-building: Conflict resolution, skills and strategies of Lupon Tagapamayapa in selected communities of Sarangani Province.
- Liu, C., Lin, L., Zhang, K., & Chiou, W. (2025). The effects of loving-kindness meditation guided by short video apps on policemen's mindfulness, public service motivation, conflict resolution skills, and communication skills. *Behavioral Sciences*, 15(7), 909. <https://doi.org/10.3390/bs15070909>
- Lupao, G., & Alejandro, H. (2022). Barangay Justice System in the Philippines: Challenges and Innovations. *EPRA International Journal of Multidisciplinary Research*.
- Mao, K., & Tamayo, M. R. B. (2024). Influence of public service motivation on work performance of grassroots civil servants in one city in China. *Asia Pacific Journal of Management and Sustainable Development*, 12(3).
- Meyer, J. W., & Rowan, B. (1977). Institutionalized organizations: Formal structure as myth and ceremony. *American Journal of Sociology*, 83(2), 340–363. <https://doi.org/10.1086/226550>
- Moynihan, D., Wright, B., & Pandey, S. (2008). Public service motivation and interpersonal citizenship behavior in public organizations: Testing a preliminary model. *International Public Management Journal*, 11(1), 89–108. <https://doi.org/10.1080/10967490801887947>

- Perry, J. L., Brudney, J. L., Coursey, C., & Littlepage, L. (2008). What drives morally committed citizens? A study of the antecedents of public service motivation. *Public Administration Review*, 68(3), 445–458. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2008.00881.x>
- Piatak, J. S., & Holt, S. B. (2019). Prosocial behaviors: A matter of altruism or public service motivation? *Journal of Public Administration Research and Theory*, 30(3), 504–518. <https://doi.org/10.1093/jopart/muz041>
- Porio, E., & Roque-Sarmiento, E. (2019). Barangay. In A. Orum (Ed.), *The Wiley Blackwell encyclopedia of urban and regional studies*. John Wiley & Sons, Ltd.
- Ragandang III, P. C. (2018). Philippines: A review of the traditional conflict resolution practices among indigenous cultural communities. *Conflict Studies Quarterly*, 23.
- Ravanilla, N., Haim, D., & Nanes, M. (2026). How street-level bureaucrats' traits affect community leaders' assessments of the government. *The Journal of Politics*, 88(1), 426–430.
- Sinaga, M., Sherly, S., & Herman, H. (2024). The effect of altruistic leadership on competencies with self-efficacy as intervening. *Sarcouncil Journal of Education and Sociology*, 3(10), 1–9.
- Tabucanon, G. (2018). Philippine community mediation: Katarungang Pambarangay. *Journal of Dispute Resolution*.
- Valdez, C. B. (2024). A systematic review of leadership and governance: Evaluating barangay officials' performance in Sablan Municipality. *Multidisciplinary International Journal of Research and Development*, 4(1).
- Villarin, T. (2004). Finding meaning in local governance through popular participation in the Barangay Bayan. In M. Estrella & N. Iszatt (Eds.), *Beyond good governance: Participatory democracy in the Philippines* (pp. 1–39). Institute for Popular Democracy.
- Yudiatmaja, W. (2017). Public service motivation differences between permanent and contract employees in the local government. *Mimbar: Jurnal Sosial Dan Pembangunan*, 33(2), 329–340.
- Yudiatmaja, W. (2020). Public service motivation and service quality of local government employees: A moderated mediation analysis. *Policy & Governance Review*, 5(1), 33–49.
- Zhou, Q., Chen, C., & Kim, S. (2026). What is good government? Comparing public values across three Confucian societies. *Asia Pacific Journal of Public Administration*, 48(1), 105–125. <https://doi.org/10.1080/23276665.2026.2587025>

- Zubair, A., Khan, M. A., & Arshad, M. (2021). Public service motivation and organizational performance: The mediating role of altruism and perceived social impact. *International Journal of Public Administration*, 44(6), 495–506. <https://doi.org/10.1080/01900692.2020.1729183>
- Zubair, S. S., Khan, M. A., & Mukaram, A. T. (2021). Public service motivation and organizational performance: Catalyzing effects of altruism, perceived social impact and political support. *PLoS ONE*, 16(12), e0260559. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0260559>

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติด

จำลอง พานาค

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

LAW ENFORCEMENT PROBLEMS OF POLICE OFFICERS IN THE CASE OF LURING TO BUY DRUGS

Jumlong Phanak

Faculty of Law Pathum Thani University

Corresponding author e-mail: jvpacer@rtu.edu.ph

วันที่รับบทความ 5 มีนาคม 2569

วันแก้ไขบทความ 19 มีนาคม 2569

วันที่รับบทความ 20 มีนาคม 2569

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติด โดยพิจารณาจาก 1) ปัญหาการขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง 2) ปัญหาการปฏิบัติการอำพรางกรณีเร่งด่วน การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษาจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และมาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติการอำพราง

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาการขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง ผู้ขออนุญาตต้องทำเป็นหนังสือต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจะต้องเป็น (1) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการ หรือ (2) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งอาจเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานกรณีเร่งด่วน และ 2) ปัญหาการปฏิบัติการอำพรางกรณีเร่งด่วน ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำพรางไปก่อนโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตแล้ว รายงานโดยระบุความจำเป็นเร่งด่วนภายในสามวันนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติการอำพราง เป็นกรณีให้เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติการต้องกระทำการโดยลำพังอาจไม่ได้รับความคุ้มครองจากหัวหน้าสายงาน

ดังนั้น จึงเสนอแก้ไขกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2555 ข้อ 9 ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง ต้องเป็น (1) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการในเขตพื้นที่ปฏิบัติการอำพราง (2) ข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าสายงาน และมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า และแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 15 ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานรายงานการปฏิบัติงานอำพรางทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่อข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าสายงานและมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการในเขตพื้นที่ปฏิบัติการอำพราง

คำสำคัญ : บังคับใช้กฎหมาย เจ้าพนักงานตำรวจ ล่อซื้อยาเสพติด

ABSTRACT

The objective of this independent study was to analyze law enforcement problems of police officers in luring to buy drugs by considering 1) problems of obtaining permission to camouflage operation, 2) problems of urgent camouflage operation. This study was a qualitative research by analyzing legal documents, concepts, theories, and legal measure in camouflage operation.

The study results revealed that 1) problems of permission to operate camouflage, applicant had to ask permission in writing to Commissioner-General of the Royal Thai Police or an authorized person included (1) police official ranked from commander, or a civil servant position from department director or its equivalent which made the operation delayed in urgent case. 2) Problems of urgent camouflage operation by allowing the officials performed camouflage without permission but had to report the necessity of urgency within 3 days from the date of commencement of camouflage operation, made the operating officer worked alone might not be protected by the chief.

Therefore, it should be proposed that the Ministerial Regulation on Concealment for Investigation of Legal Offense According to Drug Law BE.2555, article 9 should be amended. The permitted police officer for camouflage operation had to be a police officer with superintendent position in the area of the camouflage operation. 2) A police officer who was the head of the line and had the rank of police lieutenant or equivalent, and amended article 15, in case of urgent necessity and justifiable reason, the officers should report the camouflage operation through electronic media to police officer who was the head of the line and had rank of police lieutenant or equivalent, or police superintendent in the area of camouflage operation.

Keywords : Law enforcement, police officer, luring drug buying

บทนำ

ปัญหายาเสพติดนับเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายให้กับประเทศไทย โดยมีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้างทั้งผู้เสพและผู้อื่น รวมทั้งประเทศไทย โทษของการเสพติดทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากถ้าหากประชากรของประเทศมีผู้เสพติดจำนวนมากขึ้นเรื่อง ๆ คุณภาพของประชากรลดน้อยลงไป ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ กระทบต่อ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (จิรวัดน์ มูลศาสตร์, 2545) รัฐบาลทุกสมัยมีนโยบายป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดเพื่อให้ประเทศไทยเกิดความสงบสุข แต่ปัญหาดังกล่าวกลับมีแนวโน้มทวีความรุนแรง และมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จำนวนผู้เสพยาเสพติด และผู้จำหน่ายมีเพิ่มมากขึ้น วิธีการจำหน่ายก็มีการพัฒนาให้ทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อให้หลุดพ้นจากการจับกุมของเจ้าหน้าที่รัฐ (มณีรัตน์ธีระวิวัฒน์, 2542) ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้รับผิดชอบก็ต้องหาวิธีการป้องกันและปราบปรามอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังคงพบว่ามีกรกระทำผิดเกี่ยวกับการเสพ การจำหน่ายยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การล่อซื้อแม้จะได้ผลในการปราบปรามอาชญากรรม แต่อาจมีปัญหาน่าพิจารณาในด้านสิทธิมนุษยชนหลายประการ เป็นการล่อซื้อที่มีลักษณะไม่เป็นธรรม และละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักการต่าง ๆ ในการล่อซื้ออาจห้ามรับฟังเป็นพยานหลักฐานตามมาตรา 135 และ 226 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นการห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ (จรัส ดิษฐาอภิชัย. ออนไลน์ 29-04-2564) และเนื่องจากในปัจจุบันนี้โลกของเรามีความเจริญทางด้านวัตถุทำให้การประกอบอาชญากรรมของคนร้ายพลอยมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นตามไปด้วยยากแก่การจับกุมนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ การที่จะป้องกันปราบปรามและนำตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องศาลของเจ้าพนักงานจึงต้องมีการพัฒนาไปพร้อมกับการกระทำผิดของคนร้าย ในบางครั้งเจ้าพนักงานต้องใช้สายลับหรือใช้วิธีการลวงให้คนร้ายกระทำผิดหรือเพื่อหาหลักฐานนำมาใช้ในการฟ้องร้องดำเนินคดี แต่การให้สายลับของเจ้าพนักงานแฝงตัวไปอยู่ในกลุ่มของคนร้ายหรือเพื่อหาพยานหลักฐานมาใช้เพื่อฟ้องร้องคดีจำต้องมีขอบเขต (ยุพยงค์ วิงวร และ สุธี อังศุชัยกิจ, 2563) การล่อซื้อในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดมีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาให้การสนับสนุนเอาไว้ว่าให้กระทำได้

ซึ่ง ปัญหาเสพติดเกี่ยวกับการเสพ การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด หรือสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายให้กับสังคม และประเทศไทย และจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เจ้าหน้าที่ได้ทำการป้องกันและปราบปรามมาโดยตลอด ในปี 2562 มีการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ จำนวน 182,781 คดี ผู้ต้องหา 189,841 คน เจ้าพนักงานตำรวจได้ใช้เทคนิคการสืบสวนสอบสวนคดียาเสพติดในแสวงหาพยานหลักฐาน เพื่อนำไปสู่การจับกุมและการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้แก่ การล่อซื้อ แต่ปัญหาการล่อซื้อ จะกระทำโดยลำพังไม่ได้ จะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในการปฏิบัติการอำพราง กล่าวคือ ให้ผู้ขออนุญาตการปฏิบัติการอำพราง ดำเนินการขออนุญาตโดยทำเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาต และระบุเหตุผลความจำเป็น และแผนการหรือวิธีการ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(กฎกระทรวง ข้อ 4) จึงไม่สอดคล้องกับนโยบายแห่งรัฐในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งจะต้องกระทำด้วยความรวดเร็วทันเหตุการณ์ จึงควรให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในการใช้อำนาจในการลงให้ผู้อื่นกระทำความผิดหรือการล่อซื้อโดยไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิด และ ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติด โดยพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย เกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติด
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ เสนอแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพและสามารถบังคับใช้ได้

สมมุติฐานของการศึกษา

ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดคดียาเสพติด โดยวิธีการล่อซื้อ ในปัจจุบันต้องให้ผู้ขออนุญาตการปฏิบัติการอำพราง ขออนุญาตโดยทำเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาต ทำให้เกิดความล่าช้า จึงไม่สอดคล้องกับนโยบายแห่งรัฐในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ถ้าหากให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในการใช้อำนาจดังกล่าวโดยไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 จะทำให้เกิดความรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตวิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมยาเสพติด โดยศึกษาจากกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 เป็นหลัก และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายต่างประเทศ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“ยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ

อย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522)

“ล่อซื้อ” หมายถึง เทคนิคการสืบสวนประเภทหนึ่งที่มีการอำพรางตัว ไม่ว่าจะเป็นการอำพรางตัวโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ สายสืบ สายลับ หรือคนต่อ เพื่อเข้าไปติดต่อกับบุคคลกลุ่มหนึ่งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายว่าน่าจะเป็นผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสกระทำความผิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีเจตนากระทำความผิดในฐานความผิดนั้นๆ มาก่อนแล้วได้กระทำความผิดขึ้น อันจะทำให้เจ้าพนักงานสามารถเข้าจับกุมนำตัวบุคคลผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีพิสูจน์ความผิดหรือรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดี (โครงการศึกษาวิจัย ‘กฎหมายเกี่ยวกับการล่อให้กระทำความผิดอาญา: ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายนานาชาติ’ ศูนย์บริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจกรณีล่อซื้อยาเสพติดโดยพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 ในปัจจุบันเจ้าพนักงานตำรวจไม่มีอิสระในการปฏิบัติงานเนื่องจากต้องผ่านกระบวนการขออนุญาตหัวหน้าสายงานก่อน จึงควรมีการแก้ไขกฎหมายให้เจ้าพนักงานตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีอิสระเพื่อความรวดเร็วในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการวิจัยข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) จากแนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย พระราชบัญญัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ คำสั่ง บทความทางวิชาการ ตำรากฎหมายจากนักวิชาการ คำพิพากษาของศาลฎีกา ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ และ อินเทอร์เน็ต บทความในวารสาร ตำราต่างๆทั้งของไทย และ ต่างประเทศ

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง ให้ผู้ขออนุญาตดำเนินการขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง โดยทำเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาต และระบุเหตุผล ความจำเป็น และแผนการหรือวิธีการ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจะต้องเป็น (1) ข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง หรือ (2) ข้าราชการตำรวจ

ตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับฯ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งอาจเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานกรณีเร่งด่วน

2. ปัญหาการปฏิบัติการอำนาจกรณีเร่งด่วน กรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำนาจไปก่อนโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตแล้วรายงานโดยระบุความจำเป็นเร่งด่วนและเหตุอันสมควรต่อผู้มีอำนาจอนุญาตโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติการอำนาจ ในกรณีที่การปฏิบัติการอำนาจยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการขออนุญาตในทันทีที่สามารถกระทำต่อไป เป็นกรณีให้เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติการต้องกระทำการโดยลำพังอาจไม่ได้รับความคุ้มครองจากหัวหน้าสายงานได้

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

1. สาเหตุจากตัวบุคคลผู้เสพ ตัวบุคคลผู้เสพ จะมีการใช้ยาแตกต่างกัน มีผู้ที่ไม่เคยใช้ยาเสพติดเลยแล้วไปผู้ลองใช้ยาเสพติด บุคคลเหล่านี้ชอบลอง แต่ใช้ไปครั้งเดียวหรือไม่ก็ครั้งแล้วก็ติดได้ หรือเป็นผู้ใช้ยาเสพติดเป็นครั้งคราว หรือสภาพแวดล้อมชักจูงให้ไปใช้ยาเป็นระยะๆ มักจะเป็นการใช้ยาเพื่อเข้าไปในสังคม หรือหมู่เพื่อนฝูงที่ชอบใช้ยาด้วยกัน หรือใช้ยาเป็นประจำ จนมีสภาพของการติดยา มีอาการร่างกาย หรือจิตใจขึ้นกับยาและอาการด้านยา บางคนเกิดจากการอยากรทดลอง อยากรู้ อยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นนิสัยของคนไทยโดยทั่วไป และโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดสิ่งเสพติดนี้ได้จึงไปทำการทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้น ในการทดลองใช้ ครั้งแรกๆ อาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ดีก็ตาม ถ้ายังไม่ได้ติดสิ่งเสพติดนั้นก็อาจประมาทไปทดลองใช้ สิ่งเสพติดนั้นอีก จนในที่สุดก็ติดสิ่งเสพติด ดังนั้นถ้าไปทดลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียวก็อาจทำให้ติดได้

สภาพสังคมที่เป็นสื่อชักนำให้ใช้ยาเสพติด สภาพสังคมรอบตัวจะชักจูงกันไปทำสิ่งต่างๆ ถ้ามีเพื่อนที่ไม่ได้อยู่รวมในกลุ่ม ก็อาจชักนำไปในทางอบายมุขต่างๆ เช่น การพนัน การมั่วสุมทางเพศ ตลอดจนการใช้บุหรี่ยาเสพติดต่างๆ ผู้ที่เคยใช้หรือติดยาเสพติด เป็นผู้รู้แหล่งที่ อาจหาหาเสพติดได้ ย่อมชักนำเพื่อนไปใช้ยาเสพติดได้ บางคนอาจชักนำไป เพื่อตนเองได้มีส่วนได้รับยาเสพติดด้วย บางรายอยู่ในสภาพที่มีปัญหา เช่น การว่างงาน ค่าใช้จ่ายเพิ่ม หนี้สินมาก เมื่อแก้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้ ก็หันไปใช้สิ่งเสพติดช่วยผ่อนคลายความรู้สึกในความทุกข์ยากต่างๆ เหล่านี้ แม้ว่าจะรู้ว่าเป็นการกระทำเพียงชั่วคราวช่วยยามก็ตาม เช่น กลุ่มใจที่เป็นหนี้คนอื่น ก็ไปดื่มสุรา หรือสูบบุหรี่ ให้เมาเพื่อที่จะได้ลืมเรื่องหนี้สิน บางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้น โดยพยายามทำงานให้หนัก มากขึ้นทั้งๆ ที่ร่างกายอ่อนเพลีย รับประทานยากระตุ้นประสาทให้สามารถทำงานต่อไปได้ ถ้าหากกระทำอยู่เป็นประจำ จะทำให้ติดสิ่งเสพติดนั้นได้

สภาพแวดล้อมขาดการชักจูงไปในทางที่ดี ในสภาพสังคมที่เสื่อม มีประชากรมาก แต่มีเครื่องอุปโภคบริโภค และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ขาดแคลน ต้องแย่งกันใช้ ผู้คนต้องร่นวายเป็นอยู่ กับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ขาดการดำเนินงานในระยะยาว ความหวังสำหรับอนาคตรางเลือนไป เยาวชนก็ขาดการแนะนำชักจูงไปในทางที่ดี ในทางที่เสริมสร้าง กิจกรรมด้านเสริมสร้างมีน้อย เยาวชนจึงหันไปใช้เวลาว่างไปในทางเสื่อม ตลอดจนไปใช้ยาเสพติด การถูกหลอกลวง ปัจจุบันมีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มบางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงใน สินค้าที่ขาย เพื่อให้ผู้ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานเกิดการติด อยากมาซื้อไปรับประทานอีก

ซึ่งใน กรณีนี้ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทานจะรู้สึกที่ตนเองเกิดการติดสิ่งเสพติดขึ้นแล้ว รู้แต่เพียงว่า อยากรับประทานอาหาร ขนมหรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้านนั้นๆ กว่าจะทราบก็ต่อเมื่อตนเองรู้สึกผิด สังเกตต่อความต้องการจะซื้ออาหารจากร้านนั้นรับประทานหรือต่อเมื่อมีอาการเสพติดรุนแรงและ มีสุขภาพเสื่อมลง

2. ผลกระทบจากการเสพยาเสพติด เกิดขึ้นได้หลายกรณี ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เสพ ผู้เสพมี หากเสพเข้าไปในปริมาณมากจะหลอนประสาททำให้เห็นภาพลวงตา หูแว่ว หวาดระแวง ความคิดสับสน และควบคุมตัวเองไม่ได้ ในบางรายอาจไม่รู้จักตนเองหรือไม่เข้าใจสิ่ง ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ขาดความอดกลั้น การควบคุมอารมณ์ การแสดงอารมณ์ตามความเหมาะสม มีความอดทนน้อย ระวัง และหาความสุขจากชีวิตธรรมดาที่ไม่ใช่ยาเสพติดไม่ได้ หากผู้เสพได้ผ่านการรักษาหลายครั้ง และเลิก ได้ไม่นานก็ต้องกลับไปใช้อีก ความเชื่อมั่นในตนเอง และความหวังว่าจะเลิกจากยา ก็ค่อยๆ หายไปทุกที หากผู้เสพถูกจับและติดคุกหลาย ๆ ครั้ง ความกลัวคุก ตารางและการลงโทษต่างๆ ตลอดจนความไม่ดีในสายตาของสังคม ก็ค่อยลดเสื่อมและชินชาไป การ ติดคุก ตาราง หรือการถูกลงโทษทางกฎหมายกลายเป็นเรื่องเล็ก ค่านิยมของเขาก็เปลี่ยนไป ความดีกับความชั่ว ตามแนวคิดปกติก็เลื่อนไป ความสุขที่เกิดจากการกระทำ ความดีก็ถอยไป นับได้ว่า เป็นการเสื่อมสลายของสภาพจิต เมื่อเยาวชนคนหนึ่งคนใดติดยาเสพติด และมีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไปจนถึงขั้นนี้ ก็จะเป็นพลเมืองที่ไม่ได้ ไม่สามารถใช้ชีวิตที่เป็นประโยชน์กับตนเองและผู้อื่นได้ กลับเป็นผู้ก่อให้เกิดปัญหาสำหรับตนเอง ครอบครัว และสังคม จึงนับว่า เป็นการสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ซึ่งเป็นการสูญเสียที่สำคัญที่สุด

ผลกระทบต่อครอบครัว ครอบครัวที่มีผู้ติดยาเสพติด มักได้รับความเดือดร้อนจากผู้ติดยาในทุกด้าน นำไปสู่ความยุ่งยาก ขัดแย้ง แยกแยก และสิ้นเปลืองในการแก้ปัญหา ผู้ติดยามักก่อให้เกิดอาชญากรรมต่อเนื่อง ตั้งแต่การเข้าไปเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุข การลักเล็กขโมยน้อย การประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การพนันและอาชญากรรมต่าง ๆ สำหรับผู้ค้าและหรือผู้เสพซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว เมื่อถูกจับกุมและดำเนิน การทางกฎหมาย จะส่งผลกระทบต่อสมาชิกภายในครอบครัวได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตทั้งด้าน เศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายใต้การปกครองจะต้องออกจากโรงเรียน ซึ่ง เป็นการทำลายอนาคตของประเทศชาติ ผู้ติดยาเสพติด ย่อมต้องใช้จ่ายเงินในการซื้อยามาใช้ ยิ่งติดมากขึ้น ยิ่ง จำเป็นต้องใช้ปริมาณยามาก เพราะเกิดการต้านยาได้ หากมีฐานะไม่ค่อยดีนัก ก็จำเป็นต้องขายทรัพย์สิน สมบัติต่างๆ เพื่อใช้ในการซื้อยาเสพติด จึงทำให้มีฐานะยากจนลง ผู้ที่ยากจนอยู่แล้ว และต้องรับจ้างหาเงิน ยิ่ง มีความลำบากในการยังชีพ และเลี้ยงดู ครอบครัว มีการขาดงานผู้ติดยาส่วนใหญ่ เมื่อติดงอมแงมแล้วจะไม่สามารถทำงานได้ เพราะจะมีผลต่อร่างกายและจิตใจที่ ขัดกับการทำงาน เมื่อใช้ยามากในเวลากลางวัน ก็มี อาการซึม สลึมสลือ ความคิดช้า ทำงานได้ลำบาก เมื่อ ยาหมดฤทธิ์ก็เกิดอาการนอนยา คือ กระวนกระวาย และ ปวดเมื่อยตามตัว ฤทธิ์ของยาและอาการนอนยานี้เกิด สลับกันอยู่ทั้งวัน จนไม่สามารถทำงานหรือเรียน หนังสือ ได้ นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นต้องใช้เวลาในการไปหายามาเพื่อใช้ในคราวต่อไป และหาที่ซุกซ่อนเพื่อ ใช้ยา สิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะรบกวนและขัดขวางการทำงาน ทำให้ ประสิทธิภาพลดลง จนอาจต้องออกจากงาน

ผลกระทบทางสังคม ทำให้เสียชื่อเสียง และฐานะทางสังคมของ ผู้ติดยา ผู้ติดยาย่อมเป็นที่รังเกียจของ สังคม การติดยาเสพติดทำ ให้คนในครอบครัวได้รับความลำบากทั้งด้านจิตใจและ ฐานะการเงิน มีผลให้เกิด

ความแตกแยกในครอบครัวได้ ดังจะเห็นได้ว่าผู้ติดยามีอัตราการหย่าร้างสูง ผู้ติดยาจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากในการซื้อยามาใช้ ประกอบกับความ ออยากยารุนแรง ทำให้ขาดการยั้งคิด จึงเกิดอาชญากรรมต่างๆ ขึ้นได้ในชุมชนใดที่มีผู้ติดยาเสพติดอยู่ โอกาสที่จะเกิดการลักขโมยมีมากขึ้น ผลกระทบทางสังคมจากยาเสพติด เป็นอันตรายต่อความก้าวหน้า ความมั่นคงของสังคม คุณภาพของประชากรตกต่ำ การเสพสารเสพติดจึงถือเป็นบ่อนทำลายสังคมและประเทศชาติ และยิ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาความเข้าใจผิดทางด้านการเมืองได้อีกด้วย เนื่องจากการลักลอบค้าสารเสพติดข้ามชาติ การลักลอบค้าสารเสพติดข้ามชาติ มีผลกระทบต่อความมั่นคงและชื่อเสียงของประเทศ สาเหตุเนื่องจากปัญหายาเสพติดได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งผลิตยาเสพติด การแพร่ระบาดของยาเสพติด จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศไทยไม่เป็นที่ไว้วางใจของนานาชาติในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ไม่กล้าเข้ามาท่องเที่ยวหรือลงทุนทางการค้า และธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ประเทศคู่แข่งฉวยโอกาสในการโจมตีประเทศไทย

ผลกระทบต่อประเทศชาติ ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ เพราะทำให้ภาครัฐภาคเอกชนต้องสูญเสียทรัพยากรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยไม่จำเป็น รวมทั้งกระทบต่อทรัพยากรมนุษย์ เพราะยาเสพติดมีส่วนทำลายพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสมองของเด็กและเยาวชน และแรงงานที่จะเป็นพลังของประเทศไทยในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจใหม่ที่ต้องการความรู้และพลังปัญญาเป็นฐานในการพัฒนา ผลกระทบต่อการบริหารจัดการภาครัฐ คติยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นภาระต่องานด้านกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายของรัฐที่เพิ่มสูงและทำให้การดำเนินคดีด้านอื่น ๆ เกิดความล่าช้า นอกจากนี้ ปัญหายาเสพติดได้ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเฉพาะการทุจริตต่อหน้าที่ การรับสินบน การกลั่นแกล้งรีดไถ แสวงหาผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิดซึ่งทำให้ประชาชนและสังคมเกิดความไม่ศรัทธาและเชื่อมั่นในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3. มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศ มีอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 และพิธีสารแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1972 มีเนื้อหาในการ ควบคุมและจำกัดการใช้ยาเสพติดให้โทษเพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์เท่านั้น มีการกำหนดรายชื่อสารที่จะต้องควบคุม มาตรการบังคับให้สมาชิกออกกฎหมายควบคุมยาเสพติด ให้มีคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. 1971 มีวัตถุประสงค์ ในการส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างรัฐภาคี ซึ่งอาจจัดการด้านต่างๆ ของการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ซึ่งมีขอบข่ายระหว่างประเทศ โดยในการดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้ต้นสนธิสัญญา รัฐภาคีจะต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นรวมทั้งมาตรการด้านนิติบัญญัติและด้านบริหาร โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติพื้นฐานของระบบกฎหมายภายในของตน อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. 1988 มีหลักการที่สำคัญในการครอบคลุมกิจกรรมยาเสพติดทุกประเภท และมีบทกำหนดโทษอย่างรุนแรงเหมาะสมกับฐาน ความผิด กำหนดให้มีการ

กระทำต่อตัวทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ประกอบด้วยการแปรสภาพ หรือโอนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเพื่อปกปิดแหล่งที่มา หรือ เพื่อช่วยเหลือผู้กระทำความผิดมิให้ถูกดำเนินคดี การปกปิด หรือ อำพรางสถานะ หรือ แหล่งที่มาเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินนั้นโดยรู้ในขณะได้มาว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำ ความผิด การริบทรัพย์สินผู้ค้ายาเสพติด

4. มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันปัญหายาเสพติดของประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีบทบัญญัติให้บุคคลมีสิทธิ และเสรีภาพที่จะทำการใดๆได้เท่าที่การใช้ สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น (มาตรา 25 วรรคหนึ่ง) สิทธิหรือ เสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมาย บัญญัติ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่ม ภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ บุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุมเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย (มาตรา 26 วรรคหนึ่ง) จะ สังเกตว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนแต่ต้องอยู่ภายใต้ กฎหมาย

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มีเนื้อหาที่สำคัญคือ ให้คณะกรรมการจัดให้ ประชาชน ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นเมื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติแล้วเสร็จ เบื้องต้น เพื่อแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มีคณะกรรมการจัดให้มีการ ทบทวน ยุทธศาสตร์ชาติทุก 5 ปี หรือในกรณีที่ สถานการณ์โลกหรือของประเทศเปลี่ยนแปลง ให้ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ด้านต่างๆ แก้ไขเพิ่มเติมร่างยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับผลการรับฟัง ความคิดเห็น ยุทธศาสตร์ชาติน้อยต้องประกอบด้วย วิสัยทัศน์พัฒนาประเทศ เป้าหมายการพัฒนา ประเทศระยะยาว กำหนดระยะเวลา และตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ มีการประกาศ เรื่องยุทธศาสตร์ ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) กำหนดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น ออกแบบกฎหมายที่รอบคอบรัดกุมเพื่อแก้ปัญหา อย่างตรงจุดให้มีความสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ ต่อประชาชน โดยรวม การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพการใช้อกฎหมาย บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2564 มีบทบัญญัติ กำหนดประเภทของยาเสพติดให้โทษ 5 ประเภท ประเภทที่ 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน แอม เฟตามีน ยาอี หรือยาเลิฟ ยาไอซ์ ประเภทที่ 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟิน โคเคน โคเคอีน ผีนยา มอร์ฟิน ผีนยา เป็นผืนที่ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่งเพื่อใช้ในทางยา หรือ ผีน ไม่ว่าจะเป็น ผีนดิบ ผีนสุกมูลผีน ประเภทที่ 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท ที่ 2 ผสมอยู่ด้วย

ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา คือ ยารักษาโรคที่มียาเสพติดประเภทที่ 2 เป็นส่วนประกอบอยู่ในสูตรยา เช่น ยาแก้ไอ ยาแก้ท้องเสีย ประเภทที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติคแอนไฮไดรด์ อาเซติลคลอไรด์ และ ประเภทที่ 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา

ลักษณะของการกระทำความผิด 1) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้อนุญาต 2) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตเฉพาะในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ 3) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต 4) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นราย ๆ ไป 5) ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ห้ามมิให้ผู้ใด ผลิต นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ การแพทย์ การรักษาผู้ป่วย หรือการศึกษาวิจัย และพัฒนา

บทกำหนดโทษ ยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 โดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุก 10 ปี ถึง จำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 1,000,000 ถึง 5,000,000 บาท ถ้าผลิต นำเข้า หรือส่งออกเพื่อจำหน่าย มีโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 1,000,000 ถึง 5,000,000 บาท หรือประหารชีวิต ยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผลิต นำเข้า หรือส่งออกโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุก 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 ถึง 1,000,000 บาท ถ้าเป็นมอร์ฟิน ฟีน หรือโคคาอีน จำคุกตั้งแต่ 20 ปี ถึง จำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 2,000,000 ถึง 5,000,000 บาท ยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 ผลิตหรือนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุก 1 ปี ถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 ถึง 300,000 บาท ยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 200,000 บาท หากกระทำความผิดตั้งแต่ 10 กิโลกรัมขึ้นไป จำคุกตั้งแต่ 1 ปี - 15 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 - 1,500,000 บาท (มาตรา 73 วรรคสอง) มีไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ผลิต นำเข้า หรือส่งออกโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 500,000 บาท หากกระทำเพื่อจำหน่าย มีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 ถึง 1,500,000 บาท

บทกำหนดโทษความผิดฐานเสพยา 1) เสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือ 2 มีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 91) (เว้นแต่เป็นการเสพยาเสพติดประเภท 2 เพื่อรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือทันตกรรมที่ได้รับใบอนุญาต) 2) เสพยาเสพติดให้โทษประเภท 5 มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 92 วรรคหนึ่ง) แต่หากเป็นพืชกระท่อม มีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (มาตรา 92 วรรคสอง) (เว้นแต่

เป็นการเสพเพื่อรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม การแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านที่ได้รับใบอนุญาต หรือเสพเพื่อการศึกษาวิจัย)

เหตุผลโทษ ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการปราบปรามการกระทำความผิด ต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ (มาตรา 100/2) การบำบัด เสพยาเสพติดให้โทษ เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพและจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ และได้สมัครใจขอเข้ารับการบำบัดรักษา ก่อนความผิดจะปรากฏ และปฏิบัติครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับ จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พ้นจากความผิด แต่ไม่รวมความผิดที่ได้กระทำไปภายหลังการสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา

พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 มีบทบัญญัติเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 แต่ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ห้ามมิให้ผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1, 2)ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 เว้นแต่การผลิตเพื่อส่งออกและการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 บางชนิดที่รัฐมนตรีประกาศระบุชื่อตามมาตรา 6 (4 ทวิ) โดยได้รับใบอนุญาต ห้ามมิให้ผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 เว้นแต่การเสพตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมเพื่อประโยชน์ในการรักษาพยาบาลผู้นั้น 3)ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3 หรือประเภท 4 หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตการขอรับใบอนุญาต และมีบทกำหนดโทษอย่างสูงโทษจำคุก 5 ถึง 20 ปี และปรับ 100,000 ถึง 400,000 บาท

พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 มีบทบัญญัติ เกี่ยวกับผู้ผลิตสารระเหยต้องจัดให้มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ภาษาบรรจงหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหย เพื่อเป็นการเตือนให้ระวังการใช้สารระเหยดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้นำเข้าสารระเหยก่อนนำออกขาย ต้องจัดให้มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ ภาษาบรรจงหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหยเพื่อเป็นการเตือนให้ระวังการใช้สารระเหยดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง สารระเหยที่ผู้ขายจะขายนั้นต้องมีภาพ เครื่องหมายหรือข้อความที่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าได้จัดให้มีที่ภาษาบรรจงหรือหีบห่อที่บรรจุตามมาตรา 12 หรือมาตรา 13 อยู่ครบถ้วน ห้ามมิให้ผู้ใดขายสารระเหยแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ เว้นแต่เป็นการขายโดยสถานศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ห้ามมิให้ผู้ใดขาย จัดหา หรือให้สารระเหยแก่ผู้ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็นผู้ติดสารระเหย ห้ามมิให้ผู้ใดใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจ ไม่ว่าโดยวิธีสุดม หรือวิธีอื่นใด ห้ามมิให้ผู้ใดจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม หรือใช้อุบาย หลอกลวงให้บุคคลอื่นใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจ ไม่ว่าโดยวิธีสุด ม หรือวิธีอื่นใด และมีบทกำหนดโทษอย่างสูง จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 รัฐบาลมีนโยบายที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าและการเสพยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวดขันในการนี้จำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรการและให้อำนาจในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามให้ได้ผลโดยเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) มีอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ (1) กำหนดแผนงานและมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด (2) ควบคุมการสืบสวน สอบสวน และการฟ้องคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด (3) วางโครงการและดำเนินการ ตลอดจนสั่งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด (4) ควบคุมเร่งรัด และประสานงานการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด (5) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรืองานแผนงานหรือโครงการของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด (6) ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาตัวผู้ติดยาเสพติด (7) พิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติการ (มาตรา 13)กรณีที่เจ้าพนักงานตรวจพบว่ามีกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ หากเจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการดังกล่าวไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ให้คณะกรรมการเชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวัง ตามสมควรแก่กรณีแล้วให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งปิดชั่วคราว หรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต ครั้งละไม่เกินสิบห้าวันนับแต่ทราบคำสั่ง และมีบทกำหนดโทษ เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ประกาศตามมาตรา 13 ทวิ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 10,000 บาทถึง 50,000 บาท

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 เพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความ รวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน มีอำนาจหน้าที่ (1) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง (2) ตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (3) วินิจฉัยว่าทรัพย์สินใดของผู้ต้องหาหรือผู้อื่นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ (4) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา 22 (5) วางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษา การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดและการนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ตามมาตรา 24 และระเบียบเกี่ยวกับกองทุนตามมาตรา 37 และมาตรา 38 , คณะกรรมการอาจมอบหมายให้อนุกรรมการหรือเลขาธิการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินตาม (2) หรือดำเนินการยึดหรืออายัดตาม (4) แล้วรายงานให้ทราบก็ได้ และมีบทกำหนดโทษ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา 25 (2) หรือขัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกตามมาตรา 25 (3) ต้องระวางโทษอย่างสูงจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

5. ปัญหาการล่อซื้อยาเสพติดของเจ้าพนักงานตำรวจ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. 2550 การสืบสวน ในกรณีจำเป็นเจ้าพนักงานผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มีอำนาจปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด การอำพราง หมายความว่า การดำเนินการทั้งหลายเพื่อปิดบังสถานะหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินการโดยลวงผู้อื่นให้เข้าใจไปทางอื่น หรือเพื่อมิให้รู้ความจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน (มาตรา 7 วรรคสอง) ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดไปก่อนแล้วรายงานผู้มีอำนาจอนุญาตตามวรรคหนึ่งโดยเร็ว (มาตรา 7 วรรคสาม) การอนุญาตและการอำพราง รวมทั้งการดำเนินการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจด้วย การกระทำและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการอำพรางของเจ้าพนักงานตามมาตรานี้ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

ในกรณีจำเป็นให้เจ้าพนักงานผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มีอำนาจครอบครองหรือให้มีการครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุมทั้งในและนอกราชอาณาจักรเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดได้ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องนั้นโดยในการมอบหมายให้คำนึงถึงระดับความรับผิดชอบของผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย การครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุม หมายความว่า การครอบครองชั่วคราวซึ่งยาเสพติดเพื่อส่งต่อแก่ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ คำสั่ง หรือการสะกดรอยติดตามของเจ้าพนักงาน ทั้งนี้ การส่งต่อนั้นให้รวมถึงการนำเข้าหรือส่งออกเพื่อการส่งต่อในหรือนอกราชอาณาจักรด้วย การขออนุญาต การอนุญาต การครอบครอง ระยะเวลาในการครอบครองหรือการให้มีการครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ในกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจด้วย การกระทำและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการกระทำของเจ้าพนักงานตามมาตรานี้ ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

กฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2555 มี บัญญัติให้การอนุญาตอำพราง การอำพราง และการอำพรางในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร รวมทั้งการควบคุมและตรวจสอบการอำพราง เพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด การปฏิบัติทุกขั้นตอนตามกฎกระทรวงนี้เป็นเรื่องลับ การปฏิบัติการอำพรางตามกฎกระทรวงนี้ ได้แก่ (1) การแทรกซึมหรือฝังตัวเข้าไปในหน่วยงานหรือองค์กรอาชญากรรมยาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเป็นระยะเวลานาน (2) การล่อซื้อยาเสพติดหรือการปฏิบัติการอำพรางอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นครั้งคราวชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง หรือ (3) การล่อซื้อยาเสพติดหรือการปฏิบัติการอำพรางอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จในคราวเดียว

การขออนุญาตปฏิบัติการอำพราง ให้ผู้ขออนุญาตดำเนินการขออนุญาตปฏิบัติการอำพรางโดยทำเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาต และระบุเหตุผล ความจำเป็น และแผนการหรือวิธีการ รวมทั้งระยะเวลาในการ

ดำเนินการและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หนังสือขออนุญาตดังกล่าวให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกำหนด ในกรณีที่เจ้าพนักงานซึ่งได้รับอนุญาตให้ครอบครองหรือให้มีการครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุมตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ.2550 มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการอำพราง ให้ถือว่าเจ้าพนักงานผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติการอำพรางและต้องดำเนินการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ด้วย (ข้อ 5) ในกรณีที่เป็นการขออนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามข้อ 3 (1) ผู้ขออนุญาตต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับบัญชา ถ้าหากผู้ขออนุญาตเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (1) เป็นข้าราชการพลเรือนต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับชวษาดำหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไป (2) เป็นข้าราชการทหารต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับชวษาดำหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการกองพลหรือเทียบเท่าขึ้นไป (3) เป็นพนักงานฝ่ายปกครองต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับชวษาดำหน่งตั้งแต่นายอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไป (4) เป็นข้าราชการตำรวจต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับชวษาดำหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไป (ข้อ 6) จะสังเกตว่า การล่อซื้อหรือปฏิบัติการอำพรางผู้ปฏิบัติการไม่สามารถปฏิบัติการได้ตามอำเภอใจ จะต้องมีขั้นตอนการขออนุญาตโดยทำเป็นหนังสือทั้งก่อนและหลักปฏิบัติการ ซึ่งสร้างความยุ่งยากไม่สะดวกในกรณีจะต้องปฏิบัติการโดยเร่งด่วน

การอนุญาตปฏิบัติการอำพราง ผู้มีอำนาจอนุญาตจะพิจารณาอนุญาตปฏิบัติการอำพรางได้ เมื่อปรากฏว่าเป็นการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดในฐานผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด หรือสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว ประกอบกับต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจากการปฏิบัติการอำพราง และเป็นกรณีจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ (1) เพื่อสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดรายสำคัญหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเนื่องจากมีข้อมูลเกี่ยวกับพฤติการณ์ของผู้กระทำความผิดดังกล่าวตามสมควร (2) การสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วยวิธีอื่นกระทำได้ยากหรืออาจเกิดอันตรายหรือความเสียหายในการปฏิบัติหน้าที่ หรือ (3) เพื่อประโยชน์ในการขยายผลการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่อยู่เบื้องหลัง

ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง กรณีผู้ขออนุญาตอยู่ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางกรณีผู้ขออนุญาตอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือในสังกัดหน่วยงานอื่น (ข้อ 8) ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางจะต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งและมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้ (1) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามข้อ 3 (1), (2) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการ หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งมีหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติด มีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำ

พรางตามข้อ 3 (2) และ (3) ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาอนุญาตให้แล้วเสร็จและแจ้งคำสั่งไปยังผู้ขออนุญาต โดยเร็ว ในกรณีที่มีคำสั่งอนุญาตให้ส่งหนังสืออนุญาตไปด้วยหนังสืออนุญาต ให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกำหนด (ข้อ 10) จะสังเกตว่า การอนุญาตปฏิบัติการอำพราง กรณีผู้ขออนุญาตอยู่ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะต้องเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับ มอบหมายมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง ซึ่งเกิดความล่าช้าเนื่องจากผู้ขออนุญาตดังกล่าวไม่ได้ยื่นใกล้ชิด กับสถานปฏิบัติการอำพราง

กรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำพรางไปก่อนโดยไม่ต้อง ได้รับอนุญาตแล้วรายงานโดยระบุความจำเป็นเร่งด่วนและเหตุอันสมควรต่อผู้มีอำนาจอนุญาตโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติการอำพราง ในกรณีที่การปฏิบัติการอำพรางยังไม่แล้วเสร็จ ให้ ดำเนินการขออนุญาตในทันทีที่สามารถกระทำต่อไป (ข้อ 15) จะสังเกตว่ากรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอัน สมควร ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจปฏิบัติการอำพรางได้ก็ตามแต่ก็ขาดความชัดเจน เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติการต้อง กระทำการโดยลำพังอาจไม่ได้รับความคุ้มครองจากหัวหน้าสายงานได้

ข้อเสนอแนะ

1. แก้ไขกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยา เสพติดพ.ศ.2555 ดังนี้

ข้อ 9 ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายตามข้อ 8 ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งและมีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพราง ตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการในเขตพื้นที่ปฏิบัติการอำพรางหรือข้าราชการ พลเรือนตำแหน่งตั้งแต่รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือเทียบเท่าขึ้นไป มี อำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามข้อ 3 (1) การแทรกซึมหรือฝังตัวเข้าไปในข่ายงานหรือองค์กร อาชญากรรมยาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเป็นระยะเวลานาน

(2) ข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าสายงานและมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า หรือข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งมีหน้าที่ในการปราบปรามยา เสพติด มีอำนาจอนุญาตปฏิบัติการอำพรางตามข้อ 3 (2) การล่อซื้อยาเสพติดหรือการปฏิบัติการอำพรางอย่าง หนึ่งอย่างใดเป็นครั้งคราวชั่วระยะเวลาหนึ่ง หรือ (3) การล่อซื้อยาเสพติดหรือการปฏิบัติการอำพรางอย่างหนึ่ง อย่างใดซึ่งสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จในคราวเดียว”

2. แก้ไขกฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยา เสพติดพ.ศ.2555

ข้อ 15 ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานรายงานการปฏิบัติงานอำพรางทาง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่อข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าสายงานและมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า

หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการในเขตพื้นที่ปฏิบัติการอำพราง แล้วรายงานเป็นหนังสือระบุความจำเป็นเร่งด่วนและเหตุอันสมควรต่อผู้มีอำนาจอนุญาตภายในสามวันนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติการอำพราง

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.).(ออนไลน์ 5-9-64). ข้อมูลจาก <http://www.posttoday.com> >

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารเสพติด, (ออนไลน์ 10 เมษายน 2563) ข้อมูลจาก <http://www.iam.hunsa.com/sri6327/article/2936>.

โครงการศึกษาวิจัย. (มปด). กฎหมายเกี่ยวกับการล่อให้กระทำความผิดอาญา : ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายนานาชาติ. ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ข้อมูลจาก <http://www.oic.go.th> > GENERAL > DATA0000PDF (ออนไลน์ 6 -9-64)

จิรวัดน์ มูลศาสตร์ และคณะ. (2545). พฤติกรรมการใช้สารเสพติดในนักเรียนมัธยม: กรณีศึกษาในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. ปีที่ 47 (2), เมษายน-มิถุนายน 2545 หน้า 121.

จรัล ดิษฐาอภิชัย.(ออนไลน์ 5-9-64). การล่อซื้อกับสิทธิมนุษยชน – สถาบันนโยบายศึกษา. ข้อมูลจาก <http://www.fpps.or.th/news.php?detail=n1079290620.newsออนไลน์ 29-04-2564>

โรงพยาบาลรัฐรักษ์. (ออนไลน์ 16 เมษายน 2563). ประวัติยาเสพติด ความหมาย ความรู้ยาเสพติด ตอน 1. ข้อมูลจาก <http://www.sdtc.go.th> > paper

วนิดา รัตนสุมาวงศ์ และคณะ. (2561). ทฤษฎีของพฤติกรรมเสพติด และ ข้อถกเถียงที่มีในปัจจุบัน. กองจิตเวชและประสาทวิทยาโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. วารสาร สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย.

ฉัตรสุมน พดฺมิภิญโญ.(2559). การทบทวนและสังเคราะห์องค์ความรู้กฎหมายยาเสพติดเปรียบเทียบ : รูปแบบ กฎหมายและแนวทางการควบคุมยาเสพติด. รายงานฉบับสมบูรณ์. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

บันดล สุษะเพียง. (2562). การพัฒนาองค์ความรู้ของพนักงานสืบสวนในการใช้สายลับสำหรับคดียาเสพติด : ภายใต้ว โครงการ การพัฒนาสุขภาพและการยกระดับคุณภาพชีวิตข้าราชการตำรวจตามแนวคิดองค์การสุขภาวะ. คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ.

ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ปี 2562 - สำนักงาน ป.ป.ส. (ออนไลน์ 2-9-2564) ข้อมูลจาก <https://www.oncb.go.th> > DocLib >

มณีนีรัตน์ อีระวิวัฒน์ และนิรัตน์ อิมานี.(2542). การจัดโปรแกรมป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด กาญจนบุรี. วารสารสุขศึกษา 22 (83), (ก.ย.-ธ.ค. 2542) : 37-51.

ยุพยงค์ วิงวร และ สุธี อังศุชัยกิจ. (2563). การรับฟังพยานหลักฐานที่เกิดจากการล่อซื้อและการล่อให้กระทำ
ความผิดเชิงเปรียบเทียบ. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13 ยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท
สำนักงาน ป.ป.ส., (ออนไลน์ 10 เมษายน 2563). ความหมายของยาเสพติดและสารเสพติด. ข้อมูลจาก
<http://nctc.oncb.go.th/new/index.php>
อรรรณพ ลิขิตจิตถะ.(มปด). เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษ. ข้อมูลจาก <http://www.oic.go.th> >
GENERAL > DATA0000PDF (ออนไลน์ 6 -9-64)
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 107 ก 20
ธันวาคม 2559
พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 96/ตอนที่ 63/ฉบับพิเศษ หน้า 40/27
เมษายน 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107/ตอนที่ 13/ฉบับพิเศษ หน้า
1/19 มกราคม 2533
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 /ตอนที่ 144/ฉบับ
พิเศษ หน้า 15/17 พฤศจิกายน 2519
พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ราชกิจจานุเบกษา
เล่ม 108 ตอนที่ 170 ฉบับพิเศษ หน้า 18 / 27 กันยายน 2534
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 9 ก 14 มกราคม
2551
พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 107 ก 20
ธันวาคม 2559
พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 . ราชกิจจานุเบกษา 31 กรกฎาคม 2560 เล่ม 134 ตอน
ที่ 79 ก
กฎกระทรวงว่าด้วยการปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2555
ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). ราชกิจจานุเบกษา 13 ตุลาคม 2561 เล่ม 135 ตอนที่
82 ก